

Ajuntament d'Ascó

Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Ascó

Avanç de planejament

Juliol 2012

Documents:

1. Memòria
2. Plànols
- 3. Informe de sostenibilitat ambiental preliminar**
4. Recull visual de les edificacions en sòl no urbanitzable i fitxa tipus del Catàleg de masies i cases rurals
5. Enquestes de participació ciutadana

Informe de Sostenibilitat Ambiental Preliminar POUM Ascó

Juliol de 2012

ÍNDEX

MEMÒRIA

1	INTRODUCCIÓ I OBJECTE	7
1.1	PRESENTACIÓ I NECESSITAT DE L'INFORME	7
1.2	POSICIÓ ADMINISTRATIVA I CONTEXT TERRITORIAL	8
1.3	ADMINISTRACIONS ACTUANTS I/O PROMOTORS	13
1.4	OBJECTIUS DEL DOCUMENT	13
1.5	ANTECEDENTS	13
1.6	CONTINGUT DE L'INFORME	13
2	PRESENTACIÓ DEL PLANEJAMENT	14
2.1	DADES GENERALS	14
2.2	OBJECTIUS PRINCIPALS I ABAST DEL POUM.....	15
3	DESCRIPCIÓ DELS ASPECTES RELLEVANTS DE LA SITUACIÓ ACTUAL DEL MEDI AMBIENT.....	17
3.1	OCUPACIÓ I CONSUM DEL SÒL.....	17
3.1.1	El planejament vigent i l'estructura urbana actual	17
3.1.2	Consum del sòl i identitat del sòl no urbanitzat	19
3.1.3	Incidència del model d'ocupació del sòl sobre la mobilitat.....	22
3.1.3.1	Distribució modal dels fluxos de mobilitat.....	24
3.1.3.2	Objectius i criteris generals de mobilitat per al POUM.....	25
3.1.4	Àrees amb riscos naturals i tecnològics	26
3.1.4.1	Risc sísmic	27
3.1.4.2	Risc d'incendi forestal.....	29
3.1.4.3	Risc de nevades (neucat).....	32
3.1.4.4	Zones inundables	33
3.1.4.5	Risc químic en establiments industrials	37
3.1.4.6	Risc transport de mercaderies perilloses	40
3.1.4.7	Riscos químic en els conductes de Matèries Perilloses	41
3.1.4.8	Risc Nuclear.....	42
3.1.4.9	Risc radiològic.....	47
3.2	CICLE DE L'AIGUA	49

3.2.1	Hidrologia superficial	49
3.2.2	Hidrogeologia	55
3.2.2.1	Massa del Mesozoic dels Ports i Montsià.	56
3.3	AMBIENT ATMOFÈRIC.....	60
3.3.1	Qualitat de l'aire	60
3.3.2	Qualitat acústica	62
3.3.2.1	Contaminació llumínica.....	64
3.4	GESTIÓ DELS MATERIALS I DELS RESIDUS	66
3.4.1	Pla d'Acció per a la Gestió dels residus municipals de Catalunya 2005-2012.....	66
3.4.2	Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó (2010)	67
3.5	SOSTENIBILITAT I ECOEFICIÈNCIA EN LA URBANITZACIÓ I L'EDIFICACIÓ.....	73
3.5.1	Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES)	73
3.6	BIODIVERSITAT TERRITORIAL,PERMEABILITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL EN GENERAL	79
3.6.1	Vegetació potencial i actual	79
3.6.2	Biodiversitat.....	94
3.6.3	Zones d'interès per a la connectivitat ecològica	95
3.6.3.1	La connectivitat al Pla Territorial de les Terres de l'Ebre	95
3.6.3.2	La connectivitat al terme d'Ascó	97
3.6.4	Gestió cinegètica.....	100
3.6.5	Espais protegits i singulars	103
3.6.6	Patrimoni cultural.....	109
3.7	QUALITAT DEL PAISATGE	116
4	CARACTERÍSTIQUES AMBIENTALS DE LES ZONES QUE ES PODEN VEURE AFECTADES D'UNA MANERA SIGNIFICATIVA -SENSIBILITAT AMBIENTAL.....	125
4.1	SENSIBILITAT AMBIENTAL.....	125
4.1.1	Metodologia	125
4.1.2	Resultats	127
4.2	ORDENACIÓ URBANÍSTICA	130
5	PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES AMBIENTALS.....	133
6	CRITERIS I OBJECTIUS AMBIENTALS	135
6.1	OBJECTIUS I MESURES AMBIENTALS APLICABLES ESTABLERTES PEL PLANEJAMENT SUPERIOR..	135
6.1.1	Pla Territorial General de Catalunya (1995).....	135
6.1.2	Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre (2010).....	135
6.1.2.1	Introducció.....	135

6.1.2.2	El sistema Flix/Ascó	135
6.1.2.3	Sòl de Protecció Especial	137
6.1.2.4	Connectivitat ecològica.....	139
6.1.2.5	Agricultura	142
6.1.3	Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible	143
6.1.4	Agenda 21 Local	143
6.2	OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS AMBIENTALS ADOPTATS	146
7	DISCUSSIÓ D'ALTERNATIVES.....	151
7.1	DESCRIPCIÓ I ANÀLISI DE LES ALTERNATIVES SELECCIONADES	151
7.2	JUSTIFICACIÓ DE L'ALTERNATIVA D'ORDENACIÓ PROPOSADA.....	152

ANNEXES

ANNEX 1 – Problemàtiques i objectius de les unitats d'actuació, polígons i sectors de planejament del municipi d'Ascó

MEMÒRIA

1 INTRODUCCIÓ I OBJECTE

1.1 PRESENTACIÓ I NECESSITAT DE L'INFORME

D'acord amb l'article 5 de la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, el POUM d'Ascó està sotmès a avaluació ambiental. El present document, denominat per aquesta mateixa Llei com Informe Ambiental Preliminar, és el primer dels documents que componen aquesta avaluació ambiental.

L'article 17 de la Llei 6/2009, descriu l'inici del procediment d'avaluació ambiental de plans i programes, l'objectiu del qual és proporcionar informació suficient a l'òrgan ambiental sobre els aspectes que s'indiquen a continuació, adaptats a l'estadi d'elaboració en què es troba el pla o programa:

"a) Els objectius principals i l'abast del pla o programa, el marc normatiu en què es desenvolupa, la vigència proposada, les relacions amb altres plans o programes i els instruments que el desenvoluparan.

b) La descripció dels aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i també de la seva probable evolució en el cas que no sigui aplicable el pla o programa.

c) Les característiques ambientals de les zones que es poden veure afectades d'una manera significativa.

d) Tot problema ambiental existent que es consideri transcendent per al pla o programa, i particularment, els problemes relacionats amb les zones d'importància ambiental i amb els espais naturals protegits designats d'acord amb la legislació sectorial.

e) Els objectius de protecció ambiental fixats en l'àmbit internacional, comunitari europeu, estatal, català o local que tinguin relació amb el pla o programa, inclosos els objectius de qualitat paisatgística que siguin aplicables d'acord amb els catàlegs i les directrius del paisatge.

f) Els criteris i els objectius ambientals proposats per a elaborar el pla o programa derivats de l'anàlisi dels aspectes a què fan referència les lletres a, b, c, d i e, que s'han de referir a tots els vectors ambientals afectats i s'han d'exposar d'una manera jerarquitzada en funció de la importància relativa que tenen, i que, en la mesura del que sigui possible, han d'anar acompanyats d'indicadors que permetin verificar-ne el compliment.

g) Si l'estadi d'elaboració en què es troba el pla o programa ho permet, la descripció i l'avaluació de les alternatives seleccionades, entre altres, de l'alternativa zero, amb un resum dels motius de la selecció i una descripció de la manera en què s'ha dut a terme l'avaluació. Aquesta avaluació ha d'incloure la verificació del compliment dels criteris i els objectius esmentats en la lletra f i, en aquest context, la justificació de la idoneïtat ambiental de l'alternativa que ha de considerar també els possibles efectes acumulatius amb altres plans o programes. S'han de descriure, així mateix, les dificultats que hagi trobat l'equip o el redactor o redactora de l'informe per tal d'aconseguir la informació requerida. La selecció de les alternatives en cas de propostes tecnològiques ha d'incloure un resum de l'estat de l'art de cadascuna i ha de justificar els motius de l'elecció respecte a les millors tècniques disponibles en cada cas.

h) La informació addicional que es consideri raonablement necessària per tal d'assegurar la qualitat de l'informe, tenint en compte els coneixements i els mètodes d'avaluació existents, el

contingut i el grau d'especificació del pla o programa i la fase del procés de decisió en què es troba.”

1.2 POSICIÓ ADMINISTRATIVA I CONTEXT TERRITORIAL

El municipi d'Ascó pertany a la comarca de la Ribera d'Ebre, situat a la banda dreta del riu Ebre. El casc urbà del poble s'alça al pendent d'un turó i escalona les seves cases i els seus carrers orientant-los a l'est cap a Sant Pau de la Figuera i la Serra del Tormo. El plànol del nucli urbà és de forma longitudinal, en direcció nord sud, descrivint una corba en adaptar-se a la muntanya i, engrandint-se cap al nord, per on les cases s'estenen cap al pla de la vora del riu.

La comarca de la Ribera d'Ebre es troba situada a l'extrem sud-occidental de Catalunya i queda definida, com el seu nom indica, pel riu Ebre. Té una superfície de 822,29 Km² repartida en 17 pobles agrupats en 14 termes municipals: Ascó, Benissanet, Flix, Garcia, Ginestar, la Palma d'Ebre, Miravet, Móra d'Ebre, Móra la Nova, Rasquera, Riba-roja d'Ebre, Tivissa, la Torre de l'Espanyol i Vinebre. La comarca compta amb una població de 22.265 habitants.

La dinàmica territorial de la comarca de la Ribera d'Ebre està molt lligada al riu Ebre i a l'evolució de les comunicacions. Primer, i des de l'època antiga, va ser el transport fluvial i la via que representa el riu la principal forma de comunicació amb els centres urbans i comercials, com era Tortosa i amb els pobles de riu amunt o riu avall. La construcció de la via del tren, a finals del segle XIX va fer perdre gradualment la importància del riu com a via de comunicació i comercialització, dirigint-se ara cap a Reus, enlloc de Tortosa. Amb les noves carreteres va desaparèixer el sistema tradicional de llaguts i l'ofici de llaguter. Ara Reus representa el magatzem de la Ribera i el mercat de productes així com el proveïment.

L'emigració dels riberencs fora de la comarca sempre ha estat un fet i una solució davant les crisis agrícoles que s'han succeït. A la comarca hi ha hagut diversos intents d'industrialització, com poden ser l'electroquímica, la presa i la central elèctrica de Flix, la de Riba-roja i la central nuclear d'Ascó. Però aquesta industrialització no ha aconseguit aturar la davallada demogràfica de la comarca.

Principals dades d'Ascó	
Població (2011)	1.665
Comarca	Ribera d'Ebre
Superfície (Km2)	73,6
Altitud (m)	70
Longitud (°)	0,569097
Latitud (°)	41,180967

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

Densitat de població 2011	Ascó	Ribera d'Ebre	Catalunya
Superfície (Km2)	73,6	827,3	32.108,00
Densitat (Hab/km2)	22,6	28,9	234,8

Font: Idescat, a partir de les dades de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

Figura 1. Vista dels sostres del nucli urbà, marge dret del riu Ebre. FONT: pròpia.

Figura 2. En primer pla les restes del Castell i al fons la plana fluvial del marge esquerre del riu Ebre. FONT: pròpia.

Situació T.M. d'Ascó

FONT: Mapa topogràfic de Catalunya 1:250 000 versió digital. Edició 9 (2011-05-23). Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC)

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

T.M. d'Ascó

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

Ajuntament d'Ascó

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

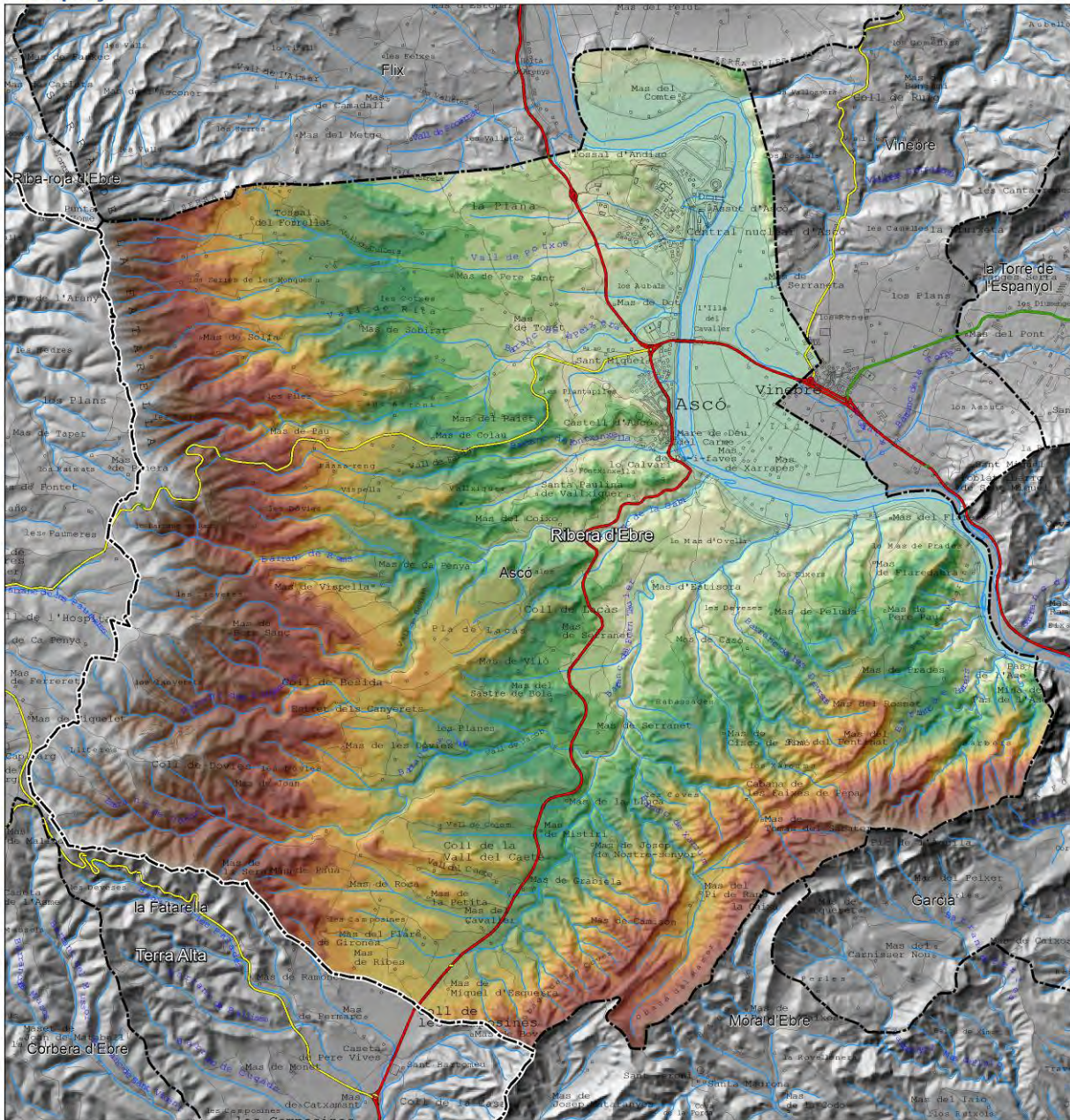
CONSULTOR:

Abril22 estudi ambiental

Emplaçament T.M. d'Ascó

FONT: Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya
 Model Digital del Terreny (MDT) 15x15 m (v2.0) de l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

ELABORACIÓ: pròpia

Planimetria Límit Terme Municipal

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT
 AMBIENTAL PRELIMINAR

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR:

Emplaçament T.M. d'Ascó

FONT: Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya
 Ortofoto de Catalunya 1:25.000 (OF-25M) v6.1. Vol 2010-05

ELABORACIÓ: pròpia

 Planimetria
  Limit Terme Municipal

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

Ajuntament d'Ascó

**INFORME DE SOSTENIBILITAT
 AMBIENTAL PRELIMINAR**

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR:

1.3 ADMINISTRACIONS ACTUANTS I/O PROMOTORS

- Ajuntament d'Ascó
- Ascó Serveis

1.4 OBJECTIUS DEL DOCUMENT

Aquest Informe de Sostenibilitat Ambiental Preliminar té per objecte proporcionar la informació suficient a l'òrgan ambiental per tal que formulin el document de referència.

Aquest document de referència determina el contingut de la informació que cal tenir en compte en l'informe de sostenibilitat ambiental (ISA). Posteriorment, aquest ISA constituirà el document principal l'avaluació ambiental i es sotmetrà a informació pública juntament amb la proposta de POUM.

1.5 ANTECEDENTS

El planejament urbanístic vigent són les normes subsidiàries (NNSS) de planejament de l'any 1998. Es proposa la redacció del POUM d'Ascó amb la voluntat d'adequar el planejament urbanístic a la realitat i les necessitats actuals del municipi, així com crear les condicions favorables per un futur desenvolupament sostenible i equilibrat des del punt de vista social, ambiental i econòmic.

1.6 CONTINGUT DE L'INFORME

L'estructura i el contingut del present Informe de Sostenibilitat Ambiental Preliminar es basa en l'article 17 de la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes.

El present informe de sostenibilitat ambiental segueix les guies metodològiques desenvolupades pel Departament de Medi Ambient i Habitatge per facilitar la implementació a Catalunya de l'avaluació ambiental de plans i programes. En concret s'ha seguit l'estructura i els continguts fixats en les Instruccions tècniques per a l'avaluació ambiental dels plans d'ordenació urbanística municipal, elaborat Centre de Política de Sòl i Valoracions (UPC) l'any 2006.

2 PRESENTACIÓ DEL PLANEJAMENT

2.1 DADES GENERALS

Nom del Pla	Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Ascó
Any	2012
Promotor	Ajuntament d'Ascó
Equip redactor	Anna Ferrús Serra, arquitecta. Pere Gibert Anter, arquitecte. Conxita Blanco Bargalló, arquitecta. Daniel Cardona Jiménez, arquitecte. Meritxell Jané Playà, arquitecta. Victor León Vives, geògraf. Brenda Saavedra García, ambientòloga. <i>Abril 22 - Estudi ambiental</i> Enrique Kroeber Bravo, enginyer t. agrícola. <i>Abril 22 - Estudi ambiental</i> Carlos Palacio Aniés, documentació. Josep Antoni Giné Llorens, enginyer. Robert Mas Castellví, enginyer.
Objectiu	Redacció del planejament general substituint les actuals NNSS. Adequar el planejament a les necessitats i oportunitats actuals del municipi.
Situació	Terme municipal d'Ascó
Actuació	Assistència tècnica necessària per la redacció del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) d'Ascó.
Dades representatives	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Superfície: 73,6 km² ▸ Densitat població: 22,6 Hab/km² ▸ Població (2011): 1.665 Hab
Marc normatiu	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya. ▸ DECRET305/2006, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme. ▸ Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes.
Vigència	▸ Definitiva
Plans i programes relacionats	<ul style="list-style-type: none"> ▸ Pla territorial General de Catalunya (1995) ▸ Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre (2010) ▸ Pla de Regadius 2008-2020 ▸ Pla de l'energia i Canvi Climàtic 2012-2020 ▸ Pla d'acció per a la gestió de residus municipals a Catalunya ▸ Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible ▸ Agenda 21 local
Relació d'usos i necessitats	▸ Implica la ordenació de la totalitat dels usos i necessitats a nivell municipal així com els seus lligams amb l'exterior.

2.2 OBJECTIUS PRINCIPALS I ABAST DEL POUM

El principal objectiu del nou pla és la definició d'un model d'implantació urbana adequat a les necessitats actuals, sense hipotecar el desenvolupament futur. Definir com ha de créixer Ascó els pròxims 10-15 anys, amb criteris de sostenibilitat i d'utilització racional del territori, dels recursos existents, assegurant la conservació dels béns naturals, paisatgístics, arqueològics i culturals, la millora de la qualitat de vida amb l'obtenció de més equipaments, més serveis i una millor urbanització dels espais urbans i una mobilitat còmoda i racional.

A grans trets, el nou Pla s'ha de fonamentar amb els següents objectius:

1. Plantejar noves condicions urbanístiques en aquells àmbits que tot i restar inclosos dins el sòl urbà, des de l'aprovació del planejament actual, no s'han desenvolupat i, per tant, han suposat una barrera al desenvolupament urbanístic.
2. Redefinir els límits del sòl urbà determinant àrees de colmatació al perímetre del nucli que permetin una bona configuració de la façana exterior d'aquest, sobretot pel que fa al límit sud i al límit nord del municipi, on les condicions topogràfiques permeten el creixement.
3. Reservar zones adequades per al desenvolupament d'activitats productives fins ara presents al nucli, però que degut a la necessitat d'adaptació a nous processos de producció es troben en procés de trasllat a altres municipis per manca d'espais adients dins d'aquell.
4. Millorar les condicions urbanístiques de les zones que per les seves característiques morfològiques particulars, precisen d'un tractament diferent dins el nucli urbà.
5. Preveure actuacions de caràcter viari, que facilitin l'establiment d'un esquema de mobilitat adient a la dimensió i ús de l'espai públic existent al nucli.
6. Determinar àrees d'accés i aparcament pròximes al centre històric de la població.
7. Revisió dels sistemes d'equipaments i espais lliures públics existents, determinant àmbits d'ampliació i/o substitució d'usos determinats, per tal de millorar la seva utilització i adequació.
8. Adequar la normativa al règim de protecció especial que planteja la nova Llei en relació al sòl no urbanitzable. La protecció del sòl no urbanitzable ha de contemplar amb especial atenció els espais d'interès natural a les riberes dels cursos d'aigua, el sistema hidrològic, a les diferents tipologies de zones boscoses típiques del nostre clima, als elements naturals singulars (arbres, fonts, etc). S'hauran de consolidar i desenvolupar els espais d'interès agrari, mantenir el paisatge en mosaics i impulsar, sota criteris de sostenibilitat, programes específics que permetin preservar els valors productius, ecològics i culturals, i desenvolupar les funcions econòmiques, ambientals i socials del territori, establint mecanismes de gestió concertada entre el sector agrari, les administracions i les entitats mediambientals.
9. Adequació a les directius fixades pel Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre aprovat el 27 de juliol de 2010.
10. Efectuar les previsions de reserves de sòl per a habitatge protegit.
11. Establir criteris d'ordenació que millorin l'equilibri del territori, potenciant el valor paisatgístic i agrícola del municipi, acotant els creixements dispersos i millorant l'accessibilitat i mobilitat. Programar i obtenir suficient sòl d'equipaments i espais lliures urbans i creixements residencials,

per tal de donar resposta a les necessitats actuals i futures, amb l'objectiu principal de la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

12. Millorar i potenciar les comunicacions viàries i el transport públic, amb la resta de pobles de l'entorn. Aquest fet, també suposa millorar la urbanització de la carretera i vials actuals i la creació de nous vials per a diversificar els accessos. Millorar i potenciar també l'estructura de camins.

13. Incidir, amb imaginació, sobre l'ordenació de les edificacions en el poble, per mantenir les característiques morfològiques actuals, permeten la renovació i rehabilitació de les edificacions. Això significaria l'estudi en detall de la trama urbana atenent a les diverses tipologies, parcel·lació i particularitats de cada illa. Els nous creixements haurien de desenvolupar-se en preferència a l'entorn del centre, seguint un model tipològic diversificat similar al del nucli actual, de manera que permetés obtenir equipaments, espais lliures centrals i continuar i completar compactant el perfil característic del poble.

14. Assegurar el creixement de l'economia local, ampliant l'oferta de sòl industrial i d'activitats empresarials. Afavorir la implantació de l'indústria relacionada amb l'activitat agrària i millorar l'accessibilitat a les zones industrials.

15. Preservar els béns històrics i culturals i les edificacions amb valor arquitectònic, i a la vegada la singularitat del paisatge que els envolta. Fer compatible el desenvolupament d'activitats terciàries i de serveis en àmbits protegits, així com impulsar zones d'usos turístics i culturals.

3 DESCRIPCIÓ DELS ASPECTES RELLEVANTS DE LA SITUACIÓ ACTUAL DEL MEDI AMBIENT

3.1 OCUPACIÓ I CONSUM DEL SÒL

3.1.1 El planejament vigent i l'estructura urbana actual

Descripció assentaments: un sòl nucli urbà, provinent de l'antiga ciutat emmurallada, castell. Creixement del nucli urbà com a prolongació del nucli antic. Al nord, també al costat del riu s'instaura la central nuclear d'Ascó i, entre el barranc de la Peixera i la C-12 s'instal·la una zona industrial i equipaments esportius.

Municipi:	Ascó
Rang:	Planejament general
Instrument:	Normes subsidiàries tipus a i tipus b
Tema:	Normes subsidiàries de planejament
Núm. expedient:	1984 / 000150 / E
Competència	
:	
Data aprovació:	09/10/1985
Data publicació:	20/01/1986

El planejament vigent del municipi és el Text refós de les Normes Subsidiàries de planejament d'Ascó, aprovades per la Comissió d'Urbanisme de Tarragona en sessió de data 10/12/1997. Des d'aleshores s'han redactat algunes modificacions puntuals però després de 15 anys la legislació urbanística, altres documents urbanístics territorials i, també, les necessitats del municipi han anat canviant, fets que han motivat la redacció del nou pla d'ordenació urbanística.

La part més antiga del poble d'Ascó s'estructura esglaonada dalt un turó que domina una plana important del territori: les illes, juntament amb Vinebre i, més al fons, la Torre de l'Espanyol.

A sobre d'aquest turó es situen les runes d'un castell que en el temps dels àrabs dominava les actuals poblacions de la Palma d'Ebre, la Bisbal, Margalef, Cabassers, la Torre de l'Espanyol, Vinebre, Camposines, la Fatarella... Actualment només en resten una torre àrab, reconstruïda durant la guerra carlista, i la garita, part d'una torre gòtica.

Els carrers del poble són estrets i tortuosos, i quedaven tancats per les muralles, a hores d'ara desaparegudes. Uns quants porxos i portes li donaven sortida i el tancaven: eren els del Fortí, de la Placeta, de Ferreret i del Cavaller; posteriorment fou construït el de Peresans. Hi havia també una porta falsa, les Portetes al carrer de la Mola. (Encara ara es poden observar alguns vestigis dels creixements que van anar succeint al llarg de la història). Al nucli vell, els carrers principals són en sentit horitzontal i seguint les corbes de nivell. Aquests són el de Baix, Hospital, Major, Plaça Nova, la Mola, Abadia, Valero, Perill, Castell, "Sant Domingo", Estudi, Cavaller i Raval de la Figuereta. Perpendiculars a ells hi trobem els carrerons i corralasses, que els van comunicant, la majoria escalonats per salvar el desnivell que hi ha entre els carrers.

Carrerons i travessies com les del Bancal, Valero, Sequerets –antiga pujada al castell–, Secanella, “Sant Domingo”, Monques, Baijunga, Forn i Lleuda; i les corralasses del carrer Major al porxo de la Placeta (ca Venté), del carrer Major al de Baix (ca l’Espardenyer), de la Secanella al de Baix (ca la Sariera) i d’altres que ja han desaparegut totalment, com la que anava del carrer de Baix al porxo del Cavaller.

En el nucli antic és on hi ha gairebé la totalitat de les places del poble, com les de l’Església, l’Abadia, la Placeta, la Major, la Nova i la del Vallxiqué.

Davall la Riba: potents contraforts suporten les cases penjades fins al cantó de la Mola.

La part moderna del poble data de les darreries del segle dinou. Fou construïda en l’espai que quedava entre el nucli vell i el riu, on hi havia corrals, bancals, horts, sequers i eres. Aquí els carrers s’han disposat de forma contrària al nucli antic: els principals són els que tenen major pendent, mentre que els secundaris o travessies que comuniquen els principals entre si, són horitzontals. Els principals, més amples, són els del Riu, Clots, Colomer, Baixada de la Placeta, Fontxinxella i Preno, que antigament eren els camins que portaven al riu (carrers del Riu i Preno), a la Fatarella (carrer de la Fontxinxella), a Flix (carrer del Colomer i dels Clots) i al Camí Reial (Baixada Placeta). Els secundaris serien els de la Pedrola, els Molins, Borrell, Margarida Xirgu, Nord, Travessia dels Clots, la Creu Nova, el Trinquet, les Eres, l’Esquerrer, Penalba i Esquerra. Una plaça tan sols, la de la Pau (o placeta de Xoll), i la carretera esdevinguda carrer principal però disposada horitzontalment, i des d’on parteixen o hi van a parar els carrers principals de la part nova del poble.

Amb l’inici de la construcció de les Nuclears el poble augmentà el seu perímetre i es va estendre cap al pla, cap al nord del nucli urbà existent. S’edificà la colònia de les empreses constructores a la Bòbila, per l’anomenada Finca Rojar i, més tard, la dels treballadors de manteniment al Pla de Sant Miquel, on arriba el carrer de Joan XXIII, al llarg del qual s’hi van anar fent cases, el poliesportiu, el col·legi públic, el pavelló... entre d’altres.

El poble queda separat del riu per la via del tren i la carretera, que transcorren paral·leles. La línia de tren Reus - Saragossa, inaugurada l'any 1882, va per damunt mateix del riu i, més amunt, tot fent carrer, la carretera c-12b (antigament la N-230, de Tortosa a França per la Vall d'Aran). Aquestes dues barreres no han permès capgirar la imatge del poble, malgrat que, des de l'exterior, quedi dissimulada per la proximitat que hi ha entre elles i el nucli urbà.

Per tant, pel que fa al creixement residencial, és evident l'atracció que ha hagut per créixer cap a la plana nord i, cada cop més, s'ha anat abandonant el nucli històric de la població. L'emigració cap a les ciutats, juntament amb la manca d'actuacions de rehabilitació, les dificultats d'accessibilitat, entre altres, han suposat un deteriorament de les construccions de la part antiga que, en molts casos, han motivat l'enderroc i la creació d'espais lliures aleatoris poc integrats en la trama històrica. Així doncs, caldrà tenir especial cura en l'estudi d'aquests espais per tal de recuperar, en la mesura possible, la imatge històrica del nucli antic de la població, el qual conserva uns trets que el caracteritzen i li atribueixen un gran encant.

El planejament vigent preveia àmbits de creixement residencial cap a la plana, on les condicions topogràfiques permeten l'extensió en el territori amb més facilitat. Malgrat el municipi es trobi actualment amb un mercat de sòl pràcticament exhaurit, no s'ha dut a terme, en els darrers anys, el desenvolupament de cap àmbit ni sector de planejament. Per tant, caldrà estudiar cada part del territori i plantejar noves condicions urbanístiques en aquells àmbits que no s'han desenvolupat i, per tant, han suposat una barrera al desenvolupament urbanístic.

Pel que fa al tema industrial, les dues Centrals nuclears que hi ha al municipi han estat, fins ara, el motor de l'economia del municipi i de gran part de la comarca. És evident que aquesta indústria ha estat una oportunitat per a la població però no s'han implantat alternatives que hagin permès una diversificació de l'economia local. A principis dels anys 90, es va urbanitzar el sector industrial, a través del qual s'accedeix a la Central nuclear, on s'hi van disposar equipaments esportius de gran capacitat i qualitat, un parc de bombers, el cementiri municipal i, també, diverses parcel·les per donar cabuda a altres activitats econòmiques. En aquest sentit, es considera rellevant la delimitació d'un àmbit per al possible creixement del sector d'activitat econòmica que permeti generar llocs de treball a la població i, així, facilitar la reactivació econòmica de la zona, sense deixar de banda els condicionants ambientals i les preexistències del territori.

3.1.2 Consum del sòl i identitat del sòl no urbanitzat

El terme municipal d'Ascó té una superfície total de 7.363 Ha. El nou planejament comportarà una nova demanda de sòl que anirà lligada a una ocupació física d'aquest. És rellevant en aquest sentit, conèixer la identitat del sòl i els usos actuals que es desenvolupen al nostre àmbit.

Amb aquest objectiu, s'ha realitzat un mapa dels usos del sòl a partir del Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya (MCSC v3) actualitzat al 2009, mitjançant processos de requalificació i partint com a base de la classificació del Mapa d'usos del sòl de 2002 disponible a les bases cartogràfiques del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Segons aquests usos al terme d'Ascó, la superfície ocupada per boscos, bosquines i prats és quasi d'un 62% i així mateix la superfície conreada representa més d'un 28% que suposa una superfície total del 90%. Cal destacar la reduïda superfície predominantment antròpica del terme, amb un 6%, que correspon a zones industrials i comercials, infraestructures viàries, nuclis urbans i urbanitzacions.

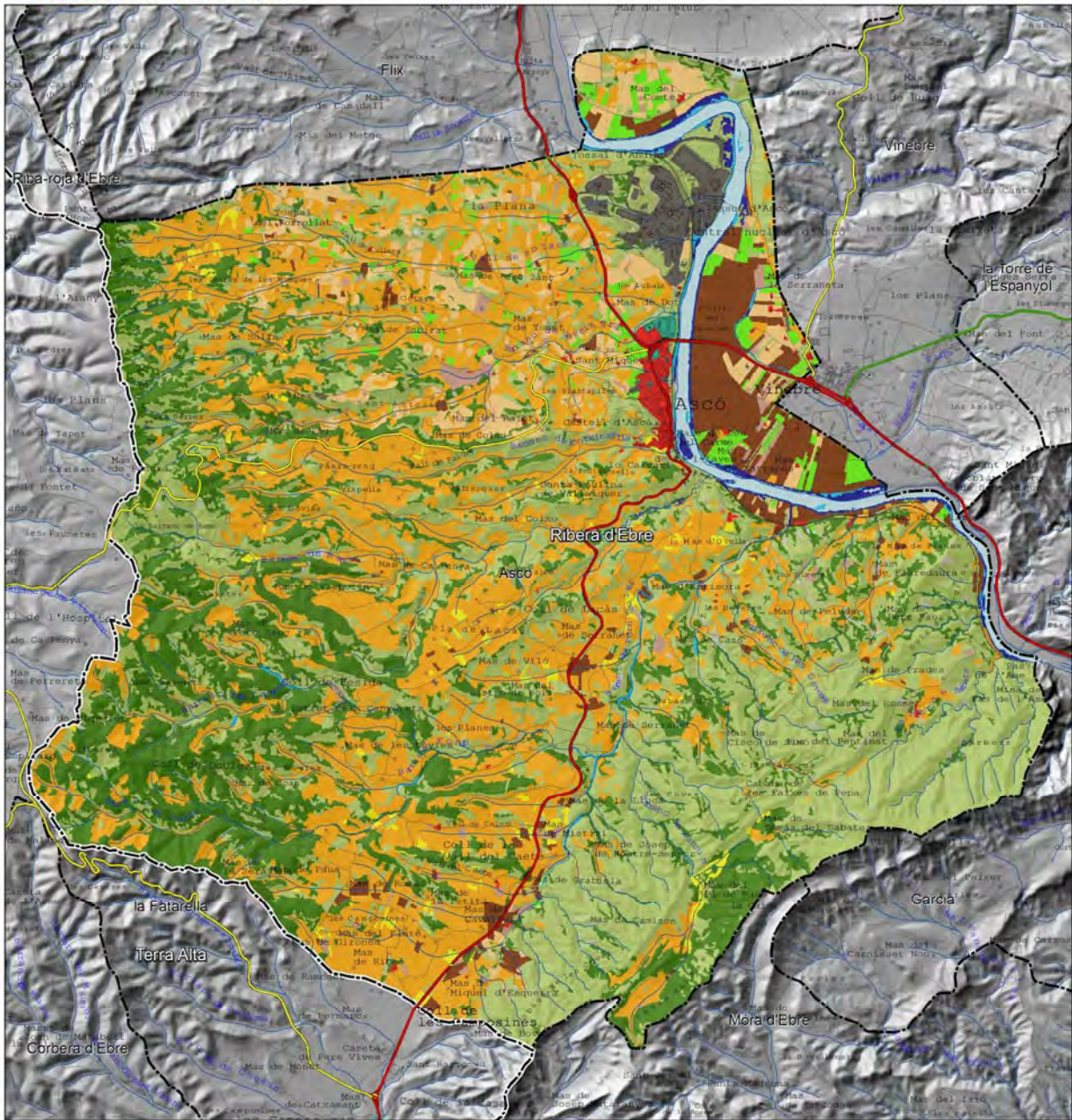
Usos	T.M. ASCÓ			CATALUNYA		
	Nº cel·les (10x10 m)	Area (ha)	Percentatge (%)	Nº cel·les (10x10 m)	Area (ha)	Percentatge (%)
0 Sense dades	0	0	0,00%	0	0	0,00%
1 Fora de l'àmbit de Catalunya	0	0	0,00%	0	0	0,00%
2 Aigua continental	12208	122	1,66%	2362629	23.626	0,74%
3 Aigua marina	0	0	0,00%	53044	530	0,02%
4 Congestes	0	0	0,00%	2009181	20.092	0,63%
5 Vies de comunicació	3317	33	0,45%	2963622	29.636	0,92%
6 Zones urbanitzades	4163	42	0,57%	10793524	107.935	3,36%
7 Zones esportives i lúdiques	686	7	0,09%	1240055	12.401	0,39%
8 Zones industrials i comercials	9555	96	1,30%	3731583	37.316	1,16%
9 Conreus herbacis de secà	7157	72	0,97%	38613710	386.137	12,03%
10 Conreus herbacis de regadiu	11183	112	1,52%	17666792	176.668	5,50%
11 Fruïters de secà	215760	2.158	29,30%	19324792	193.248	6,02%
12 Fruïters de regadiu	30274	303	4,11%	7760009	77.600	2,42%
13 Vinya	28287	283	3,84%	6582605	65.826	2,05%
14 Altres conreus	5680	57	0,77%	1697287	16.973	0,53%
15 Prats supraforestals	0	0	0,00%	9056044	90.560	2,82%
16 Bosquines i prats	253320	2.533	34,41%	57733163	577.332	17,98%
17 Bosc d'escleròfil·les	0	0	0,00%	29302622	293.026	9,13%
18 Bosc de caducifolis	4524	45	0,61%	25247032	252.470	7,86%
19 Bosc d'aciculifolis	143634	1.436	19,51%	76389044	763.890	23,79%
20 Bosc perennifoli	0	0	0,00%	475579	4.756	0,15%
21 Vegetació de zones humides	2974	30	0,40%	1258975	12.590	0,39%
22 Sòl amb vegetació escassa o nul·la	3535	35	0,48%	6174863	61.749	1,92%
23 Zones cremades	0	0	0,00%	197718	1.977	0,06%
24 Sorral·ls i platges	0	0	0,00%	427030	4.270	0,13%
		7.363	100,00%		3.210.609	100,00%

Es reflecteix tot seguit el consum de sòl previst al POUM d'Ascó.

Sòl urbà consolidat	450.661,00 m²sòl	0,61%
Sòl urbà no consolidat	96.695,00 m²sòl	0,13%
Sòl urbanitzable delimitat- residencial	102.518,00 m²sòl	0,14%
Sòl urbanitzable delimitat- industrial	176.272,00 m²sòl	0,24%
Sòl urbanitzable no delimitat	84.770,00 m²sòl	0,12%
Sòl no urbanitzable	72.719.084,00 m²sòl	98,76%
total	73.630.000,00 m²sòl	100,00%

Usos del sòl T.M. d'Ascó

FONT: Usos del sòl a partir del Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya V.3 (MCSC3, actualitzaci 2009). Dpt. de Territori i Sostenibilitat. Medi Ambient i Sostenibilitat. Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

Aigua continental	Fruïters de regadiu
Vies de comunicació	Vinya
Zones urbanitzades	Altres conreus
Zones esportives i lúdiques	Bosquines i prats
Zones industrials i comercials	Bosc de caducifolis
Conreus herbacis de secà	Bosc d'aciculifolis
Conreus herbacis de regadiu	Vegetació de zones humides
Fruïters de secà	Sòl amb vegetació escassa o nul·la

Planimetria Límit Terme Municipal

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR:

3.1.3 Incidència del model d'ocupació del sòl sobre la mobilitat

El municipi presenta una bona comunicació amb els municipis propers i compta amb tres vies de connexió amb l'exterior, en ordre d'importància:

- 1 la C-12 o eix de l'Ebre que facilita l'accés en direcció sud a les poblacions de Vinebre, Garcia, Móra la Nova i la capital Móra d'Ebre, i que connecta amb la N-420. En sentit nord, s'accedeix a Flix i continua en direcció a Lleida enllaçant abans amb l'AP-2.
- 2 la C-12B, carretera a Les Camposines, que connecta finalment amb la N-420 en el tram que enllaça Corbera d'Ebre amb Móra d'Ebre.
- 3 La T-733, carretera a la Fatarella, la qual connecta amb aquest municipi.

Figura 3. Xarxa viària d'Ascó. FONT: Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC).

Pel que fa a la principal artèria comarcal, l'eix de l'Ebre (C-12), i recollint les propostes dels principals plans sectorials en matèria d'infraestructures i planejament territorial, com el Pla d'Infraestructures Territorial de Catalunya (PITC) i el Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre (PTPTE), aquesta via te previst el seu desdoblament i reconversió en autovia en el seu tram entre Lleida i Amposta connectant-lo amb la N-340 i l'A-7.

Els plans sectorials esmentats també preveuen, en relació directa amb el municipi d'Ascó, una proposta de condicionament i una variant de la carretera C-12B d'Ascó a Les Camposines (en estudi), tot i que el traçat no presenta encara una definició a escala de detall sobre el territori.

Finalment, una altra de les actuacions previstes pels plans citats és el condicionament de l'itinerari Ascó – La Fatarella en la carretera T-733.

Pel que respecta al transport públic, el municipi d'Ascó disposa d'una parada de transport públic interurbà de bus propera a la intersecció entre la carretera de La Fatarella i la de les Camposines (C-12B) en què hi presta servei la línia Lleida - Móra – Tortosa, amb 3 expedicions per sentit en dia laborable i 1 els diumenges per sentit.

Línia	Operador	Expedicions laborables	Expedicions diumenges
Lleida – Móra – Tortosa	Hife – Alsina Graells	3 + 3	1 + 1

Figura 4. Parada del bus interurbà a Ascó.

Pel que fa al transport ferroviari, per Ascó hi circula la línia Madrid-Móra-Reus-Roda-Barcelona. L'estació d'Ascó es situa a l'est del nucli urbà, entre la població i el riu Ebre. El tren va arribar-hi l'any 1892 amb l'obertura del tram de Móra la Nova a Faió.

Figura 5. Estació de ferrocarril. FONT: www.trenscat.com.

L'estació actual disposa de tres vies, una via general i dues vies desviades a cada costat d'aquesta. Entre les vies s'hi situa una andana complementària a l'andana principal. Les dues andanes estan enllaçades mitjançant un pas a nivell adaptat.

3.1.3.1 Distribució modal dels fluxos de mobilitat

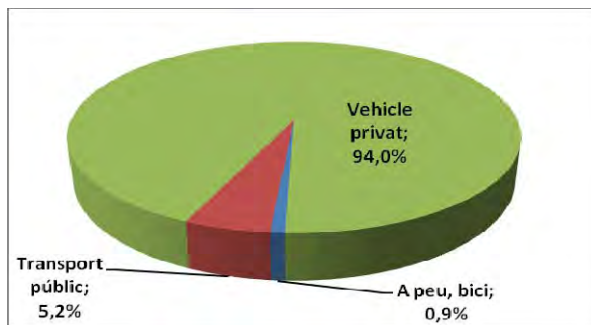
Segons les dades de la darrera Enquesta de Mobilitat Obligada (2001) el repartiment modal del municipi d'Ascó es caracteritza perquè la majoria dels fluxos de mobilitat del municipi es realitzen en vehicle privat, sobretot els viatges atrets i generats, assolint quotes superiors al 90% en ambdós casos. Únicament en els desplaçaments interns, amb origen i destinació al propi municipi, l'ús del vehicle privat descendeix fins al 72%, tot i que és un valor força elevat pel tipus de mobilitat interna en un municipi amb poca dispersió urbana. En aquest darrer cas, els desplaçaments no motoritzats només arriben a una quota del 27%.

En xifres globals, i sense tenir en compte la mobilitat interna del municipi (viatges amb origen i destinació a Ascó), el balanç diari de la mobilitat obligada per motius de treball entre sortides (viatges generats, 184) i entrades (viatges atrets, 735) és notablement favorable a aquest segon, amb una diferència quatre vegades superior entre els generats i els atrets.

Des de l'exterior d'Ascó cap al municipi es realitzen 735 desplaçaments diaris tal i com indica el gràfic de viatges atrets. La quota modal que representa el vehicle privat és del 99,3%, la resta no arriben ni tan sols a l'1%.

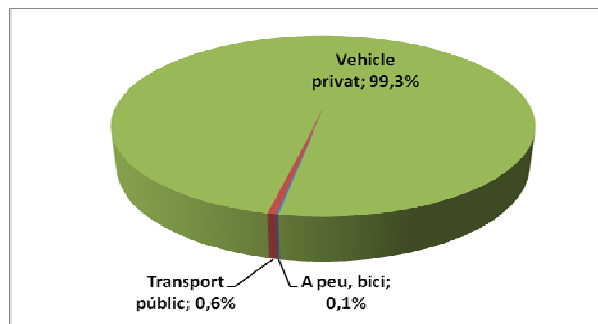
VIATGES GENERATS

(Origen intern i destinació externa)

VIATGES ATRETS

(Origen extern i destinació interna)

VIATGES INTERNS

(Origen intern i destinació interna)

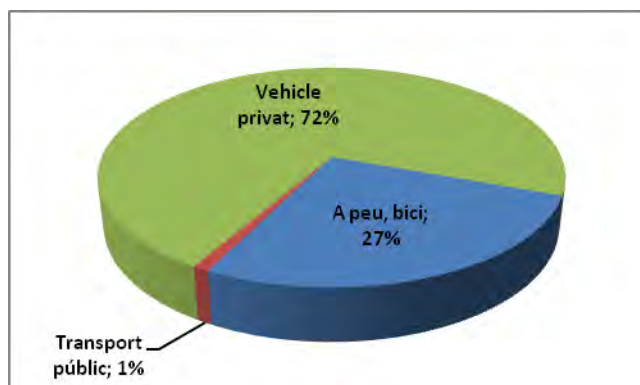

Figura 6. Distribució modal diària dels fluxos de mobilitat a Ascó per motius laborals (2001). *FONT: Elaboració pròpia a partir de l'EMO 2001. Idescat*

Analitzant la mobilitat obligada, a partir de l'EMO, del 2001 s'observa clarament el predomini dels desplaçaments atrets per Ascó per raons de treball. La recepció d'aquests desplaçaments està fortament condicionada i marcada per la presència de la Central Nuclear d'Ascó, que absorbeix i demanda molts llocs de treball, així com els seus desplaçaments associats, i per tant, representa un focus d'atracció i generació de mobilitat al municipi.

Continuant amb l'anàlisi de l'EMO de l'any 2001, les principals destinacions dels desplaçaments generats al municipi d'Ascó es troben en municipis de proximitat, com Flix (19%), Móra d'Ebre (11%), Barcelona i Tarragona (9%), i en menor grau a Vinebre i Móra la Nova (4%). Altres municipis es situen al voltant del 3% com Reus, Vandellós i l'Hospitalet de l'Infant.

Els principals orígens dels desplaçaments atrets per mobilitat obligada són localitats properes com Móra d'Ebre i Flix, al voltant del 19%, i Móra la nova i Riba-roja d'Ebre, sobre el 7%, seguits de Vandellós, l'Hospitalet de l'Infant, Tarragona i Reus (4%).

3.1.3.2 Objectius i criteris generals de mobilitat per al POUM

- Planejar una ordenació urbanística que afavoreixi la mobilitat sostenible en l'ús del territori
- Disminuir la dependència i l'ús del vehicle privat en desplaçaments de curta distància al nucli urbà urbans
- Facilitar i adequar l'accessibilitat universal als equipaments existents i als centres generadors de mobilitat del municipi
- Garantir la connectivitat i l'accessibilitat dels nous creixements mitjançant la definició de xarxes d'itineraris més sostenibles, amb especial cura dels modes de transport col·lectiu i no motoritzats

- Potenciar i condicionar la façana fluvial d'ambdues riberes permeabilitzant el pas del riu
- Pacificar la circulació del trànsit en el tram de travessera de la C-12B al seu pas pel nucli urbà
- Ordenar el trànsit en el casc antic com a espai de convivència entre el vehicle privat i altres modes no motoritzats
- Adequar la xarxa de camins rurals com a infraestructura de comunicació per posar en valor el patrimoni cultural i històric i fomentar l'ús del SNU com a espai de lleure i gaudi

3.1.4 Àrees amb riscos naturals i tecnològics

Els riscos associats a fenòmens naturals i riscos tecnològics que tenen una incidència rellevant sobre el territori es troben regulats mitjançant plans específics. Aquests poden ser plans especials o plans territorials.

Els **Plans Especials**, son aquells que es refereixen a riscos concrets, i que per tractar-los es requereixen uns mètodes tècnics i científics adequats.

Els Plans Especials aplicables al territori d'Ascó són:

- NEUCAT per a riscos de Nevades, gelades
- INFOCAT, per a riscos d'Incendis Forestals
- TRANSCAT, per a riscos de Transport de mercaderies perilloses
- PLASEOCAT, per a riscos d'accidents del sector químic
- INUNCAT, per a riscos d'inundacions
- SISMICAT, per a riscos de terratrèmols i moviments sísmics

Els **Plans Territorials**, son aquells que preveuen, amb caràcter general, les emergències que es poden produir a Catalunya.

El Pla Territorial principal o mes conegut es el PROCICAT, abreviatura de Pla de Protecció Civil de Catalunya

Per als treballs de descontaminació de l'embassament de Flix, s'ha desenvolupat un pla d'actuació específic derivat del PROCICAT.

També existeixen Plans d'actuació específics derivats del PROCICAT per a pandèmies, transport de viatgers per ferrocarril, o subsidències en el barri de l'estació de Sallent.

Al marge dels Plans de Protecció civil de Catalunya, i per ser de competència de l'estat, existeix el Pla d'Emergència Nuclear de Tarragona, conegut com a PENTA.

Els municipis, tant dels plans Territorials com dels Plans Especials, hauran de desenvolupar un pla d'actuació municipal, que concreti les accions a desenvolupar pel Municipi.

El municipi d'Ascó ha dictat les següents disposicions legals en matèria de protecció civil:

- Pla d'Actuació Municipal del INFOCAT elaborat el setembre de 1997 i homologat l' 11 de desembre de 1997. Última revisió homologada: el 31 de Març de 2005. La darrera revisió es aprovada pel ple 16 de setembre del 2011 i actualment esta pendent d'homologació per la Comissió Nacional de Catalunya.
- Pla d'Actuació específic Municipal Pla Major aprovat pel ple el 16 de Setembre de 2011 i pendent d'homologació per la Comissió Nacional de Catalunya.
- Pla d'Actuació Municipal NEUCAT aprovat per el ple el 01 de Juny de 2011 i pendent d'homologació per la Comissió Nacional de Catalunya.
- Pla d'Actuació Municipal de l'INUNCAT aprovat per el ple el 12 de febrer de 2008.
- Pla d'Actuació Municipal del PENTA, aprovat per Comissió de Govern en data 6 de novembre de 1992, i ratificat pel Ple de la Corporació en data 26 de novembre de 1992. Última actualització: 23 de març de 2012.
- Pla d'Actuació Municipal del PLASEQCAT aprovat per el ple el 30 de gener del 2006. Ultima actualització: 13 de desembre de 2011.
- Pla d'Actuació Municipal del TRANSCAT aprovat per el ple el 31 de març de 2005 i homologat el 6 de juliol de 2005.

3.1.4.1 Risc sísmic

El risc sísmic a Catalunya es regula mitjançant el Pla Especial d'Emergències Sísmiques a Catalunya (SISMICAT).

S'entén per risc sísmic el risc dels danys o les pèrdues en vides que pot produir un terratrèmol, sovint valorat en costos econòmics.

Per a la correcta avaluació de la perillositat sísmica a Catalunya, l'ICC va elaborar el nou Catàleg Sísmic de Catalunya que recull i unifica la informació sísmica que prové de diverses fonts existents fins al moment. També s'ha realitzat una nova zonació sismotectònica basada en criteris geològics i sísmics.

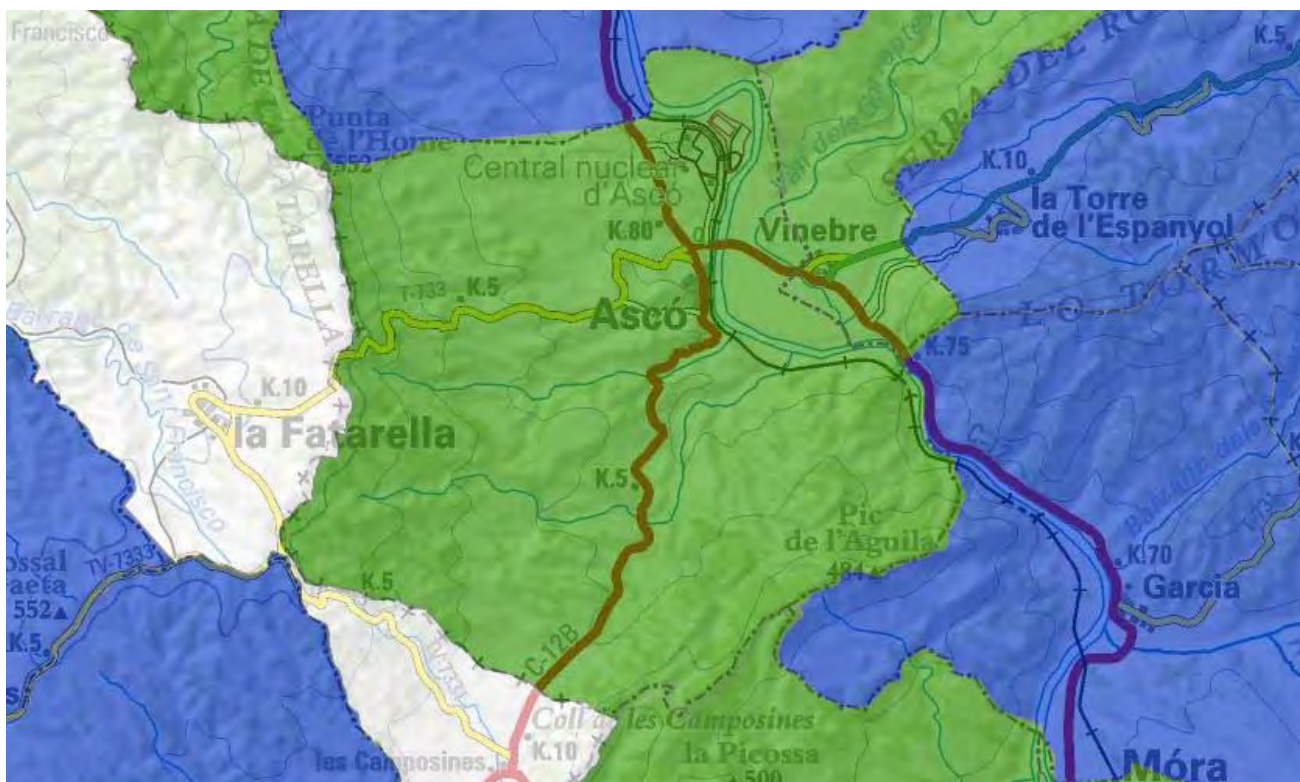
L'avaluació de la perillositat sísmica a Catalunya s'ha dut a terme combinant mètodes deterministes i probabilistes que tenen en compte aquestes noves dades.

El mapa que determina les diferents àrees del territori en funció de la seva perillositat sísmica és el mapa de zones sísmiques. Aquest mapa està expressat en diferents valors d'intensitat per a una mateixa probabilitat anual de 2×10^{-3} equivalent a un període de retorn de 500 anys.

És la representació del risc sísmic municipal a partir de la descripció del perill sísmic màxim i de les diferents vulnerabilitats. L'objectiu és identificar els municipis sotmesos a major risc sísmic, ja sigui pel valor de perill (intensitat màxima esperable) o per la vulnerabilitat calculades.

A la imatge 5, es presenta una fracció del mapa de zones sísmiques centrada en el municipi d'Ascó al qual li pertoca una intensitat VI-VII.

Riscos Naturals/Risc Sísmic

Intensitat

- V-VI
- VI
- VI-VII
- VII
- VII-VIII
- VIII

Figura 1. Risc sísmic, mapa de zones sísmiques. Intensitat. *FONT:* <http://taure.icc.cat>

Les actuacions d'un municipi davant d'una emergència sísmica queden reflectides en el Pla d'Actuació Municipal. També hi consten, a més, les actuacions encaminades a garantir l'operativitat dels mitjans humans i materials de què disposa. Els PAM formen part d'aquest pla i es desenvoluparan en el procés d'implantació d'aquest.

Donat que Ascó té una intensitat sísmica prevista igual o superior a VI en un període de retorn de 500 anys segons el mapa de Perillositat Sísmica, el SISMICAT recomana de manera expressa la redacció del Pla d'Actuació Municipal.

Les responsabilitats del municipi, per tal de prevenir i mitigar les conseqüències d'un fenomen sísmic són:

- Elaborar, implantar i mantenir operatiu i actualitzat el PAM, designant una persona encarregada d'aquesta tasca, amb els mitjans necessaris, i establint un programa d'actuacions ben detallat.
- Determinar els elements vulnerables ubicats en zones de risc.
- Determinar les instal·lacions que per la seva activitat han de dotar-se d'un pla d'autoprotecció en base als criteris definits al Sismicat, i donar suport a la seva elaboració i execució.
- Elaborar els estudis complementaris que siguin necessaris (bàsics, sigui per geologia local, sigui per vulnerabilitat edificis: àrees de pública concurrència, escoles, hospitals, etc.).
- Conèixer els mitjans i recursos del municipi.
- Col·laborar en l'elaboració dels plans d'actuació dels grups i, en general, en les accions d'implantació i manteniment del pla Sismicat.
- Informar la població en general.
- Organitzar i controlar els voluntaris municipals.

El municipi tindrà un Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL), normalment ubicat al costat del Centre Receptor d'Alarmes Municipal (CRA), en contacte permanent amb el Centre de Comandament Avançat (CCA) i el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).

3.1.4.2 Risc d'incendi forestal

El municipi d'Ascó està qualificat com a zona d'alt risc d'incendi forestal d'acord al Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals. Aixó implica la prohibició de fer focs (d'esbarjo, crema de rostolls o altres activitats agrícoles o ramaderes) a les zones forestals i a la franja de 500 m al seu entorn, Aquesta prohibició està en vigor en el període comprès entre el 15 de març i el 15 d'octubre, tot tenint en compte que la franja del 15 de juny al 15 de setembre és la de major perill. A la prohibició anterior s'afegeix la necessitat de permisos de la Direcció General del Medi Natural per a les activitats forestals i en general per a activitats a desenvolupar a les zones de risc d'incendi forestal i a la franja de 500 m al seu entorn.

Ascó es troba inclòs als límits dels perímetres de protecció prioritària per a la planificació de la prevenció d'incendis forestals de la Direcció General de Prevenció de Riscos del Medi Natural (DMA).

La Subdirecció General de Programes en Protecció Civil de la Direcció General de Protecció Civil ha avaluat el risc d'incendi forestal de Catalunya. L'índex de risc d'incendi forestal que recull el mapa de Protecció Civil de Catalunya està referit als municipis i té caràcter semiquantatiu. Incorpora els aspectes següents:

- Anàlisi estàtic del perill: s'estableixen quatre nivells (baix, moderat, alt i molt alt) a partir dels factors que intervenen en la definició de perill d'incendi forestal i que són els següents: històrics, vegetació, orogràfics i climàtics.

• Anàlisi de la vulnerabilitat: determina quins poden ser els danys que poden patir els elements vulnerables en funció de les característiques dels possibles incendis forestals i de l'exposició al seu perill i efectes. En la identificació d'elements vulnerables s'han considerat tots aquells que es troben inclosos en terreny forestal o en una distància inferior a 500 metres d'aquests. S'estableixen cinc nivells de vulnerabilitat (baixa, moderada, mitja, alta i molt alta)

Segons el Mapa de Protecció Civil de Catalunya el municipi de d'Ascó presenta un perill d'incendi forestal molt alt i una vulnerabilitat moderada. Veure imatges 6 i 7.

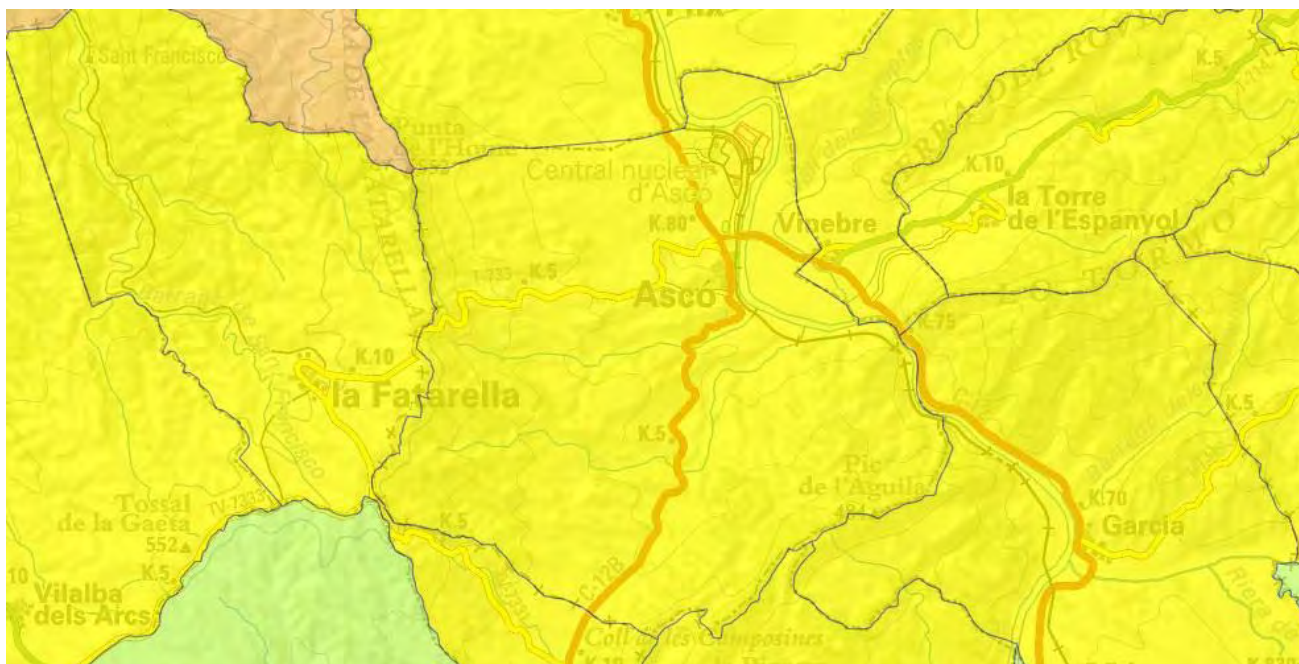
D'acord al Pla especial d'emergències per Incendis forestals de Catalunya, INFOCAT, el municipi d'Ascó ha de redactar el Pla d'Actuació Municipal (PAM) per a incendis forestals pel perill d'incendi forestal molt alt que presenta.

Riscos Naturals/Risc Incendis Forestals

- Perill**
- Molt Alt
 - Alt
 - Moderat
 - Baix

Figura 2. Risc d'incendi forestal, Perill. FONT: <http://taure.icc.cat>

Riscos Naturals/Risc Incendis Forestals

Vulnerabilitat

- Molt Alta
- Alta
- Mitja
- Moderada
- Baixa

Figura 3. Risc d'incendi forestal, Vulnerabilitat. FONT: <http://taure.icc.cat>

Per altre banda, la Direcció General de Prevenció de Riscos del Medi Natural ha elaborat el Mapa de perill bàsic d'incendi forestal (DMA, 2002) per a l'àmbit de Catalunya. Mapa estàtic que defineix un estat del territori estimatiu de la freqüència i la intensitat en que s'hi pot produir el perill d'incendi. Aquest mapa és el resultat de la integració dels factors que intervenen en el perill d'incendi forestal; a més dels factors que tenen a veure amb la composició de la vegetació (inflamabilitat i combustibilitat), s'hi han integrat els factors històrics (freqüència d'ignicions i freqüència d'afectació d'ignicions), els orogràfics (pendent i insolació) i els climàtics (dèficit hídric anual, vent i situacions adverses).

D'acord al Mapa de perill bàsic d'incendi forestal, el municipi presenta dos valors de perill molt diferenciats, la plana fluvial de l'Ebre i els seus principals afluents presenta un risc baix mentre que les zones més elevades i de caràcter més forestal presenten un risc molt alt. Veure imatge 8.

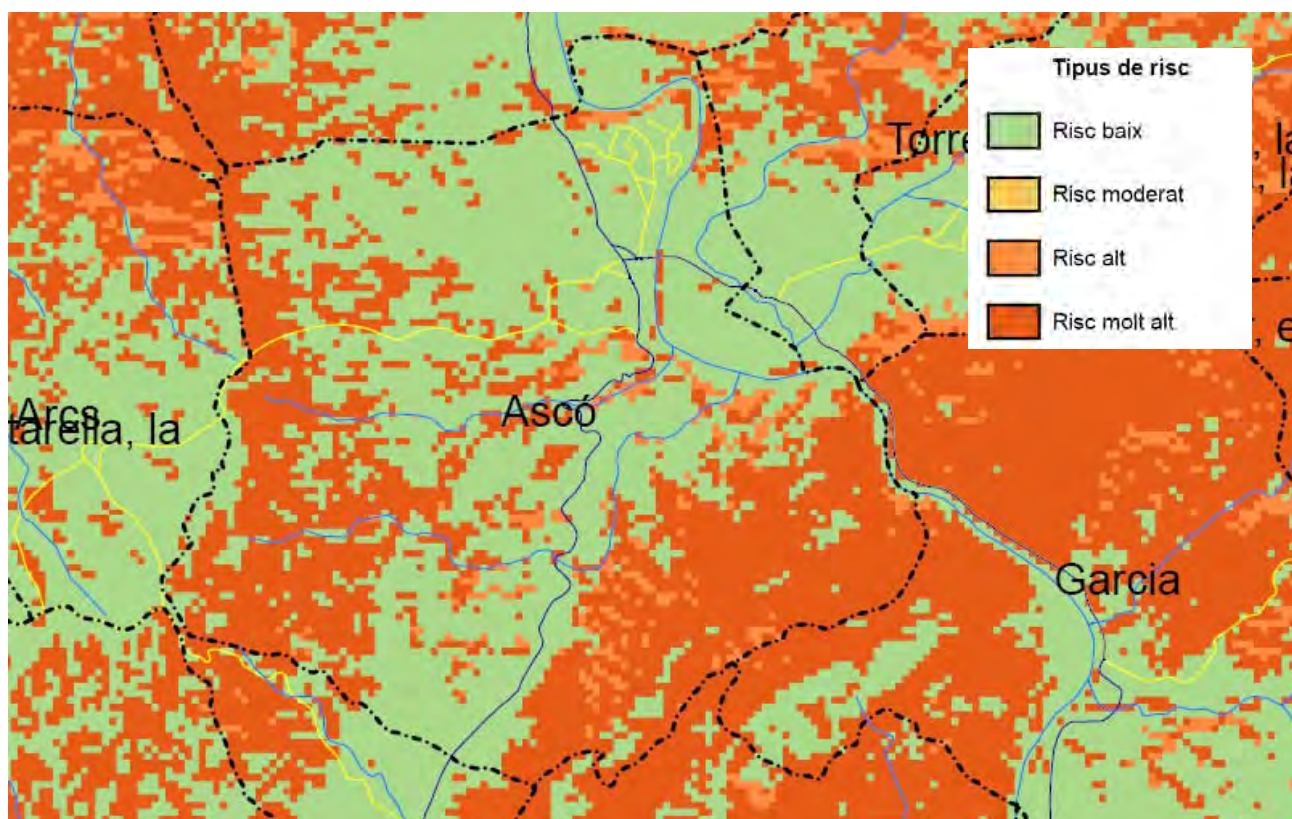

Figura 4. Mapa de perill bàsic d'incendi forestal. *FONT:* Departament de Territori i Sostenibilitat <http://www20.gencat.cat>

Al municipi d'Ascó han succeït el següents incendis forestals en els darrers anys:

Data	Sector/s forestal/s afectat/s	Origen	Causes
07-1977	Xarcum i serra de móra	Xarcum	Desconegudes, possiblement llamp
07-1990	Serra de móra	Mas de prades	Desconegudes, possiblement llamp

Ascó posseeix el Manual d'Actuació per a incendis forestal. Pla de Protecció Civil d'Ascó. Aquest document és de data setembre de 2011. Es compon del Manual d'actuació, el Programa d'Implantació i Manteniment i Annexos Generals.

3.1.4.3 Risc de nevades (neucat)

Ascó posseeix el Manual d'Actuació per a nevades. Pla de Protecció Civil d'Ascó. Aquest document és de data juny de 2011. Es compon del Manual d'actuació, el Programa d'Implantació i Manteniment i Annexos Generals.

3.1.4.4 Zones inundables

A continuació es realitza l'anàlisi del risc d'inundació del municipi d'Ascó a partir de la informació continguda al Pla Especial d'Emergències per Inundacions (INUNCAT), versió actualitzada 2010.

L'objectiu del pla INUNCAT és fer front a les emergències per inundacions, dins de l'àmbit territorial de Catalunya, establint els avisos, l'organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres administracions públiques i de les entitats privades.

El pla INUNCAT quantifica i localitza dins de tot el territori de Catalunya, els aspectes fonamentals per a l'anàlisi del risc, vulnerabilitat, zonificació del territori, establiment de les èpoques de perill i desplegament de mitjans i recursos i localització d'infraestructures de recolzament per als treballs d'actuació en cas d'emergència.

Metodologia de l'estudi de perillositat

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha seguit per a l'elaboració de l'estudi de perillositat 8 línies clarament diferenciades:

- 1) Delimitació de zones potencialment inundables mitjançant l'anàlisi geomorfològica, és a dir la interpretació del relleu.
- 2) Delimitació de les zones inundables amb períodes de retorn de 50, 100 i 500 anys, és a dir, aquelles zones que en la situació actual poden inundar-se amb les freqüències esmentades. Anàlisi hidrològica-hidràulica.
- 3) Identificació de punts d'actuació prioritària, en relació a activitats humanes.
- 4) Determinació de la velocitat de resposta (temps de trànsit) en diferents trams de conques.
- 5) Determinació de la "perillositat intrínseca" de les conques.
- 6) Relació entre els cabals estimats per al pla i l'alçada de les estacions d'aforament SAIH4.
- 7) Delimitació de zones inundables per avaries o trencament de preses.
- 8) Estudi d'inundacions en zones urbanes. Es concreta en el "Pla Director d'Aigües Pluvials a l'Àmbit de l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus". En aquest estudi hi ha una caracterització del perill per 33 municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. L'estudi ha estat realitzat conjuntament entre l'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus (EMSHTR) i l'ACA.

A aquests punts cal afegir-li l'estudi parcial de fenòmens geològic associats aportat per l'Institut Geològic de Catalunya.

Classificació del risc dels elements del territori

En aquest apartat s'incorpora, sobre la cartografia de Catalunya, informació l'estudi de perill que s'ha realitzat en el pla INUNCAT. El elements representats al plànol es resumeixen a continuació:

- Zones inundables: Com es lògic, tota la plana fluvial del riu Ebre al seu pas per Ascó és inundable. La plana inclou part de les instal·lacions de la central nuclear d'Ascó (T500), tot el terreny existent entre Ascó i Vinebre (per on discorre la carretera C-12 i multitud de camins), una part del nucli urbà (entre la estació del ferrocarril i la Torre del Millaret) d'uns 17.000 m², les zones de desembocadura dels torrents i barrancs, les zones de los Regers, Mas de l'Aullor i Mas del Flare. En determinats punts la zona inundable abasta terrenys per on discorre la línia de ferrocarril.
- Cons de dejecció: Al municipi d'Ascó es localitzen 4 cons de dejecció, es situen a la Vall de Gorraptas a l'alçada de l'Illa del Cavaller; a la desembocadura del barranc de la Fontinxella a l'Ebre, on es forma la Illa d'Ascó; a la desembocadura del barranc del Forn Teuler a l'Ebre; i per últim, a la desembocadura del barranc del Colls on 450m aigües amunt es produeix la confluència del barranc de la Torre i lo Galatxo.

Els cons de dejecció, es tracta de geomorfologies particulars caracteritzades per corrents de fort pendent, encaixonades entre muntanyes a una vall estreta i que a la part més baixa acaben en una vall més ample o al fons de la vall.

Quan el corrent fluvial, que transita a alta velocitat per motiu de la pendent i l'encaixonament i que recull no només les aigües de la pluja sinó gran material al·luvial, arriba al fons de la vall en el punt de sortida es produeix una desacceleració que fa que el corrent dipositi gran part dels materials transportats en forma cònica. Aquest fenomen és de gran perill per la combinació de la velocitat del corrent i el material transportat.

- Zones potencialment inundables per curs fluvial: barranc de la Peixera, barranc de la Fontinxella, barranc del Forn Teuler i barranc de Fondo.
- Punts d'actuació prioritària:

PUNT	RIU	COORDENADA UTM	AUTOR	INDRET	DESCRIPCIÓ	OBSERVACIÓ
1	Ebre	X: 295240 Y: 4565088	ACA	Conca Ebre-Riu Ebre	Inundacions en zones rustiques	Zona inundable per avingudes de període de retorn entre 10 i 25 anys (cabal inferior a 3000 m ³ /s).
2	Ebre	X: 296236 Y: 4562656	ACA	Tram de la carretera TV-7141 entre Vinebre i Ascó		
3	Ebre	X: 296326 Y: 4561986	ACA	Conca Ebre	Inundacions en zones urbanitzades	Danys a edificis i a l'estació d'aforament, afeccions a captacions d'aigua potable, fenòmens de sedimentació i erosió.
4	Ebre	X: 296442 Y: 4561275	ACA	Conca Ebre	Inundacions en zones rústiques	Zona inundable per avingudes de període de retorn entre 10 i 25 anys (cabal inferior a 3000 m ³ /s)
5	Ebre	X: 297455	ACA	Conca	Inundacions	Zona inundable per avingudes

PUNT	RIU	COORDENADA UTM	AUTOR	INDRET	DESCRIPCIÓ	OBSERVACIÓ
		Y: 4561406		Ebre	en zones rústiques	de període de retorn entre 10 i 25 anys (cabal inferior a 3000 m3/s)
6	Ebre	X: 297984 Y: 4560772	ACA	Conca Ebre	Inundacions en zones rústiques	Zona inundable per avingudes de període de retorn entre 10 i 25 anys (cabal inferior a 3000 m3/s)
7	Ebre	X: 299507 Y: 4560325	ACA	Conca Ebre	Inundacions en zones rústiques	Zona inundable per avingudes de període de retorn entre 10 i 25 anys (cabal inferior a 3000 m3/s)

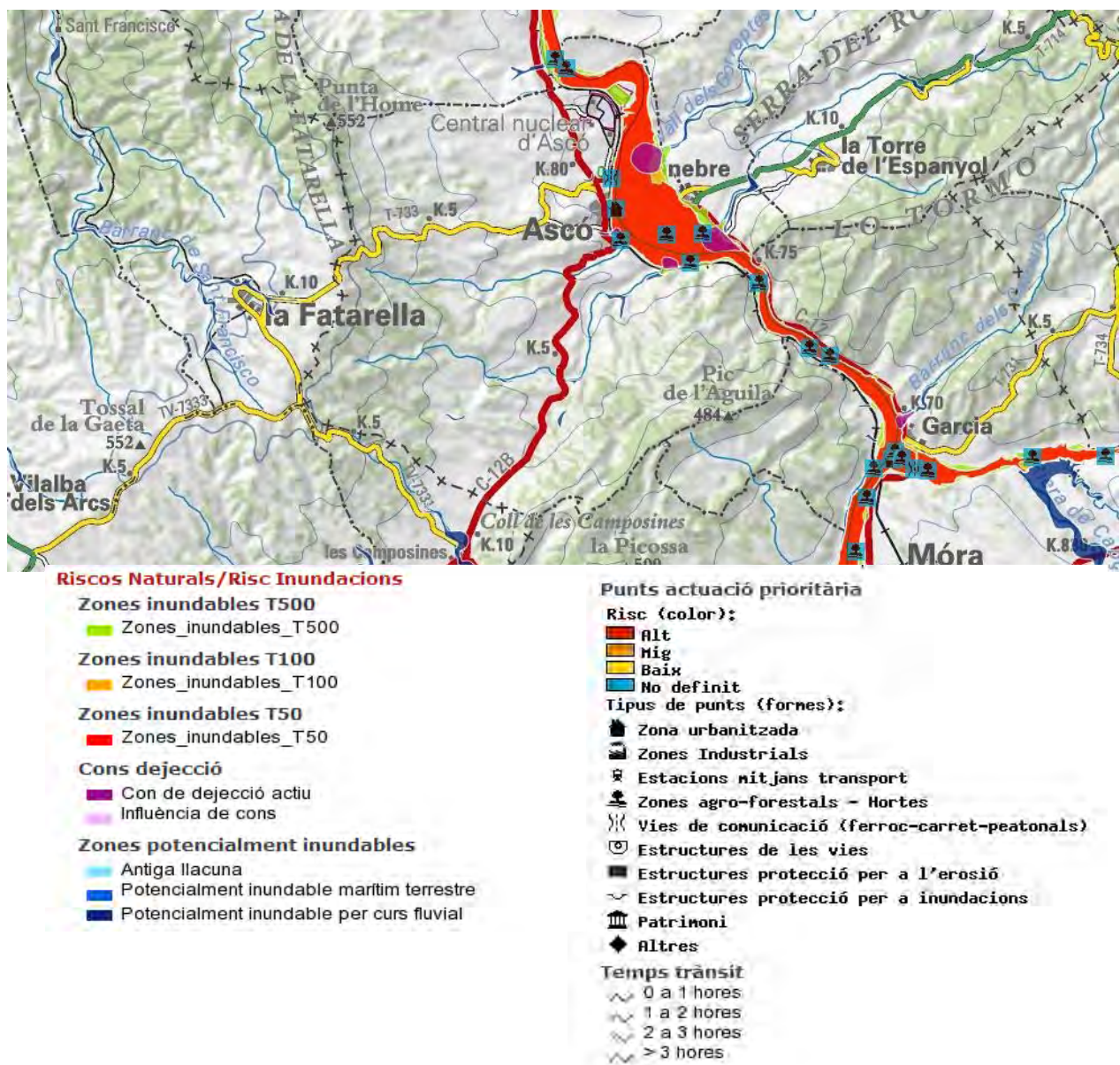

Figura 5. Risc d'inundacions. FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya <http://taure.icc.cat>

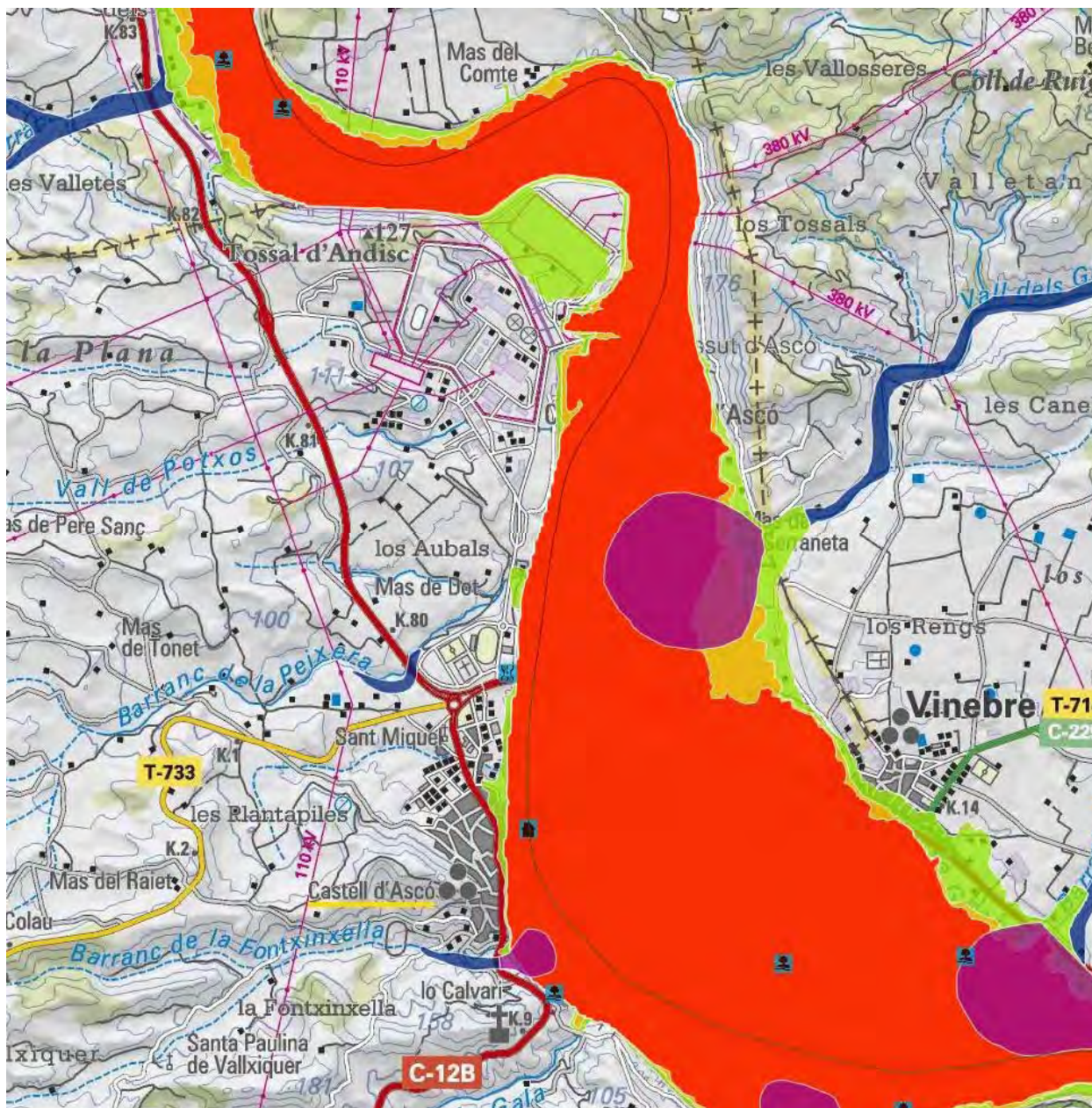

Figura 6. Risc d'inundacions, ampliació. *FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya*
<http://taure.icc.cat>

Risc d'inundació del municipi d'Ascó

Un dels principals objectius del pla INUNCAT és realitzar un estudi a escala regional que permeti diferenciar la tipologia del risc a nivell municipal amb la finalitat de determinar les obligacions dels municipis en la planificació de les emergències.

Per tal d'establir el nivell de risc per inundacions a assignar a cada municipi s'han considerat diferents variables entre les que destaquen la classificació de risc dels elements del territori, els càlculs realitzats per l'avaluació de la vulnerabilitat i finalment paràmetres relatius a la perillositat de les conques.

Segons la caracterització realitzada per l'INUNCAT, al seu annex 8.7., dels municipis segons el risc i la obligatorietat o recomanació a elaborar el pla d'actuació municipal (PAM) per inundacions; el municipi d'Ascó es considera com l'Alt risc d'inundacions i es troba obligat a redactar el PAM.

Els condicionants que defineixen la classificació de municipi d'alt risc són els que es mostren a continuació:

- Municipis amb risc Alt, són aquells en què:
 - Hi ha entre 50 persones i 250 persones en àrea inundable, els danys monetaris són superiors a 60.000 euros i la perillositat de la conca és lleu o moderada
 - Hi ha entre 50 persones i 250 persones en àrea inundable, els danys monetaris són superiors a 60.000 euros, la perillositat de la conca és greu i l'índex de persones o l'índex d'edificacions és menor que 7
 - Hi ha entre 25 i 50 persones en àrea inundable, els danys monetaris són superiors a 60.000 euros, la perillositat de la conca és greu, l'índex de persones i l'índex de directriu és superior a 7
 - Hi ha entre 50 persones i 250 persones ubicades en àrea inundable, els danys monetaris són inferiors a 60.000 euros, la perillositat de la conca és greu o moderada
 - Hi ha més de 250 persones ubicades en àrea inundable, els danys monetaris són inferiors a 60.000 euros i la perillositat de la conca és lleu

El municipi d'Ascó posseeix el Pla d'Actuació Municipal de l'INUNCAT aprovat per el ple el 12 de febrer de 2008. Consta del Manual d'Actuació per a inundacions i el Programa d'Implantació i manteniment

3.1.4.5 Risc químic en establiments industrials

A Catalunya el risc químic està regulat pel Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Catalunya (PLASEQCAT). La darrera revisió del PLASEQCAT és d'abril del 2012.

El Pla d'Emergència Exterior és el marc orgànic i funcional per a fer front a les emergències per accidents greus amb substàncies perilloses prèviament analitzats, classificats i majoritàriament avaluats. En ell s'estableix l'esquema de coordinació de les autoritats, organismes i serveis cridats a intervenir, els recursos humans i materials necessaris per a la seva aplicació i les mesures de protecció més idònies.

Fins ara, tots els Plans d'Emergència Exterior per accidents greus amb substàncies perilloses que s'havien elaborat a Catalunya se centraven en una empresa o bé en polígons industrials en un territori concret. En canvi el PLASEQCAT, per primer cop, és un PEE que abasta indústries de l'àmbit territorial de tota Catalunya. Sota aquest nou enfocament, els PEE ja elaborats, tant d'empresa com de polígon, passen a integrar-se com Plans de Sector de Risc.

Es relacionen a continuació les empreses de les Terres de l'Ebre incloses en aquest pla d'emergència, d'acord amb la nomenclatura següent:

- **Nivell alt:** empreses afectades per l'article 9 del RD 1254/1999

- **Nivell baix:** empreses afectades pels articles 6 i 7 del RD 1254/1999
- **Explosius:** empreses que manipulen explosius, regulades pel Reglament d'explosius (RD 230/1998), especificant les que estan afectades per l'article 11.3 del RD 1254/99, i les que sense estar afectades per aquest article superen el llindar baix definit a la normativa d'accidents greus.
- **Adif:** aparcament de vagon i combois de mercaderies perilloses d'Adif, que cal considerar com a instal·lacions fixes segons les recomanacions del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.

Taula 1. Instal·lacions SEVESO Terres de l'Ebre. FONT: PLASEQCAT, Abril 2012

TERRES DE L'EBRE																
NIVELL ALT																
Empresa	Municipi	Part 1	Part 2													
			1. Molt tòxics	2. Tòxics	3. Comburents	4. Explosius a	5. Explosius b	6. Inflamables	7a. Molt inflamables	7b. Líquids molt inflamables	8. Extremadament inflamables	9i) R50	9ii) R51/R53	10i) Perill contacte aigua (R14/15)	10ii) Perill contacte aigua (R29)	
ERCROS, S.A.	Flix	Clor Àcid Clorhídric Cloroform Diclorometà Hidrogen Metanol Gasos líquids extremadament inflamables i gas natural		X								X	X	X		
Ercros (Polialco)	Industrial Tortosa	Metanol	X	X												

TERRES DE L'EBRE																
NIVELL BAIX																
Empresa	Municipi	Part 1	Part 2													
			1. Molt tòxics	2. Tòxics	3. Comburents	4. Explosius a	5. Explosius b	6. Inflamables	7a. Molt inflamables	7b. Líquids molt inflamables	8. Extremadament inflamables	9i) R50	9ii) R51/R53	10i) Perill contacte aigua (R14/15)	10ii) Perill contacte aigua (R29)	
Akzo Nobel Chemical, S.A.	Masdenverge				X							X	X			
l'Antic Colonial SA	L'Aldea	Gasos líquids extremadament inflamables i gas natural														

Davant d'un accident d'una empresa química es delimiten dues zones en funció dels efectes possibles:

- Zona d'intervenció: Es la zona en la qual les conseqüències dels accidents produeixen o poden produir (segons l'evolució de l'accident) un nivell de danys que justifiquen l'aplicació immediata de mesures de protecció.
- Zona d'alerta: Es la zona en la qual les conseqüències dels accidents provoquen efectes que, tot i ser perceptibles per la població, no justifiquen l'aplicació immediata de mesures de protecció, excepte pels grups crítics de població que seran definits pel responsable del Grup Sanitari per a cada cas concret, com a mesura preventiva o per a la informació de la població.

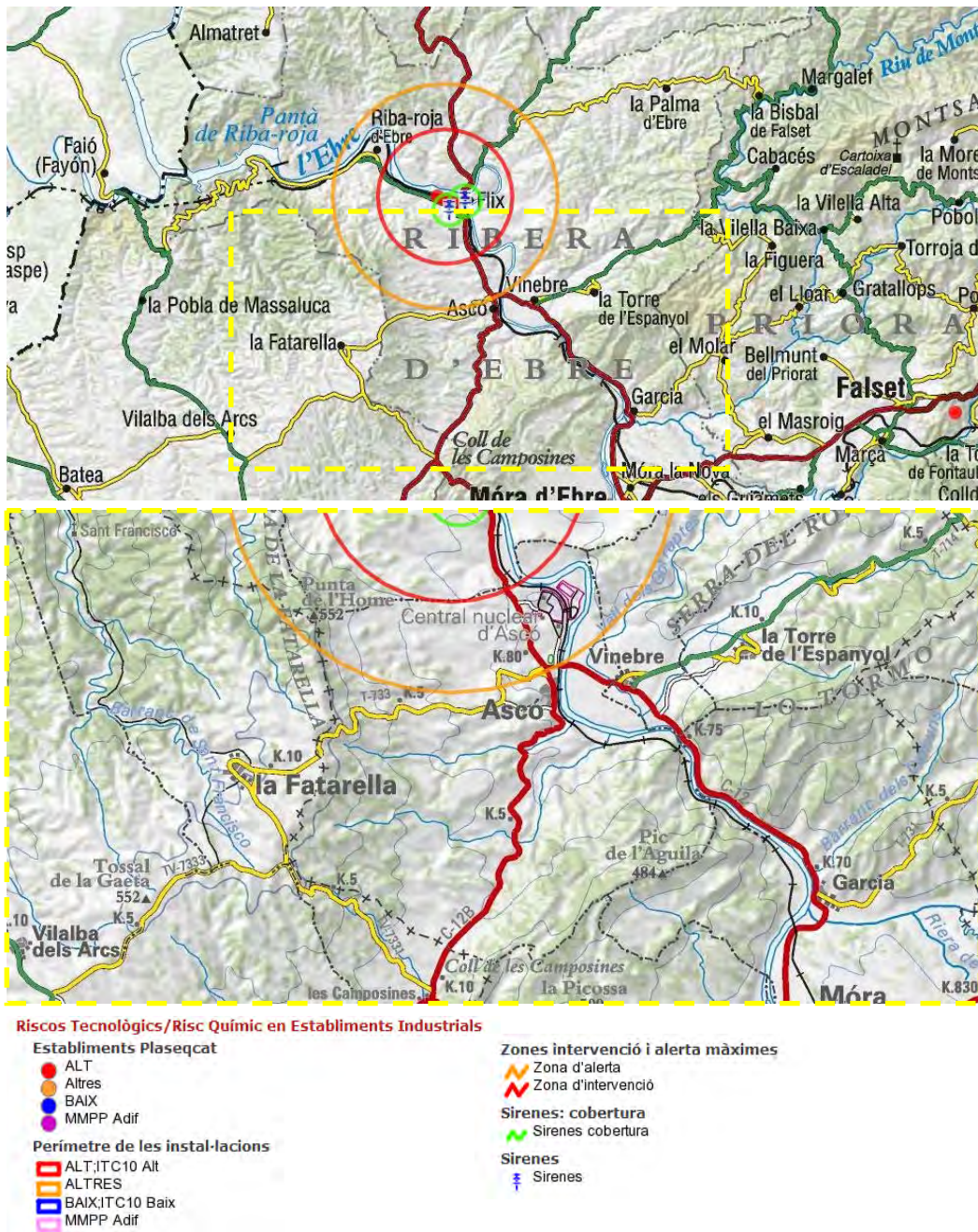

Figura 7. Risc químic en establiments industrials. FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya <http://taure.icc.cat>

D'acord a la informació del PLASEQCAT al municipi d'Ascó no existeix cap establiment industrial inclòs a aquest pla, però al municipi veí de Flix, s'ubica l'empresa ERCROS S.A., classificada com de nivell alt, la qual si que comporta un risc químic sobre el municipi d'Ascó.

La zona d'intervenció de l'empresa ERCROS S.A. inclou una petita franja de l'extrem nord del municipi d'Ascó (950.000 m² franja afectada). La zona d'alerta inclou aproximadament el terç nord del municipi (16,6 km²), on s'ubiquen les instal·lacions de la central nuclear d'Ascó, part de la serra de la Fatarella i les valls més septentrionals del municipi (Vall de Cullera, Vall de Potxos, Vall de Rita i el barranc de la Peixera).

Manual d'actuació Risc Químic

Com a desenvolupament del PLASEQCAT, el municipi d'Ascó ha redactat i aprovat el manual d'Actuació Risc Químic. Pla de Protecció Civil d'Ascó, homologat el 13 de desembre de 2012.

3.1.4.6 Risc transport de mercaderies perilloses

El transport, emmagatzematge i ús en processos industrials de mercaderies perilloses generen riscos per a la societat. Hi ha zones a Catalunya on aquest risc és important, tant pel fet de ser àrees molt industrialitzades (com per exemple el Barcelonès, el Baix Llobregat i el Camp de Tarragona, amb una concentració important d'empreses químiques), com per ser lloc de pas obligat del transport de les esmentades mercaderies (com per exemple l'eix Tarragona-Barcelona, tant per autopista com per ferrocarril).

El risc de transport de mercaderies perilloses a Catalunya s'articula mitjançant el pla especial d'emergències per accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril a Catalunya (TRANSCAT).

Segons l'avaluació realitzada pel TRANSCAT el tram de ferrocarril que discorre pel municipi d'Ascó es considera com de risc Important (tram: Nus Reus - Faió - La Pobla de Massaluga).

Figura 8. Risc Transport Mercaderies Perilloses. FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya <http://taure.icc.cat>

El municipi d'Ascó posseeix el Pla d'Actuació Municipal del TRANSCAT aprovat per el ple el 31 de març de 2005 i homologat el 6 de juliol de 2005. Consta del Manual d'Actuació per accidents en el transport de mercaderies perilloses i el Programa d'Implantació i Manteniment. Segons el resum i les conclusions de l'anàlisi de risc del Manual d'Actuació, segons els resultats de l'anàlisi de risc del TRANSCAT, Ascó té un risc atès el flux MOLT IMPORTANT de mercaderies perilloses, tant per la C-12 (carretera de Flix a Móra) com per la línia de ferrocarril. S'estableixen sectors d'afectació genèrics 500 m (a banda i banda de la via) de la Carretera C-12, Carretera C-12b i Ferrocarril

3.1.4.7 Riscos químic en els conductes de Matèries Perilloses

El transport de substàncies perilloses es pot dur a terme a través de mitjans mòbils (per carretera, per ferrocarril, per vaixell o per avió) o a través de mitjans fixes com és el cas de conductes de llarga distància que transporten substàncies específiques i que habitualment estan soterrats en la major part del seu recorregut.

A Catalunya els principals conductes que transporten matèries perilloses i que per tant tenen un risc associat són:

- Xarxa de gas natural de l'empresa Enagas, formada per gasoductes d'alta i mitja capacitat. S'exclou la distribució (ramificacions capil·lars als nuclis urbans fins als domicilis),
- Oleoducte de l'empresa CLH,
- Etilenoducte de l'empresa Vinilis i
- Racks que connecten els polígons industrials químics nord i sud de l'àrea de Tarragona (actualment inclosos al sector de Tarragona del Plaseqcat).

Actualment s'està elaborant un pla especial d'emergències de la Generalitat de Catalunya per risc químic en el transport de mercaderies perilloses per conductes. Aquest pla concretarà i validarà els estudis realitzats fins al moment de càlcul de conseqüències en cas d'emergència i desenvoluparà l'estructura i operativa de resposta a les emergències.

Segons el mapa de Protecció Civil de Catalunya, el municipi d'Ascó no està afectat per cap conducte de matèries perilloses encara que pel veí municipi de Móra d'Ebre discorre un gasoducte operatiu d'Enagas pel al sud del municipi, inclou els municipis de Tivissa, Ginestar, Benissanet, Móra d'Ebre, Corbera d'Ebre i Batea. El traçat d'aquest gasoducte s'uneix amb traçat principal (Barcelona – Amposta).

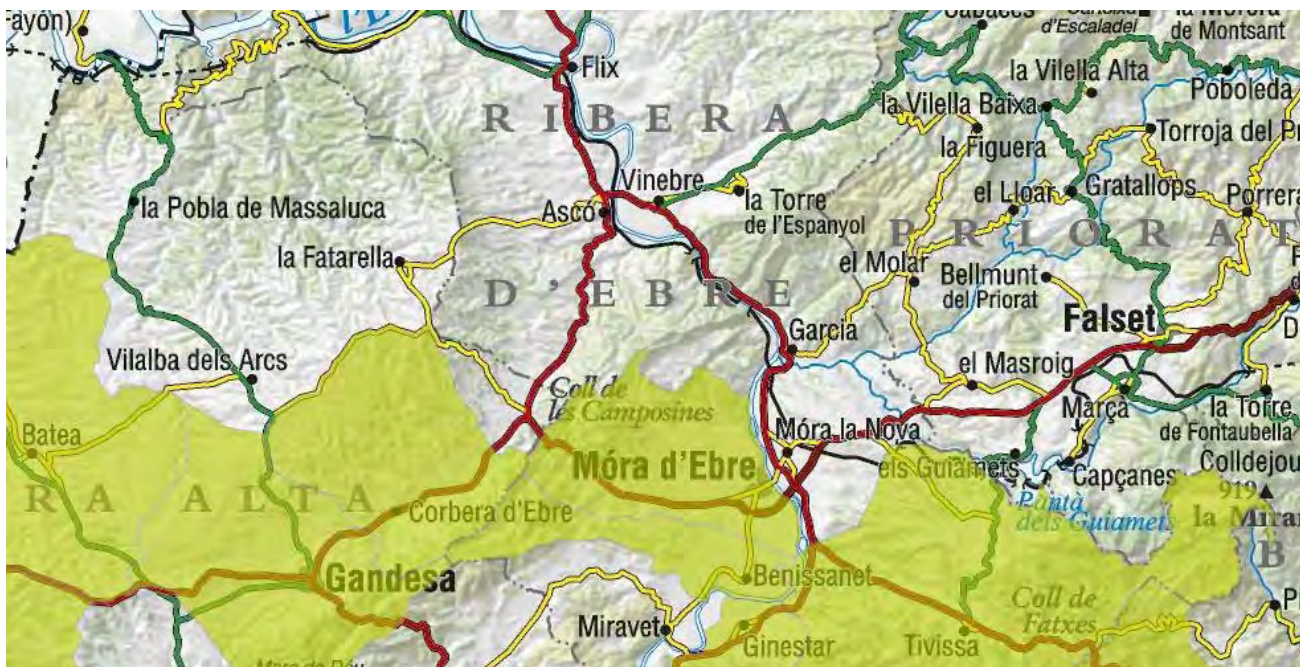
El gas natural és un hidrocarbur gas (metà) que arriba en vaixells al Port de Barcelona líquid (per pressurització) i s'emmagatzema als dipòsit d'Enagas del moll d'inflamables del Port de Barcelona. Enagas el vaporitza i l'introdueix a la xarxa de distribució.

El perill principal del gas natural és la inflamabilitat. Els accidents més importants que es poden produir als gasoductes són:

- Dards de foc: fuga de gas a pressió que s'igniciona en el moment de la fuga; les afectacions serien per radiació tèrmica o flama directa.

- Núvols inflamables: fuga de gas que no s'igniciona i forma un núvol que es desplaça en la direcció de vent i que pot deflagrar si troba una font d'ignició; les afectacions serien, a més de per radiació tèrmica i flama directa, per sobrepressió o projecció de fragments en cas de destrucció d'elements. El núvol inflamable pot donar lloc posteriorment a un dard de foc ja que la flama retrocedeix fins al punt de la fuga.

Riscos Tecnològics/Risc Químic en els Conductes de Matèries

Perilloses

Municipis amb oleoducte

■ Municipis amb oleoducte

Municipis amb etiloducte

■ Municipis amb etiloducte

Municipis amb gasoducte operatiu

■ Municipis amb gasoducte operatiu

Figura 9. Risc Químic en els Conductes de Matèries Perilloses. *FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya* <http://taure.icc.cat>

3.1.4.8 Risc Nuclear

Descripció del risc i referents

Les centrals nuclears són activitats industrials destinades a generar potència, energia elèctrica, tot aprofitant l'energia alliberada en els processos de fissió de la matèria. De forma senzilla, la fissió dels àtoms és un procés en el que un àtom es transforma en d'altres àtoms menors tot alliberant, entre d'altres, energia i partícules subatòmiques en forma de radiació. Per a que tingui lloc la fissió els nuclis dels àtoms han de tenir unes certes condicions i característiques, és a dir, cal que siguin fissionables.

Les centrals nuclears han estat, i actualment continuen sent, una important font d'energia elèctrica. A Catalunya tenen un pes específic destacable ja que en l'actualitat hi ha en funcionament 2 centrals nuclears amb un total de 3 reactors nuclears: la central nuclear d'Ascó (amb dos reactors) i la central nuclear de Vandellòs (amb un únic reactor), als municipis del

mateix nom. Tots 3 reactors nuclears són del tipus PWR (Reactor d'aigua a pressió, "Pressurized Water Reactor").

Aquestes activitats generen un risc intrínsec derivat de la pròpia activitat i de forma específica de la radioactivitat dels materials emprats i dels residus resultants. En conjunt aquest risc rep el nom de risc nuclear. Així, el risc nuclear es defineix com el risc d'una emergència associada a una central nuclear generadora de potència on s'alliberin substàncies radioactives en nivells (tipologia, quantitat i activitat) suficients com per a afectar a la població, als béns o al medi ambient.

Les emergències per risc nuclear es caracteritzen, de forma general, per l'emissió a exterior de la central de substàncies radioactives de diferent tipologia que afecten negativament la població, els béns i el medi ambient. El temps necessari que cal esperar per tal que aquestes substàncies radioactives perdin la seva activitat radioactiva, és a dir, deixin de constituir un perill, és llarg (des de mesos fins a anys o centenars de milers d'anys). El risc nuclear s'ha de diferenciar de manera clara del risc radiològic, associat aquest a les instal·lacions, que no són centrals de potència, però que treballen amb fonts radioactives (de menor activitat).

Descripció de l'índex del risc

El Penta (Pla d'emergència nuclear de la província de Tarragona, elaborat per l'administració estatal) incorpora els principals accidents que es poden produir i les possibles zones d'afectació. No es pròpiament un estudi de risc, ja que no es consideren numèricament les probabilitats dels accidents. Tanmateix, sí s'han identificat els accidents greus més significatius i s'ha determinat l'abast possible i, tot tenint en consideració les recomanacions del Consell de Seguretat Nuclear i la pràctica internacional acceptada, s'han determinat les diverses zones d'afectació possibles, que són les zones de risc o emergència següents:

- Zona 0 o zona sota control de l'explotador: formada per l'àrea on se situa la central nuclear i els terrenys que l'envolten, i limitat al cercle definit pel radi de 750 m al voltant dels edificis de contenció de la planta.
- Zona I o d'exposició per submersió: és la zona d'aplicació de mesures de protecció a la població urgents. Correspon a l'àrea geogràfica afectada pel pas del núvol radioactiu a l'interior d'un cercle de 10 km de radi al voltant de la central nuclear (amb la central nuclear al seu centre). Es defineixen 3 subzones:
 - Subzona IA: és l'àrea compresa dins la circumferència de radi 3 km concèntrica amb la central nuclear.
 - Subzona IB: corona circular compresa entre les circumferències de radis de 3 i 5 km concèntriques a la central nuclear.
 - Subzona IC: corona circular compresa entre les circumferències de radis 5 i 10 km concèntriques amb la central nuclear.

En l'àmbit de la zona I es defineixen també:

- Sector d'atenció preferent o sector circular de la rosa dels vents d'amplitud 67°30' amb origen a la central nuclear i amb el seu eix central al llarg de la direcció predominant del vent.

- Zona d'atenció preferent: és l'àrea geogràfica integrada per la subzona IA i la intersecció del sector d'atenció preferent amb la subzona IB.

- Zona II o zona d'exposició per ingestió: és la zona de mesures de llarga duració on les vies d'exposició a la radiació estan associades fonamentalment al material radioactiu dipositat al terra després de l'accident. Correspon a la corona circular compresa entre les circumferències de radis de 10 i 30 km amb centre a la central nuclear.

El fet que les zones afectades siguin cercles ve donat per que es considera simetria radial en la possible direcció dels vents.

El mapa de Risc Nuclear, que s'inclou al mapa de Protecció Civil de Catalunya, s'ha elaborat a partir del pla d'emergència Penta. Aquest pla ha estat elaborat per la Direcció General de Protecció Civil y Emergencias del Ministerio del Interior. En l'elaboració s'han seguit les recomanacions del Consell de Seguretat Nuclear.

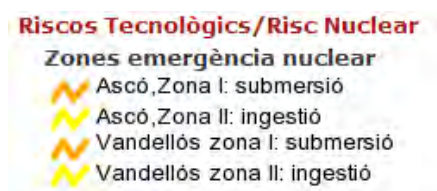
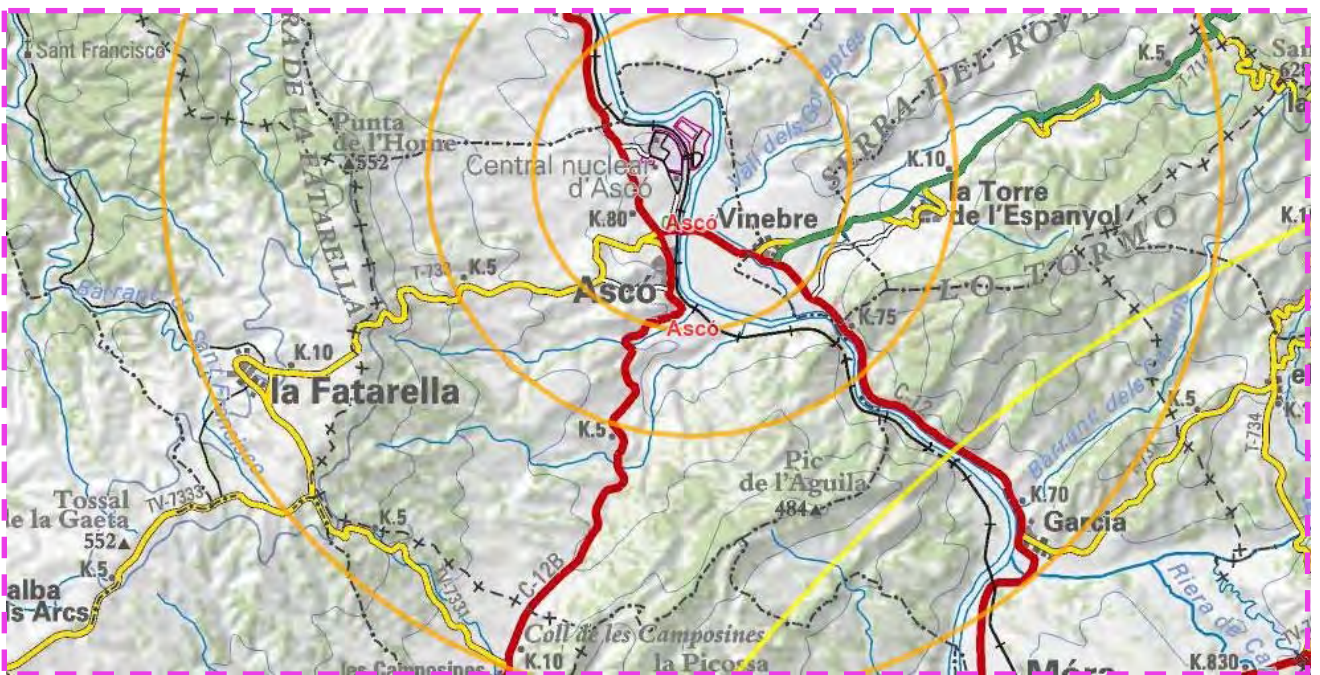

Figura 10. Risc Nuclear. Zones d'emergència nuclear. FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya <http://taure.icc.cat>

Municipis afectats

El nombre total de municipis catalans afectats per risc nuclear, d'acord al pla Penta, és 102. D'aquests, la major part corresponen a la demarcació de Tarragona (46 municipis, el 45%), seguida de Terres de l'Ebre (37 municipis, el 36%) i Lleida (19 municipis, el 19%). En el cas de Terres de l'Ebre els municipis afectats suposen el 71% del conjunt de municipis de la demarcació.

Prevenció. Control de la implantació de nous elements vulnerables

La prevenció en risc nuclear persegueix evitar situacions de risc no acceptables operativament, és a dir, potencialment no gestionables. També, com en la resta de riscos tecnològics, la prevenció té tres línies bàsiques d'actuacions de les que la Direcció General de Protecció Civil se centra en el control de la implantació de nous elements vulnerables compatible amb la gestió del risc, des d'un punt de vista operatiu i de gestió d'emergències.

L'estratègia se centra en el control de la implantació de nous elements vulnerables compatible amb el risc d'acord a criteris de capacitat operativa, com en la resta de riscos. Aquesta capacitat està condicionada per la celeritat i intensitat potencial de l'emergència i per la proximitat dels elements vulnerables al focus de l'emergència.

En funció de la zonificació del risc i de la capacitat operativa de gestió de les emergències es defineixen les tipologies d'elements vulnerables compatibles a les diferents zones de risc o emergència, i s'estableix, a les zones que s'escau, el control de la vulnerabilitat màxima.

Els criteris estan recollits a la Resolució IRP/971/2010, de 31 de març, per la qual es dona publicitat als criteris per a l'elaboració dels informes referents al control de la implantació de nous elements vulnerables compatibles amb la gestió dels riscos de protecció civil. En atenció a la zonificació d'emergències establerta pel Penta i a les mesures d'autoprotecció a aplicar a cadascuna de les diferents subzones establertes, així com de les característiques de les emergències nuclears i els factors i paràmetres condicionants a l'aplicació de l'operativa de protecció i autoprotecció, es va definir la zona d'assegurament d'autoprotecció com la suma de les zones següents:

- Zona d'intensitat límit a l'exterior:

Equivalent a la subzona IA del Penta (fins a 3 km), ja que la mesura de protecció a aplicar és l'evacuació i aquesta mesura és la pròpia de les zones amb una criticitat o intensitat límit en l'afectació.

No es considera compatible la implantació de nous elements vulnerables de les tipologies següents: residencial, de pública concurrència o d'oci en general. Sí es considera compatible la millora i compleció dels nuclis urbans sense creixements a l'exterior de la zona urbana consolidada actualment, els serveis i equipaments bàsics associats al nucli urbà existent o els usos industrials vinculats directament a la nuclear.

- Zona de contenció intermèdia

Equivalent a la subzona IB del Penta (entre 3 km i 5 km). Zona amb efectes entre els de la zona d'intensitat límit i la zona de confinament general. S'ha de considerar com una zona on la criticitat o intensitat d'afectació pot ser la corresponent a la zona d'intensitat límit a l'exterior

(com en el cas anterior, i per tant es pot produir evacuació) o menor, segons les condicions, cas en que s'aplicaria el confinament.

Es consideren compatibles creixements urbanístics moderats o inferiors, que són els de creixement màxim del 33% en població de la unitat urbanística o nucli urbà.

- Zona de confinament general

Equivalent a la subzona IC del Penta (entre 5 km i 10 km). Zona on cal contenir els creixements per assegurar la capacitat operativa de confinament, d'acord als estudis sobre condicions i capacitats de confinament.

Es consideren compatibles creixements urbanístics sempre i quan no se superi el valor absolut de població de 20.000 persones per a un octà (sector de 45 graus) de la zona circular teòrica de confinament general.

Pla d'actuació municipal en Emergència Nuclear

Com a desenvolupament del PENTA el Ple de l'ajuntament ha aprovat el Pla d'Actuació Municipal en Emergència Nuclear (PAMEN). El document té data de 23 de març de 2011.

Els Plans d'Actuació Municipal (PAMEN), integrats en el PENTA, s'estableixen como un bloc important de mesures de protecció que tenen per objecte evitar o, al menys, reduir en la mesura que sigui possible els efectes adversos de les radiacions ionitzants sobre la població, en cas d'accident nuclear.

3.1.4.9 Risc radiològic

El risc radiològic és aquell que s'associa a la presència de materials radioactius, és a dir, a materials que contenen substàncies que emeten radiacions ionitzants en nivells superiors als considerats no perillosos d'acord a la normativa. S'inclou en el risc radiològic els aparells de raigs X i els acceleradors de partícules.

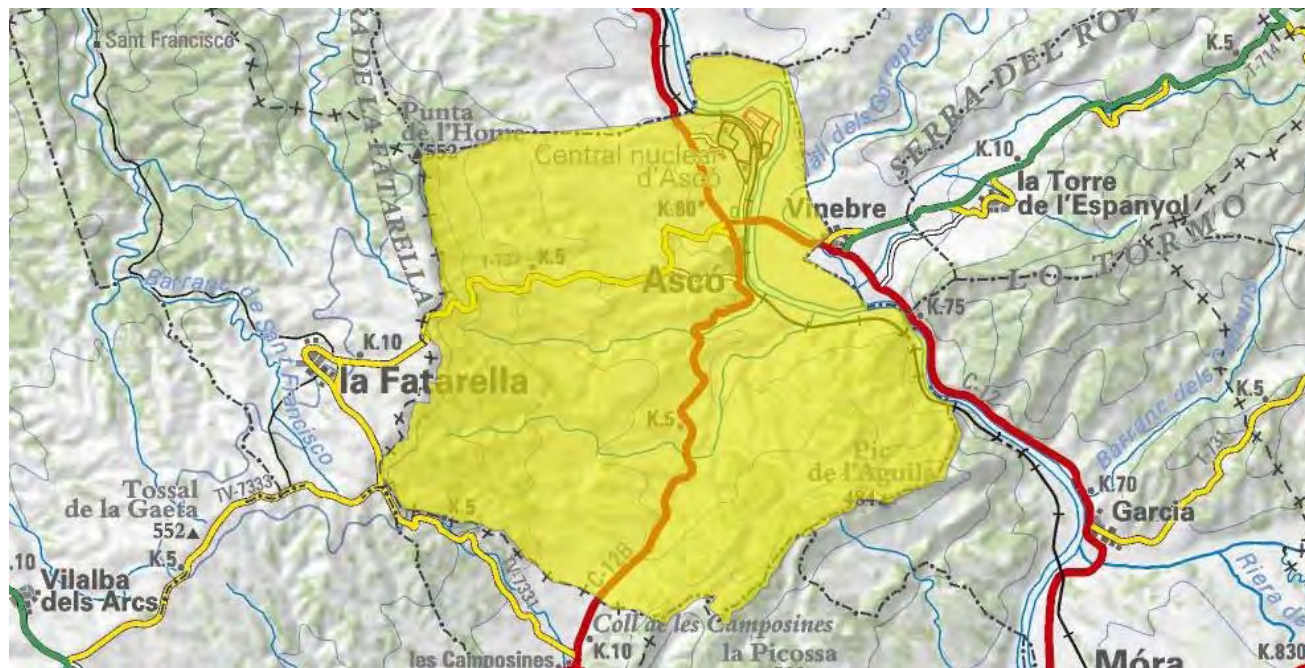
Els paràmetres que caracteritzen el risc radiològic i les unitats d'aquests paràmetres són les mateixes que en el cas del risc nuclear, tot entenent que els valors de radioactivitat, dosi absorbida, dosi efectiva i dosi equivalent seran usualment inferiors en el risc radiològic.

A Catalunya hi ha a l'entorn de 270 instal·lacions radioactives, és a dir, activitats on està present una font de radiació ionitzant. Les instal·lacions són principalment del sector mèdic, de recerca i industrial (inclosos els comercials de distribució de material radioactiu i els de fabricació).

Atès que no existeix actualment una metodologia estandarditzada i amb el suficient consens tècnic com per a establir un càlcul quantitatiu del risc radiològic, l'índex de risc radiològic que es va emprar en el pla especial d'emergències radiològiques a Catalunya (RADCAT) té caràcter qualitatiu.

Segons la capa de risc radiològic, inclosa al Mapa de Protecció Civil de Catalunya, el municipi d'Ascó es troba sotmès a vigilància ambiental.

Riscos Tecnològics/Risc Radiològic

Municipis instal.lacions radioactives

Municipis instal.lacions vigilància radioactiva

Municipis en zona de perill radiològic

■ Municipis zones 1-2 km

Municipis vigilància ambiental

■ Municipis vigilància ambiental

Instal.lacions nuclears no generadores d'energia

■ Instal.lacions nuclears no generadores d'energia

Figura 11. Risc Radiològic. FONT: Mapa de Protecció Civil de Catalunya <http://taure.icc.cat>

3.2 CICLE DE L'AIGUA

3.2.1 Hidrologia superficial

La Conca de l'Ebre es situa en el quadrant Nord Est de la Península Ibèrica i ocupa una superfície total de 85.362 quilòmetres quadrats. És la conca hidrogràfica més extensa d'Espanya, representant el 17.3 % del territori peninsular espanyol.

Està drenada pel riu Ebre, amb una longitud de 918.4 quilòmetres, recorre en sentit Nord Oest-Sud Est, des de les muntanyes Cantàbriques fins al Mediterrani, on desemboca formant un magnífic delta. En el seu camí recull aigües procedents dels afluents més cabalosos dels Pirineus i muntanyes Cantàbriques per la seva marge esquerra i per la seva marge dreta rep els afluents procedents del Sistema Ibèric, normalment menys cabalosos.

L'Ebre entra en terres catalanes per la província de Tarragona i concretament per la comarca de la Ribera d'Ebre, continuant fins a la desembocadura per les comarques del Baix Ebre i Montsià.

La majoria de la conca de l'Ebre està regulada mitjançant infraestructures hidràuliques les quals condicionen directament la dinàmica del riu en un alt percentatge del seu recorregut.

A uns 5,7 quilòmetres aigües amunt de la població d'Ascó, hi ha l'embassament de Flix, on hi ha una central hidroelèctrica i per tant la regulació del cabal aigües avall d'aquesta és competència directa de l'explotació d'aquesta hidroelèctrica. Va ser construïda el 1948 per abastir aigua i per a generar energia per a l'industria electroquímica situada a Flix. Aigües avall, a la població d'Ascó on hi ha la central nuclear la qual s'abasteix d'aigua del riu Ebre per tal de refrigerar els reactors de la central. Per facilitar l'obtenció d'aigua hi ha un assut el qual desvia la quantitat necessària per a complir amb aquesta missió.

La navegabilitat del riu Ebre

El riu Ebre és l'eix que vertebrava el desenvolupament socioeconòmic de les terres que travessa. Per a les comarques riberenques ha estat un element bàsic com a via de comunicació entre els pobles com a mitjà de transport de mercaderies i com a font de riquesa agrícola i piscícola.

L'Ebre ha estat sempre un riu navegable. Des de la meitat del segle XIX fins a mitjans segle XX, el trànsit fluvial pel curs baix de l'Ebre va viure moments d'esplendor: els llaguts transportaven tot tipus de mercaderies i amb els raïes es baixava la fusta dels Pirineus. Actualment, s'està intentant recuperar la navegació fluvial com un dels atractius turístics més forts del territori amb l'objectiu de convertir-la en una oferta recreativa per a petits vaixells familiars o embarcacions de passeig que puguin permetre gaudir d'un projecte singular.

Les terres de l'Ebre són les comarques més septentrionals de Catalunya, concretament: el Baix Ebre, el Montsià, la Terra Alta i la Ribera d'Ebre. L'Institut per al Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre (IDECE) és un organisme autònom administratiu que té com a objectiu principal el desenvolupament integral d'aquestes comarques. Les funcions de l'IDECE són les d'impulsar aquestes comarques.

Entre les moltes activitats que desenvolupa l'IDECE una d'important és la consolidació de la navegació a l'Ebre fent una bona promoció, estudis d'evolució de passatgers i mantenint la navegabilitat. Aquest manteniment s'aconsegueix gràcies a una sèrie d'actuacions per tal que el canal navegable ho sigui amb eficàcia.

Aquest projecte de navegació permetria desenvolupar un tipus de turisme molt diferent al que s'ofereix en la resta de zones turístiques, ja que és l'únic projecte de turisme fluvial que existeix en el país.

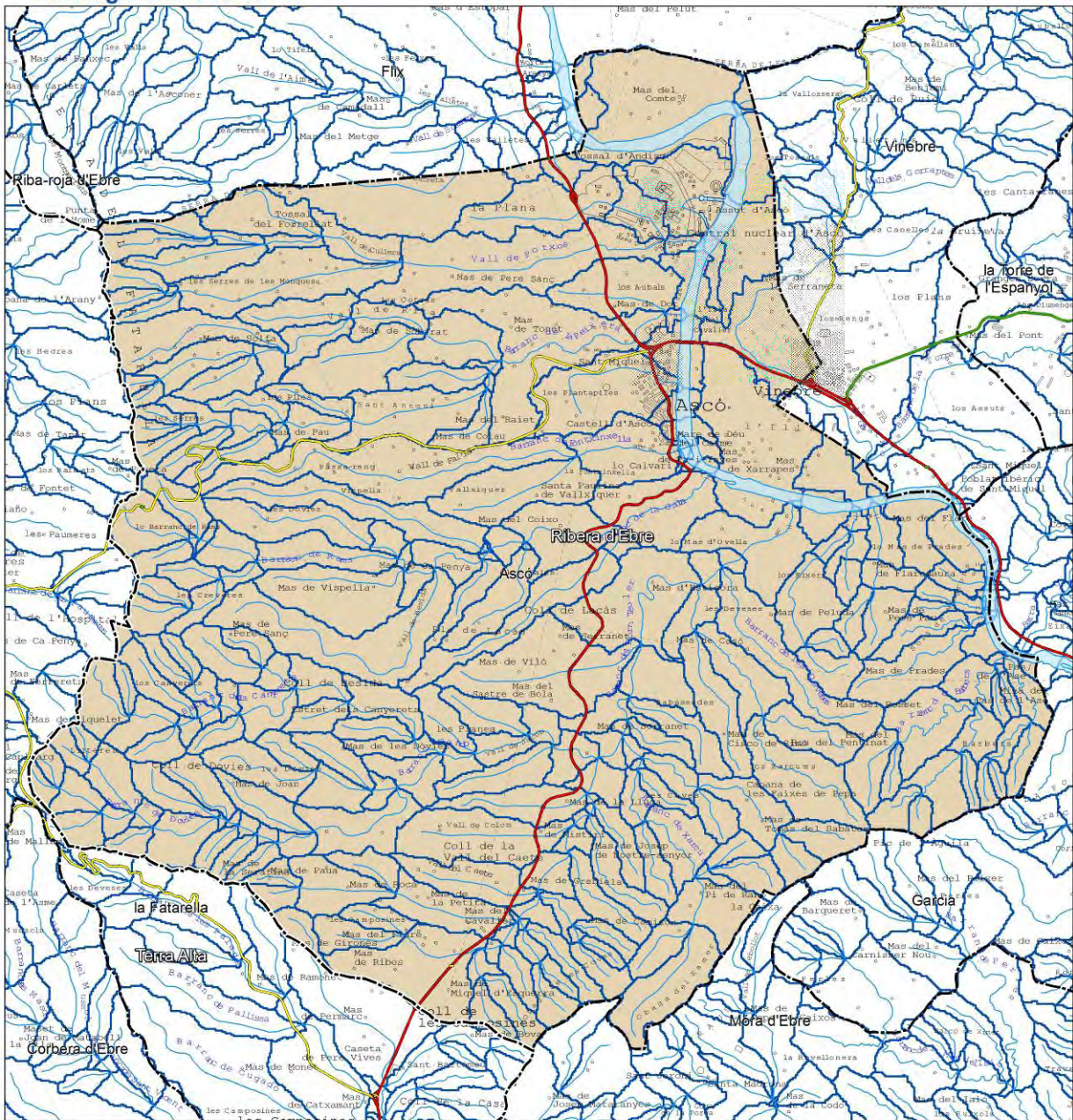
Així la voluntat per part de l'IDECE és de:

- Crear unes condicions idònies en quan al servei que es dona al turista i millorar les condicions de qualitat tant de l'aigua del riu com de l'estat de conservació de les marges del riu. L'objectiu és intentar satisfer i captar el màxim nombre de turistes fluvials possibles.
- Portar a terme el Projecte de Navegabilitat del riu Ebre

Com a conseqüència de la possible navegabilitat del riu Ebre, l'Ajuntament d'Ascó preveu la construcció d'una nova marina seca. El present POUM inclou l'arranjament dels marges del riu Ebre i la potenciació de l'eix fluvial com a espai de lleure.

Hidrologia T.M. d'Ascó

FONT: Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya
 Conques hidrogràfiques 1:50.000. Límits de les subconques de les conques principals. ACA/DMAH/CC/Subunitat de Sistemes d'Informació Geogràfica DMAH

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

CONCA DE L'EBRE

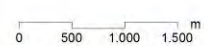
- Límit subconques
- Xarxa fluvial

- Planimetria
- Límit Terme Municipal

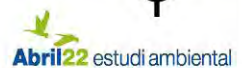
PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

CONSULTOR:

La confederació hidrogràfica de l'Ebre

La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE) és l'organisme oficial que s'encarrega de la gestió de tota la conca de l'Ebre. La variabilitat en la disponibilitat de l'aigua motivades principalment per la irregularitat climàtica fa que en alguns casos els subministres reals siguin inferiors a les necessitats teòriques (demandes), o a l'inrevés. El resultat del balanç real entre els recursos i consums de la conca es mesura a l'estació d'aforament de Tortosa.

La Confederació Hidrogràfica de l'Ebre es basa amb el Sistema Automàtic d'Informació Hidrològica de la Conca Hidrogràfica de l'Ebre (SAIH-EBRE) el qual respon a la necessitat de racionalitzar i agilitar el procés de presa de decisions tant en la Gestió global dels recursos hidràulics, la previsió i actuacions en situacions d'avingudes i la vigilància dels nivells de contaminació de les aigües dels rius i canals. Aquest SAIH proporciona dades en temps real en uns punts de control determinats i permet actuar en rapidesa.

La xarxa de punts de control està formada per 354 estacions, una de les quals està situada al terme municipal d'Ascó, d'on es té informació directa de: mesures de precipitació; calats en rius i canals; mesures de posició de comportes; mesures de nivell d'embassaments i mesures de paràmetres de qualitat de les aigües.

La informació dels Punts de Control passa als anomenats Punts de Concentració que reuneixen la informació dels Punts de Control que determinen una subzona (assimilable a una subconca) i d'aquí s'assignen al Centre de Processos de Conca on es fa un tractament informàtic de les dades rebudes i es realitza la supervisió i monitorització.

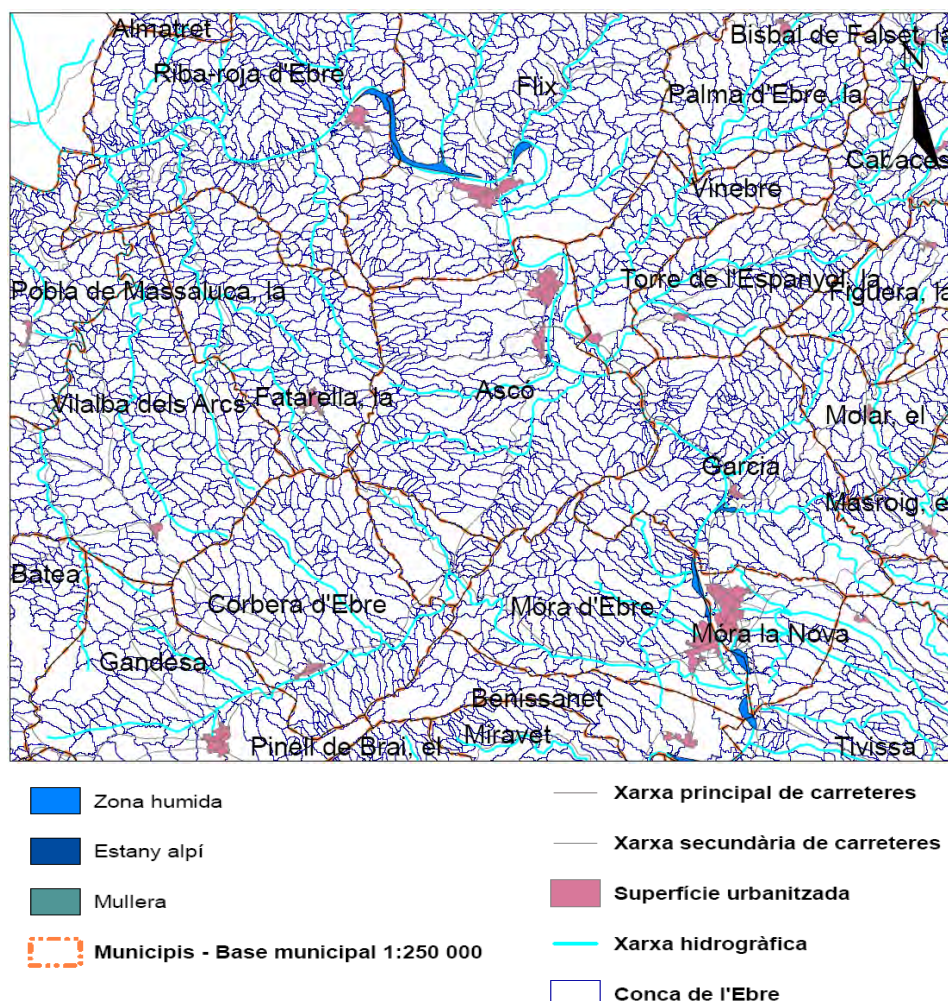

Figura 1. Delimitació de conques hidrogràfiques. *FONT: Elaboració pròpia.*

Figura 7. Vista del Vall de la Rita que neix a la serra de la Fatarella, torrent estacional que es troba ocupat per cultius arboris abancalats amb murs de pedra seca i pineda.

Consulta IMPRESS – Riu Ebre, Ascó

La *Directiva Marc en Política d'Aigües de la Unió Europea*, coneguda amb el nom de *Directiva Marc de l'Aigua* (en endavant DMA), aprovada pel Parlament Europeu i el Consell el 23 d'octubre de 2000, i publicada al DOCE el 22 de desembre de 2000 (2000/60/CE), origina i condiona un canvi important en el concepte de gestió, protecció i planificació de l'ús de l'aigua i els espais associats a aquest medi, tant a les masses d'aigua continentals (superficials i subterrànies), com a les costaneres i les de transició.

En aquest context, l'Agència Catalana de l'Aigua ha elaborat un document, conegut com a Document IMPRESS¹, que integra la caracterització i definició de les masses d'aigua i el risc d'incompliment dels objectius de la DMA. Aquesta anàlisi *permetrà articular el posterior programa de mesures i elaborar el futur Pla de Gestió de la Demarcació Hidrogràfica de les Conques Internes de Catalunya, el qual haurà d'integrar les mesures necessàries per a la gestió integrada i sostenible dels recursos hídrics, compatible amb el bon estat dels ecosistemes. Alhora, aportarà informació per als Programes de Mesures i els Plans de Gestió que hagin de realitzar les demarcacions hidrogràfiques intercomunitàries.*

¹ Agència Catalana de l'Aigua. Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. *Document IMPRESS. Caracterització de masses d'aigua i anàlisi del risc d'incompliment dels objectius de la Directiva Marc de l'aigua (2000/60/CE)*. Octubre 2005

Les majors pressions que es detecten al riu Ebre, a l'alçada d'Ascó, es relacionen amb la regulació del flux i la presència d'espècies invasores. Malgrat aquestes pressions el risc d'incompliment es baix.

Límit administratiu municipal (*)	
Codi INE	43019
Comarca	Ribera d'Ebre
Codi postal	43791
Nom municipi	Ascó
És capital de comarca?	No
Cens	1693
Superfície	74,32
Alçada (m)	82
Gentilici	asconencs

Anàlisi de Pressions i Impactes en rius	
Codi de l'ACA	E1110
Nom	L'Ebre entre Ascó i l'assut de Xerta

Pressió sobre la massa d'aigua

Preses i rescloses	Nul·la (0.04)
Endegaments	Nul·la (0.26)
Captacions d'aigua	Nul·la (0.28)
Regulació flux	Elevada (2.06)
Derivació a centrals hidroelèctriques	Nul·la (0)
Zones urbanes en zona inundable	Nul·la (0.11)
Zones extractives en zona inundable	Nul·la (0)
Zones forestals en zona inundable	Nul·la (0)
Abocaments industrials no biodegradables	Nul·la (0)
Abocadors de residus urbans	Nul·la (0.24)
Abocadors de residus industrials	Nul·la (0.06)
Usos urbans	Nul·la (0.12)
Pastures intensives	Nul·la (0)
Conreus intensius de cereals i farratge, conreus extensius de regadiu o en zones plujoses	Nul·la (0)
Conreus intensius d'hortalisses, flors, vinya, fruiters de secà, rosàcies i cítrics	Mitjana (1.54)
Arrossars	Nul·la (0)
Dejeccions ramaderes	Nul·la (0.23)
Excedents de nitrogen de l'agricultura i ramaderia	Nul·la (0.41)
Abocament de fangs d'EDAR	Nul·la (0)
Sòls contaminats i potencialment contaminats	Nul·la (0)
Vies de comunicació	Nul·la (0.11)
Zones mineres i extractives	Nul·la (0.01)
Runams salins	Nul·la (0)
Espècies invasores (a tota la MA)	Elevada (4)
Fòsfor total d'EDARs	Nul·la (0)
Càrrega orgànica (DQO) d'EDARs	Nul·la (0)
DQO d'abocaments industrials	Nul·la (0)
DQO de nuclis no sanejats	Nul·la (0)
Descàrrega de sistemes unitaris	Nul·la (0.01)
Fòsfor total d'abocaments biodegradables	Nul·la (0.02)

(total)	
DQO d'abocaments biodegradables (total)	Nul-la (0.64)
Anàlisi de totes les pressions	Elevada (4)
Impacte comprovat sobre la massa d'aigua	
Substàncies perilloses	Sense dades
Vida piscícola	Sense dades
Zones de bany	Sense dades
Anàlisi d'impactes comprovats	Sense dades
Impacte probable sobre la massa d'aigua	
Qualitat segons elements biològics	Bo
Qualitat segons elements fisicoquímics	Sense dades
Qualitat segons elements hidromorfològics	Deficient
Estat ecològic	Bo
Impacte per substàncies prioritàries (annex X)	Sense dades
Impacte segons tots els indicadors	Nul
Impacte global (comprovat i probable)	
Anàlisi de tots els impactes	Nul
Risc d'incompliment d'objectius de la Directiva	
Anàlisi de pressions i impactes	Baix

3.2.2 Hidrogeologia

L'àrea hidrogeològica es pot definir com la unitat de gestió i control de les aigües subterrànies d'una zona. Dins cada àrea es distingeixen diversos aqüífers. No es pot parlar d'unitats perquè totes les àrees són interdependents i, en règim natural no influenciat per les captacions antròpiques, unes desguassen en les altres i en la direcció muntanya-mar.

En tot el territori de l'Ebre es poden distingir sis masses d'aigua subterrànies:

- Una de les més rellevants és la corresponent a la massa d'aigua del Delta de l'Ebre que limita pel nord, est i sud amb el mar Mediterrani. Per terra el contorn el forma la línia que uneix l'Ampolla (al nord), Amposta (al riu) i Sant Carles de la Ràpita (al sud).

Dins de l'àmbit de les Terres de l'Ebre existeix un sol aqüífer protegit, l'aqüífer de la Plana de l'Ampolla-Perelló-l'Ametlla de Mar.

- La massa d'aigua al·luvial de Tortosa correspon als materials quaternaris de la vall baixa del riu Ebre entre els pobles de la Cava al sud i Xerta al nord. A l'oest i a l'est, limita per la plana de la Galera i les serres del Boix i del Cardó respectivament.
- La massa de la Fosa de Móra fa referència a l'àrea de la cubeta de Móra d'Ebre i la massa d'aigua del mesozoic dels Ports i Montsià és una extensa àrea de 1.154 km² que es distribueix dins de l'àrea mesozoica de Beseit-Montsià.
- La Plana de la Galera – Montsià és una altra de les masses d'aigua que s'inclouen dins de l'àmbit de les Terres de l'Ebre i engloba els quaternaris de piemont de fossa de la Plana de La Galera i de la plana litoral que s'estén entre la serra de Montsià i la costa.
- Per últim, es fa referència a l'àrea Cardó-Vandellós que està formada pels massissos calcaris mesozoics de la serralada Prelitoral i les planes litorals d'Aldea i de l'Ampolla.

3.2.2.1 Massa del Mesozoic dels Ports i Montsià.

El terme municipal d'Ascó es troba parcialment inclòs a la massa de la Mesozoic dels Ports i Montsià.

Els límits d'aquesta extensa massa d'aigua subterrània coincideixen amb els de l'àrea hidrogeològica 313 (Beseit - Montsià), amb l'excepció de la zona nord-oest, donat que no s'inclouen en la massa l'aquífer dels conglomerats paleògens de Beseit. La raó de l'exclusió de la massa es que drenen cap al nord, (conques d'Algars i Batea), ja en l'àmbit de planificació de l'Ebre. Per tant, el límit nord de la massa d'aigua s'ha establert en el contacte dels materials paleògens amb els mesozoics dels Ports de Beseit.

La massa es compon per aquífers multicapa, aquífers lliures i confinats amb predomini dels confinats. La tipologia litològica dominant es carbonatada.

Els aquífers inclosos en aquesta massa d'aigua (i els codis corresponents) són:

- 3131C31 Aquífer de les calcàries mesozoiques dels ports de Tortosa
- 3132C31 Aquífer regional de la Plana de la Galera
- 3133C31 Aquífer de les calcàries Juràssic – Cretàciques del Montsià

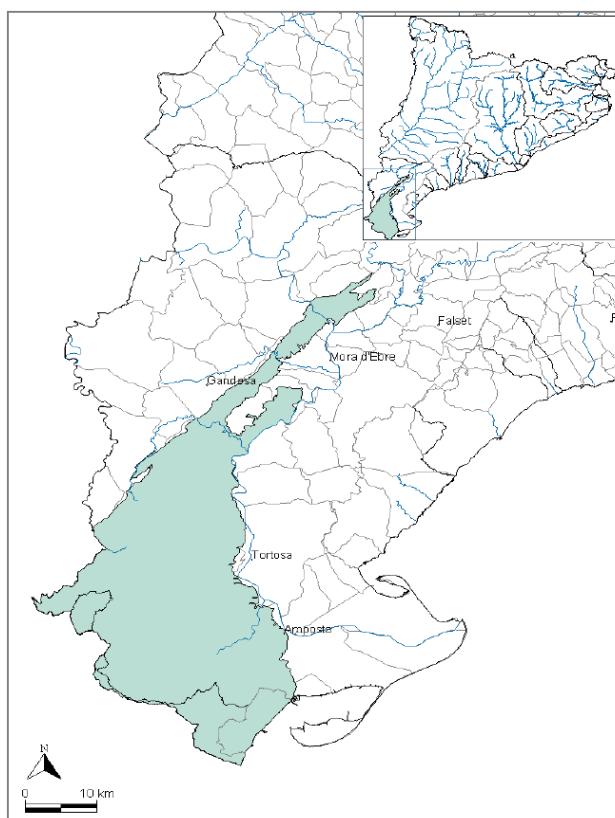

Figura 2. Situació geogràfica de la massa d'aigua Mesozoic dels Ports i Montsià. *FONT: Fitxa de caracterització, anàlisi de pressions, impactes i anàlisi del risc d'incompliment. Agència Catalana de l'Aigua, ACA.*

La recàrrega natural de la massa d'aigua es produeix per infiltració de les precipitacions i infiltració del Sènia durant els episodis d'avingudes. Les zones de recàrrega són el Ports de Tortosa i, en menor grau, serralades de Godall i Montsià. Les zones de descàrrega són cap a l'Ebre i cap al mar. En menor quantitat cap al delta i cap a la conca del Sènia.

Per avaluar l'estat de la massa d'aigua s'ha consultat els document IMPRESS elaborat per l'Agència Catalana de l'Aigua.

Aquest document és una síntesis dels treballs de caracterització i definició de les masses d'aigua (unitat de gestió sobre la que recaurà el programa de mesures per tal d'assolir els objectius de la Directiva Marc de l'Aigua), i del risc d'incompliment d'objectius de la DMA, que dona resposta als Articles 5, 6 i 7 d'aquesta Directiva.

A continuació es mostren les pressions antròpiques i impactes que es coneixen sobre la massa d'aigua Mesozoic dels Ports i Montsià extretes del document IMPRESS (Agència Catalana de l'Aigua). Aquesta massa no presenta risc d'incompliment dels objectius de la DMA.

Anàlisi de Pressions i Impactes en aigües subterrànies	
Codi massa d'aigua subterrània	31
Nom massa d'aigua subterrània	Mesozoic dels Ports i Montsià
Fitxa de la massa d'aigua	Enllaç fitxa de la massa d'aigua
Pressions sobre la massa d'aigua	
Dejeccions ramaderes (DJ)	Nul·la
Agricultura intensiva (AG)	Baixa
Aplicació de biosòlids (BI)	Baixa
Zones urbanes i industrials (UI)	Nul·la
Infraestructures lineals urbanes i industrials (II)	Nul·la
Abocaments industrials (AI)	Nul·la
Sòls contaminats (SC)	Baixa
Dipòsits controlats de residus (DR)	Nul·la
Runams salins (RS)	Nul·la
Abocaments d'EDAR (AE)	Nul·la
Extracció d'àrids (EX)	Baixa
Extraccions costaneres causants d'intrusió salina (IS)	Nul·la
Recàrrega artificial (RA)	Baixa
Pressió total per estat químic	Baixa
Captació d'aigua (EXTRAC AIG)	Baixa
Vivers de plantes ornamentals i freatòfits (VF)	Nul·la
Extraccions d'àrids (EX)	Baixa
Pressió total per estat quantitatiu	Baixa
Impacte potencial sobre la massa d'aigua	
Vulnerabilitat	Moderada
Impacte potencial estat químic	Baix
Impacte potencial estat quantitatiu	Baixa

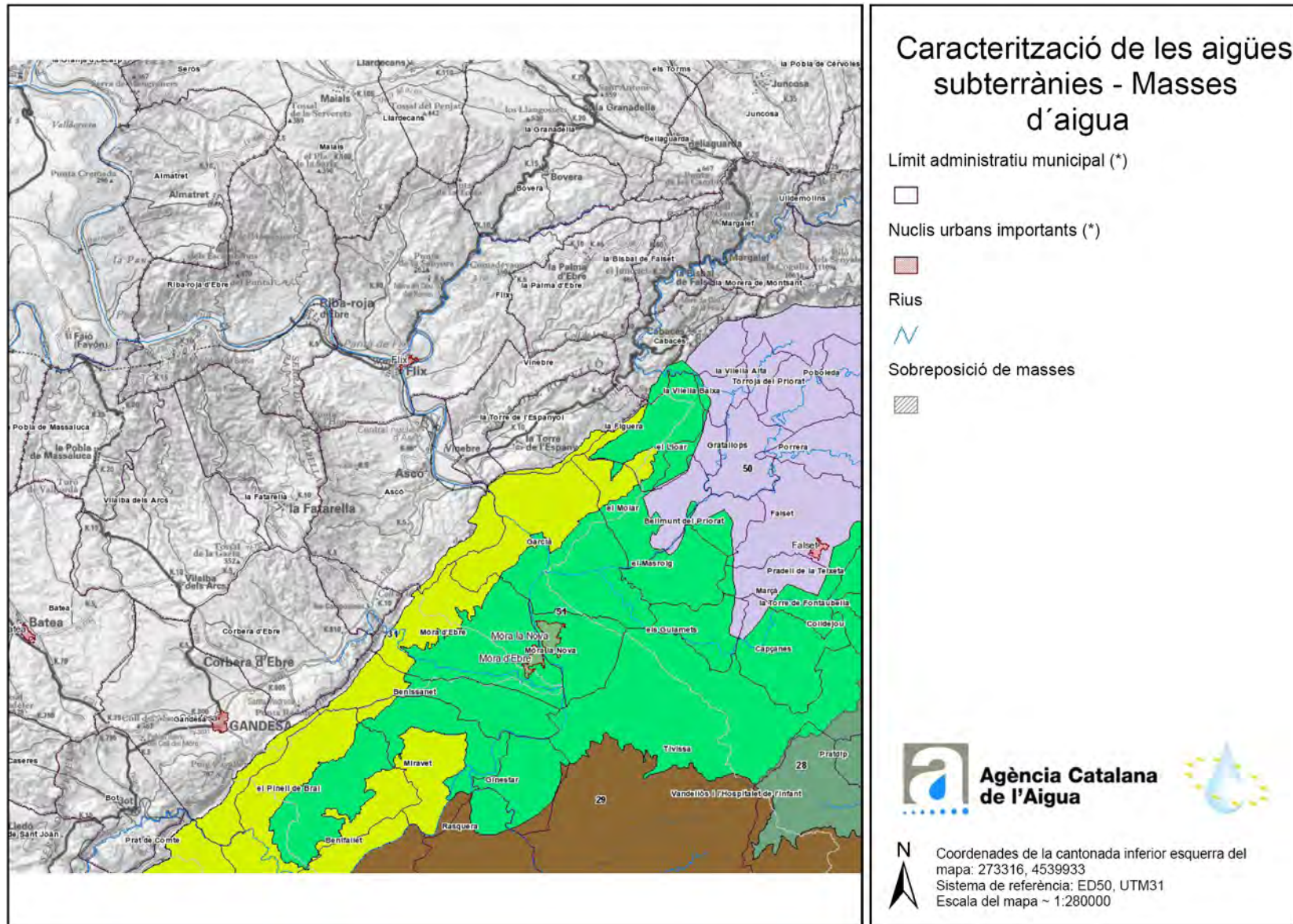
Impacte comprovat sobre la massa d'aigua

Impacte comprovat estat químic	Baix
Descripció impacte comprovat sobre l'estat químic	Es detecten concentracions baixes de nitrats.
Impacte comprovat estat quantitatiu	Baix
Descripció impacte comprovat sobre l'estat quantitatiu	No es constata

Risc d'incompliment

Risc sobre l'estat químic	No
Risc sobre l'estat quantitatiu	No
Risc total	No

3.3 AMBIENT ATMOFÈRIC

3.3.1 Qualitat de l'aire

La legislació vigent en matèria de qualitat de l'aire estableix els instruments necessaris per a limitar les emissions a l'atmosfera d'agents contaminants i definir i establir uns valors de referència per als nivells d'immissió. En aquest marc, la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (Departament de Territori i Sostenibilitat) ha elaborat els *Mapes de Vulnerabilitat i Capacitat del Territori* per a les diferents 9 Zones de Qualitat de l'Aire de Catalunya.

Les Zones de Qualitat de l'Aire són zones delimitades a partir de les condicions de dispersió dels contaminants, que depenen bàsicament de la climatologia i l'orografia i de les emissions. A Catalunya s'han delimitat 9 ZQA, el Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre, la Terra Alta i el Priorat formen la zona 7.

El municipi d'Ascó es troba en una zona que ofereix unes condicions favorables pel que fa a la qualitat de l'aire, és un espai que té una capacitat alta pel que fa a la contaminació atmosfèrica. Presenta una vulnerabilitat nul·la en front la exposició dels contaminants bàsics: SO₂, CO i PST. No hi ha dades sobre la capacitat ni la vulnerabilitat de les emissions de NO_x.

Figura 8. Mapa de vulnerabilitat exposició CO. FONT: Departament de Territori i Sostenibilitat

Figura 9. Mapa de vulnerabilitat exposició PST. FONT: Departament de Territori i Sostenibilitat

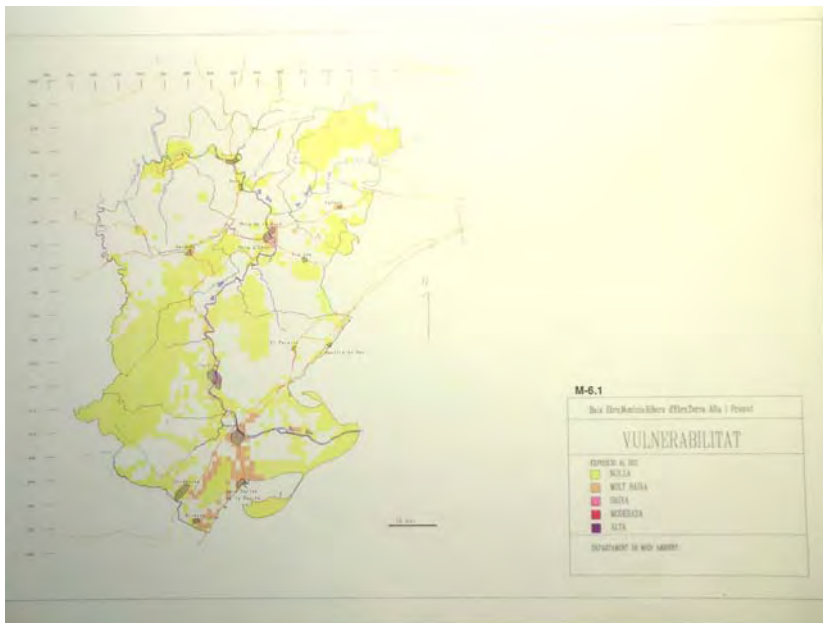

Figura 10. Mapa de vulnerabilitat exposició SO₂. FONT: Departament de Territori i Sostenibilitat

3.3.2 Qualitat acústica

La Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, determina l'obligatorietat que els municipis disposin de mapes de capacitat acústica. Aquest mapa defineix les zones de sensibilitat acústica de cada sector del territori segons els criteris establerts per la Llei 16/2002, el Reial Decret 1367/2007 i la Llei 37/2003.

El municipi d'Ascó té el Mapa de Capacitat Acústica des de l'any 2005. Les zones de sensibilitat acústica indicades al plànol classifiquen les zones urbanes i industrials del municipi segons tres categories de sensibilitat i una zona de soroll:

- Zona A, valor d'immissió diürn en ambient exterior $L_{Ar} \leq 60$, Sensibilitat acústica alta
 - Tota la zona urbana residencial del municipi, amb excepció dels carrers principals i la façana oest que limita amb la zona de soroll del ferrocarril.
- Zona B, valor d'immissió diürn en ambient exterior $L_{Ar} \leq 65$, Sensibilitat acústica moderada
 - La zona d'equipaments que limita amb la C-12, situada al nord del nucli urbà
 - Els carrers principals del municipi: Carretera de la Fatarella, carrer dels Clots i carretera de les Camposines fins a Cal Cavaller, a la sortida del poble, on passa a classificar-se com a zona C.
 - La franja oest que limita amb el ferrocarril, inclou l'estació de ferrocarril, les edificacions situades entre la carretera de les Camposines i la via del ferrocarril i parcialment les edificacions de l'altre banda de la carretera.
 - La franja oest de la carretera de les Camposines (C-12b) fins l'escorxador i continuant per la carretera d'Ascó.
 - L'avinguda de la Central
- Zona C, valor d'immissió diürn en ambient exterior $L_{Ar} \leq 75$, Sensibilitat acústica baixa
 - Zona de la Central Nuclear d'Ascó
 - Sector industrial i d'equipaments situat al nord de la C-12
 - Carretera C-12
 - Avinguda Ribera d'Ebre
 - Carretera de les Camposines
- Zona de soroll: es correspon amb el traçat del ferrocarril al peu pas pel municipi. La zona de soroll té una amplada d'uns 30 m.

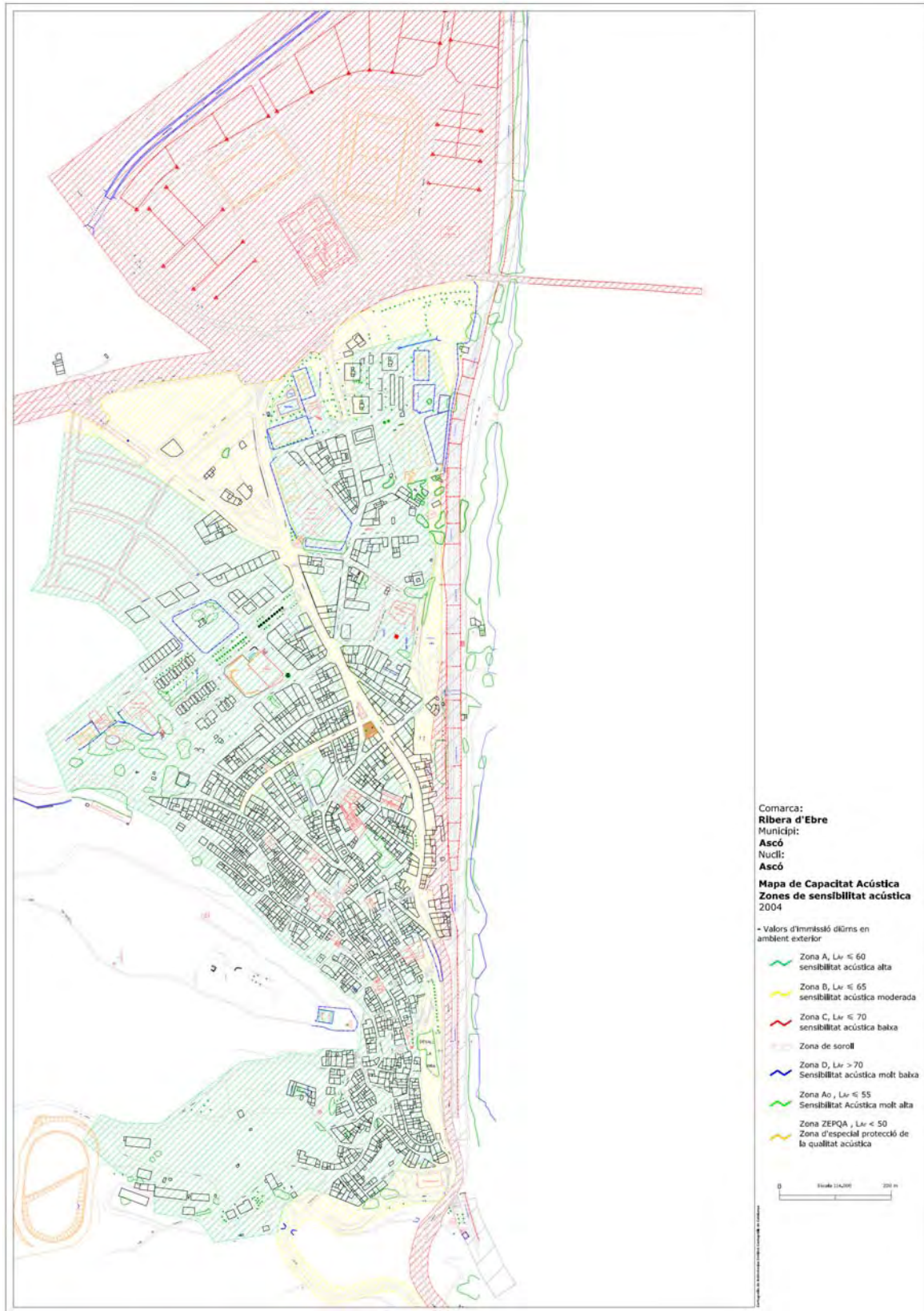

Figura 11. Mapa de Capacitat Acústica. Ascó, 2005. *FONT: Ajuntament d'Ascó.*

3.3.2.1 Contaminació lluminica

El Decret 82/2005, de 3 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn concreta les característiques de les zones en funció de la seva protecció a la contaminació lluminosa.

El grau de major protecció serà per a les zones E1 i el de menor protecció seran les E4:

- Les zones E1 són les zones de màxima protecció a la contaminació lluminosa; corresponen a les àrees coincidents amb els espais d'interès natural, les àrees de protecció especial i les àrees coincidents amb la Xarxa natura 2000.
- Es considera com a zona E2 el sòl no urbanitzable fora d'un espai d'interès natural o d'una àrea de protecció especial o d'una àrea de la Xarxa natura 2000.
- Les zones E3 són les àrees que el planejament urbanístic les qualifica com a sòl urbà o urbanitzable.
- Les zones E4 són àrees en sòl urbà d'ús intensiu a la nit en activitats: comercials, industrials o de serveis i també vials urbans principals. Les determina l'ajuntament de cada municipi, el qual haurà de notificar la proposta de zonificació al Departament de Medi Ambient i Habitatge, que n'haurà de fer l'aprovació. No poden classificar-se zones E4 a menys de 2 km d'una zona E1.

Aquest mateix decret també estableix que:

- Els ajuntaments poden modificar el tipus de zona de protecció a la contaminació lluminosa que s'assigna al seu terme municipal, sempre que això no suposi una disminució del nivell de protecció atorgada per aquest reglament. Caldrà informar a l'Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínica.
- La il·luminació en sol urbà proper a zones de màxima protecció (E1) o zones aquàtiques marines i continentals, serà especialment respectuosa en evitar efectes perturbadors en el medi. Si escau, el Departament de Medi Ambient i Habitatge d'acord amb l'Ajuntament pot determinar característiques d'il·luminació corresponents a zona E2 (FHS i tipus de làmpada) per garantir una major protecció en funció de les particularitats de la zona a protegir.

D'acord amb l'article 5 del Decret 82/2005, la major part del municipi d'Ascó es classifica com zona E2 de Protecció alta amb excepció de:

- la zona del nucli urbà i el sector industrial i d'equipaments del Barranc de la Peixera que es classifiquen com Zones E2 de Protecció moderada d
- L'espai natural de la Serra de Montsant-Pas de l'Ase, espai natural de la Xarxa Natura 2000 i espai inclòs al Pla d'Espais d'Interès Natural, que es classifica com zona E1 de Protecció màxima.

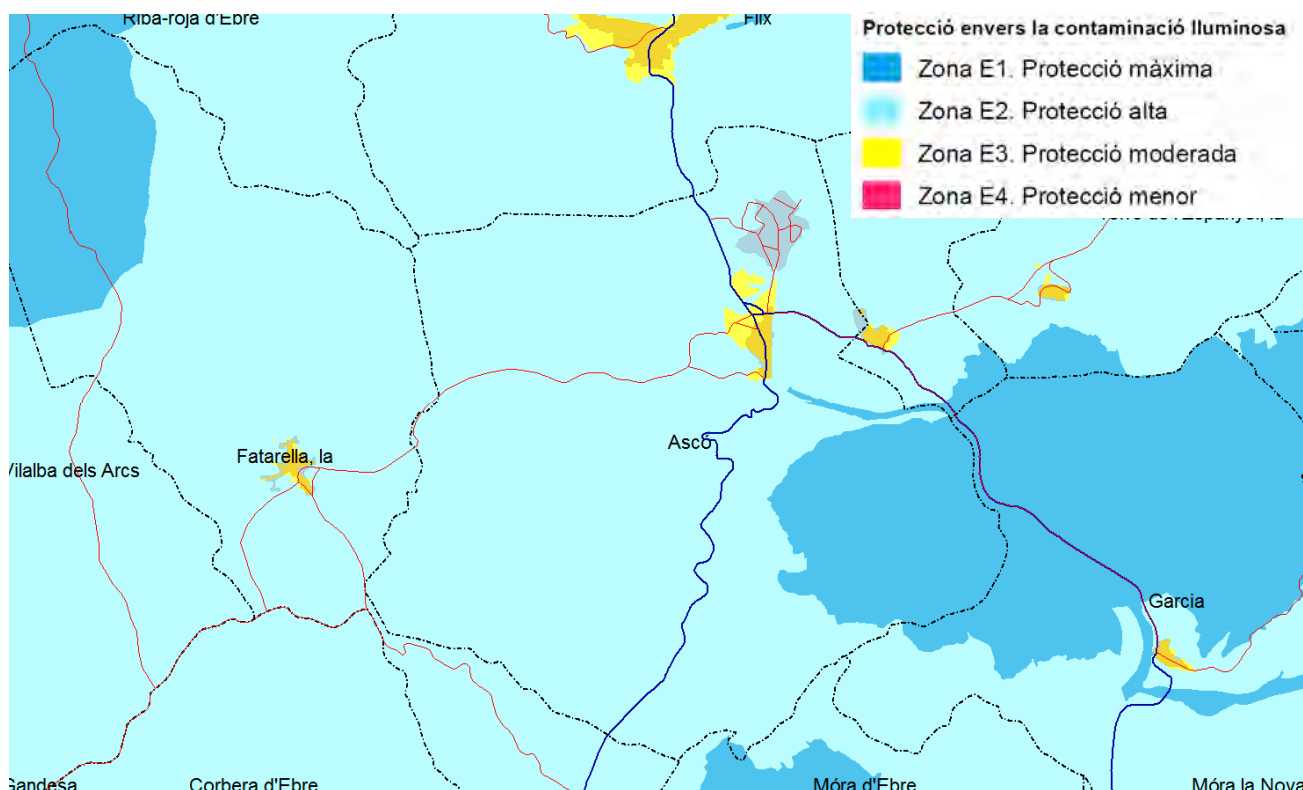

Figura 12. Mapa de la protecció envers de la contaminació lluminosa a Catalunya. Font: Departament de Medi Ambient i Habitatge. Elaboració pròpia.

Les determinacions que s'estableixen en el Decret 82/2005, de 3 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, per a la zona E2 son les següents:

Taula 2 Determinacions per a la zona E2. Annex del Decret 82/2005, de 3 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn.

Zona E2	Horari vespre	Horari nit
Tipus de làmpades segons l'indret en què estan situades	Preferentment VSBP/VSAP*	VSBP/VSAP
% màxim de Flux d'hemisferi superior instal·lat d'un pàmpol d'un llum	5%	1%

*VSBP: làmpades de vapor de sodi a baixa pressió. VSAP: làmpades de vapor de sodi a altra pressió.

El municipi d'Ascó disposa d'un Pla d'adequació lumínica municipal per tal de donar compliment als requeriments legals.

3.4 GESTIÓ DELS MATERIALS I DELS RESIDUS

3.4.1 Pla d'Acció per a la Gestió dels residus municipals de Catalunya 2005-2012

El Pla d'Acció per a la gestió dels residus municipals de Catalunya defineix un nou model de gestió de residus municipals, que es caracteritza bàsicament per la prevenció i el reforç de les recollides selectives al conjunt de Catalunya i el tractament de resta, prioritant la valorització material i reduint i/o establint la resta destin disposició final.

En el Pla d'Acció formula un Pla sectorial d'infraestructures de Gestió de Residus Municipals pel període 2005-2012 i estableix un Programa d'Inversions i el seu corresponent Pla Financer per les necessitats d'infraestructures de tractament i disposició final de residus municipals, així com de suport als ens locals en matèria d'ajuts i foment d'actuacions per a una eficaç i eficient gestió.

En aquest marc, i per portar a terme els objectius a la zona 5.1. denominada com a Comarques de les Terres de l'Ebre (on es troba ubicat el municipi d'Ascó), al Pla Sectorial d'infraestructures ha estudiat les necessitats d'instal.lacions en aquesta zona en base el principi d'autosuficiència en el tractament de les fraccions, inclosa la fracció "resta", voluminosos i dels diferents sistemes de tractament, i també en base als principis d'eficàcia i eficiència (ambiental, econòmic ai territorial). Així es preveu una nova planta de compostatge pendent d'ubicació i una planta de tractament de la resta i els voluminosos ubicada a Tivissa. També es contempla el dipòsit controlat de resta de Tivissa.

Taula 3. Noves infraestructures proposades i adaptació de les existents

5.1 – Baix Ebre 1 + Priorat + Ribera d'Ebre + Terra Alta	Planta compostatge FORM	Nova	Pendent ubicació
	Planta tractament RESTA + Voluminosos	Nova	Tivissa (Ribera d'Ebre)
	Dipòsit Controlat Rebuig Tivissa	Existent	Tivissa (Ribera d'Ebre)

Font. Pla d'acció per a la Gestió dels Residus Municipals de Catalunya 2005-2012

El Pla d'Acció dels Residus Municipals 2005-2012 manté els objectius de reciclatge del PROGEMIC 2001-2006 però el seu compliment s'ajorna fins el 2012:

- 75% del vidre i el paper
- 555 de la matèria orgànica
- 25% dels envasos lleugers (llaunes i plàstics)

Això es complementa amb l'elaboració d'indicadors per incrementar l'eficiència de la recollida selectiva dels residus voluminosos, dels residus d'aparells elèctrics i electrònics i altres fraccions de residus municipals.

El Pla d'Acció preveu triplicar la quantitat de residus recollits selectivament del 2012. Amb les actuacions de prevenció i l'increment de les recollides selectives, es preveu que d'aquí al 2012 la fracció resta es redueixi en un terç, passant al 41% de la brossa, en llos del 74% actual.

3.4.2 Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó (2010)

Caracterització dels fluxos residuals

El coneixement dels fluxos de residus que es generen al municipi d'Ascó és el punt de partida per elaborar un planejament en matèria de prevenció. L'observació d'aquestes dades recollides permet identificar aquells fluxos sobre els quals és més important desenvolupar actuacions de prevenció.

Per observar la caracterització dels fluxos residuals d'Ascó s'ha analitzat les dades quantitatives recollides, en pes, de l'elaboració d'aquests anàlisis de dades s'han utilitzat tant dades facilitades pel Consorci per a la Gestió dels Residus de les Comarques de la Ribera d'Ebre, el Priorat i de la Terra Alta com les dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

A Ascó es pot dipositar separatament les quatre fraccions valoritzables (vidre, envasos, paper i cartró i fracció orgànica) de la fracció resta per mitjà dels contenidors en superfície ubicats a la via pública.

El municipi d'Ascó compta amb dos òrgans competents diferents encarregats de la recollida selectiva de les diferents fraccions dels residus urbans:

- **Matèria Orgànica i Fracció Resta o rebuig:** L'Ajuntament d'Ascó disposa de la contracta d'una empresa local que diposita aquestes dues fraccions a l'estació de transferència del mateix municipi, situada a la carretera de Camposines. Des d'aquest punt, la matèria orgànica i la fracció resta és gestionada pel Consorci de Residus de la Terra Alta, la Ribera d'Ebre i el Priorat. El Consorci realitza els treballs de transportar les fraccions al seu destí final.
- **Fraccions Paper i Cartró, Vidre i Envasos:** El *Consorci de Residus de la Terra Alta, la Ribera d'Ebre i el Priorat* s'encarrega de la recollida de la resta de les fraccions així com també de la deixalleria municipal.

A l'agost de 2005 es va implantar la deixalleria d'Ascó la qual a partir de març de 2006 també dona servei a la resta de municipis veïns, és tracta d'una deixalleria supramunicipal.

La deixalleria d'Ascó està situada al camí de Boca de Vall. Aquesta instal·lació compta amb dos horaris diferenciats depenent de l'època de l'any.

Horari d'hivern:

De dilluns a divendres: de 8,30 a 12,00 h i de 15,00 a 17,00 h

Dissabtes: de 15,00 a 17,00 h

Horari d'estiu (a partir del març):

De dilluns a divendres: de 8,30 a 12,00 h i de 16,00 a 18,00 h

Dissabtes: de 8 a 12,00 h

En diferents comerços i equipaments municipals d'Ascó s'ofereix també la recepció de residus com medicaments, cartutxos d'impressora, tòners, fluorescents, piles usades i mòbils. Excepte els medicaments i els cartutxos d'impressora i tòners (que els passa a recollir directament el gestor), la resta d'aquests residus són transportats posteriorment a la deixalleria del municipi.

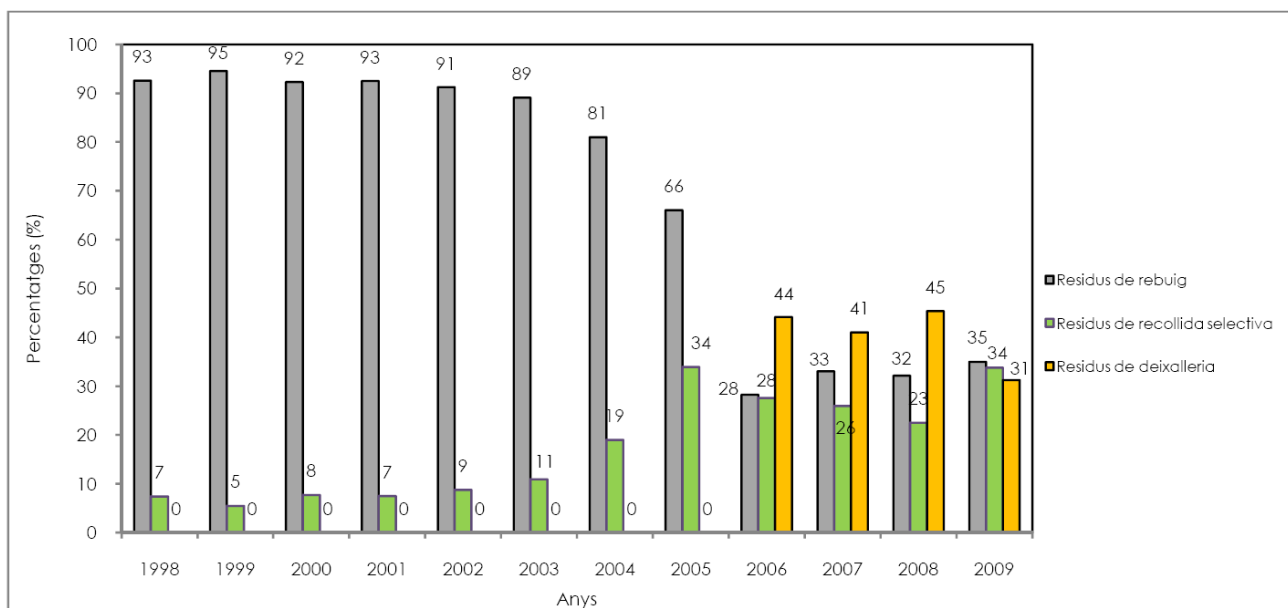

Figura 13. Evolució de la recollida selectiva versus la fracció de rebuig o resta a Ascó (1998-2009). *FONT: Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó.*

El càlcul del flux de cada residu s'ha calculat a partir de les quantitats recollides de cada fracció i seva la densitat mitja.

Taula 4. Noves infraestructures proposades i adaptació de les existents. *FONT: Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó.*

Fracció	Densitat kg/l (referència)	Pes kg (fraccions Ascó)	Volum l (fraccions Ascó)	Volum generat setmanalment*
Orgànica	0,341	60.320,00	176.891,49	3.401,76
Paper i cartró	0,100	106.760,00	1.067.600,00	20.530,77
Vidre	0,364	77.040,00	211.648,35	4.070,16
Plàstics	0,020	35.090,00	292.416,66	5.623,39
Metalls	0,100			
Altres	0,091	428.220,00	4.705.714,20	90.494,50

Font. Elaboració pròpia en base a les dades de l'Ajuntament d'Ascó

*El càlcul es basa en el supòsit de que l'any té 52 setmanes

Mitjançant la taula següent, corresponent a les unitats i capacitats dels contenidors de residus ubicats al municipi d'Ascó, es pot realitzar la comparativa entre el resultat del flux de cada fracció i la capacitats dels contenidors.

La freqüència de buidatges dels contenidors és setmanal (6 dies/setmana l'orgànica, 3 dies /setmana el rebuig i entre 3 i 4 dies/setmana el paper i els envasos).

Segons aquestes dades, la capacitat d'emmagatzematge dels contenidors és suficient respecte els residus generats.

Taula 5. Número de contenidors i capacitat total per a recollir cada fracció. *FONT: Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó.*

Fracció	Núm. contenidors	Capacitat de cada contenidor (l)	Capacitat total de la fracció (l)*
Orgànica	47	60 (15) 700 (32)	23.300
Paper i cartró	17	1.500 , 3.000 i 5.000	25.500
Vidre	17	1.500 , 3.000 i 5.000	25.500
Envasos	17	1.500 , 3.000 i 5.000	25.500
Resta	41	1.100 (40) 240 (1)	44.240

Font. Elaboració pròpia en base a dades facilitades per l'Ajuntament d'Ascó

*En el supòsit d'haver diferents capacitats de contenidors d'una mateixa fracció, es calcula la capacitat total en base a la capacitat del contenidor més petit

Segons els anàlisis de les tendències de recollida de les diferents fraccions a Ascó, es pot apreciar que el total de residus produïts i recollits selectivament segueix una tendència creixent, exceptuat la fracció resta i el paper i el cartró.

A continuació es mostra una taula amb les principals destinacions de gestors autoritzats on es transporten els residus generats a Ascó:

Taula 6. Destinacions de la brossa domèstica d'Ascó. FONT: Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó.

Fracció	Gestor
Orgànica	Planta de Compostatge que SECOMSA té a Botarell
Paper i cartró	Reciclatges Celma
Vidre	Daniel Rosas SA
Envasos lleugers	Reciclatges Celma
Rebuig	Abocador de Tivissa (gestionat per GRT – Gestió i Recuperació de Terrenys)

Font. Diagnosi de la gestió dels residus urbans al municipi d'Ascó. Limonium SL, 2010

Planificació

L'apartat de planificació del Pla Local de Prevenció de Residus Municipals d'Ascó realitza el disseny i la redacció de la planificació. Per definir aquests objectius propis d'Ascó es parteix de la situació

inicial que la diagnosi mostra, de l'interès en prevenció de l'Ajuntament d'Ascó i de les directrius de prevenció establertes en el PROGEMIC 2007-2012.

Objectius qualitius o generals

Aquests objectius qualitius marcaran les línies de prevenció i la filosofia de les actuacions del pla local de prevenció de residus municipals a Ascó:

- Consolidar les actuacions de prevenció dins de la gestió de residus municipals d'Ascó.
- Fer arribar a la població en general de forma clara el missatge de la prevenció i del consum responsable.
- Vincular a tots els agents del municipi d'Ascó en l'aplicació del pla, incrementant la implicació i participació activa i compromesa dels diferents sectors socials en les decisions relatives a la prevenció.
- Incorporar en els hàbits de la vida quotidiana actuacions que fomentin el consum responsable i immaterial.
- Aconseguir el compromís dels agents econòmics per avançar en la prevenció.
- Prevenir, especialment, la generació de residus d'envasos, paper i de les anomenades "fraccions altres" o "minoritàries".
- Promoure i reactivar les possibilitats de reutilització i la reparació.
- Promoure la prevenció de productes els residus dels quals tinguin efectes perjudicials per al medi o les persones o que suposin un impacte econòmic per al municipi d'Ascó.
- Promoure la prevenció de productes els residus dels quals siguin de difícil reintroducció als cicles productius o que es generen en quantitats importants.

Es presenta a continuació un esquema de les actuacions de prevenció de residus per al municipi d'Ascó ordenats per línies estratègiques i agrupats segons són **actuacions de prevenció per fluxos de residus o bé actuacions de prevenció generals**:

	Línies estratègiques	Actuació
Actuacions de prevenció per fluxos de residus	PREVENCIÓ DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA	01 <ul style="list-style-type: none">Promoció de l'ús del cubell airejat per a la recollida de la fracció orgànica
		02 <ul style="list-style-type: none">01. Promoció d'accions contra el malbaratament d'aliments. Compra i consum responsable d'aliments.02. Promoció d'accions contra el malbaratament d'aliments. Aprofitament de restes d'aliments.
	PREVENCIÓ DEL PAPER	03 <ul style="list-style-type: none">Promoció de l'ús responsable de paper i de la desmaterialització de la informació
		04 <ul style="list-style-type: none">Foment de la reutilització de llibres de text i lectura
	PREVENCIÓ DELS ENVASOS	05 <ul style="list-style-type: none">Foment del consum d'aigua de l'aixeta
		06 <ul style="list-style-type: none">Promoció de l'oferta i la demanda de productes amb menys envàs i a granel
		07 <ul style="list-style-type: none">Promoció d'accions contra els envasos alimentaris d'un sol ús
		08 <ul style="list-style-type: none">Promoció de la substitució de bosses d'un sol ús per elements reutilitzables
		09 <ul style="list-style-type: none">Promoció de l'ús de menys embalatges (secundari i terciari)
		10 <ul style="list-style-type: none">Foment d'envasos reutilitzables
	PREVENCIÓ DEL VIDRE	11 <ul style="list-style-type: none">Promoció dels envasos de vidre reutilitzables
	PREVENCIÓ D'ALTRES FRACCIONS	12 <ul style="list-style-type: none">Foment de la reutilització de roba
		13 <ul style="list-style-type: none">Foment de la reutilització de béns i productes
		14 <ul style="list-style-type: none">Foment de l'intercanvi d'elements i objectes
		15 <ul style="list-style-type: none">Foment d'elements reutilitzables
		16 <ul style="list-style-type: none">Recollida d'ulleres de visió i d'audiòfons de segona mà
		17 <ul style="list-style-type: none">Promoció de la reparació de béns i productes
		18 <ul style="list-style-type: none">Promoció de l'oferta i la demanda de béns i productes generadors de menys residus
		19 <ul style="list-style-type: none">Foment del consum de serveis o béns immaterials

Actuacions de prevenció generals	ALTRES ACTUACIONS	20 ■ Ambientaltització de l'administració i compra pública ambientalment correcta 21 ■ Ambientaltització de festes i esdeveniments públics
Actuacions complementàries	MILLORA DEL SERVEI DE RECOLLIDA SELECTIVA	22 ■ Adequació dels serveis de recollida a les característiques de cada zona del municipi 23 ■ Proximitat dels sistemes de recollida 24 ■ Bona imatge del servei 25 ■ Adequació, optimització i coordinació
	ALTRES ACTUACIONS COMPLEMENTÀRIES	26 ■ Recollida i gestió de poda i restes vegetals 27 ■ Recollides selectives puntuals 28 ■ Recollida de voluminosos i RAEE

Als darrers apartats del Pla Local per a la reducció de residus es proposa un calendari d'aplicació i una metodologia de seguiment del Pla.

No es coneixen encara conclusions sobre el grau d'aplicació i la eficiència del Pla.

3.5 SOSTENIBILITAT I ECOEFICIÈNCIA EN LA URBANITZACIÓ I L'EDIFICACIÓ

3.5.1 Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES)

El municipi d'Ascó, preocupat per la situació de degradació ambiental global que es pateix en l'actualitat, va iniciar els tràmits per a la seva adhesió en el Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses promogut per la Unió Europea. La finalitat d'aquesta adhesió passa per dur a terme, per part de l'ajuntament, una sèrie d'actuacions encaminades a la disminució dels gasos GEH i així combatre activament el canvi climàtic. Aquest pacte pretén anar més enllà dels objectius marcats en el *Protocol de Kyoto* (a nivell de país) amb la implicació dels governs locals.

L'adhesió d'Ascó en el mencionat pacte es va dur a terme a data 19 de Desembre de 2008. Aquest fet, juntament amb la confirmació d'involucrar-se en la lluita contra el calentament global per part del consistori municipal, ha propiciat que l'Ajuntament s'hagi compromès a realitzar les següents tasques:

- **Elaboració d'un Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible** Preparar un inventari de les emissions produïdes al municipi
- Enviar un informe bianual sobre la implementació del Pla
- Adaptar l'estructura organitzativa de l'ens per dur a terme les accions
- Fer difusió del missatge del Pacte d'Alcaldes
- Organitzar el *Dia Local de l'Energia*

L'objectiu principal d'un **PLA D'ACCIÓ PER A L'ENERGIA SOSTENIBLE (PAES)** és poder plantejar una sèrie d'actuacions a realitzar a nivell local que permetin al municipi assolir els objectius anomenats **TRIPLE 20**:

- Reducció d'un 20% de les emissions de GEH
- Augmentar un 20% l'eficiència energètica
- Tenir una quota del 20% d'energies renovables

Aquests objectius tenen la data límit de consecució l'any 2020 i els valors dels quals es pren referència per avaluar i preveure la consecució dels objectius anomenats "triple 20" cal que tingui origen de l'any 2005. D'altra banda, els ens locals que desenvolupen els PAES es comprometen a elaborar bianualment un informe de seguiment de la implantació del Pla.

Resum de les emissions de Gas Efecte Hivernacle (GEH)

Taula 7. Resum de les emissions de GEH tant a nivell consistorial com municipal. *FONT: Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible del Municipi d'Ascó.*

AJUNTAMENT		
SECTORS	Enllumenat públic	294.437 KgCO ₂ eq
	Semàfors	13,52 KgCO ₂ eq
	Flota de vehicles de l'Ajuntament	36.115,74 KgCO ₂ eq
	Edificis i Equipaments	572.441 KgCO ₂ eq
	Estació Depuradora d'Aigües Residuals	5.758 KgCO ₂ eq
	Altres activitats gestionades per l'Ajuntament	2.376,16 KgCO ₂ eq
TOTAL		911.141 KgCO₂eq
FONTS	Energia Elèctrica	698.221,70 KgCO ₂ eq
	Combustibles Fòssils	212.918,77 KgCO ₂ eq
TOTAL		911.141KgCO₂eq
MUNICIPI		
SECTORS	Domèstic	1.603.476 KgCO ₂ eq
	Transport	5.195.330 KgCO ₂ eq
	Residus	526.410,4 KgCO ₂ eq
TOTAL		7.325.216,4 KgCO₂eq
FONTS	Energia Elèctrica	2.126.991,41 KgCO ₂ eq
	Combustibles Fòssils	5.198.224,99 KgCO ₂ eq
TOTAL		7.325.216,4 KgCO₂eq

Objectius estratègics de reducció i àmbits d'actuació de PAES

Els objectius estratègics es divideixen en dos grans blocs:

1. Els objectius que depenen directament de la gestió municipal i que el consistori asconenc hi té competència directa
2. Els objectius que passen per una política ambiental municipal que no depèn directament de la gestió directa de l'ajuntament però on aquets ens hi pot intervenir d'una manera indirecta. En aquest grup d'objectius és on interactuen més factors externs i on el paper del teixit associatiu i el conjunt de la ciutadania suposen un pes important.

Atenent als dos blocs anteriors els objectius estratègics de reducció i àmbits d'actuació del PAES, amb concordança segons el contingut del document del pla d'acció del PAES, passen per poder inserir i actuar en els següents aspectes:

- **Enllumenat públic.** Aplicació del pla d'adequació de l'enllumenat públic del municipi, amb la incorporació d'interruptors horaris astronòmics i la reducció de flux a partir d'un horari establert.
- **Semàfors.** Consideració i anàlisi de millora d'eficiència energètica dels dispositius actualment existents.
- **Tractament de la millora de la flota de vehicles gestionats per l'ajuntament.** Es tracta de definir actuacions de renovació i millora per tal de tenir reduccions d'emissions de CO2 relacionades amb l'ús i manteniment d'aquest tipus de vehicles.
- **Valoració de l'eficiència energètica de les dependències municipals i els equipaments.** Una de les fonts més importants d'emissions de GEH a nivell municipal deriva del funcionament i ús d'aquest tipus d'instal·lacions. En aquest cas els objectius estratègics haurien de passar per la **realització de les auditories energètiques** que permetran detectar els punts conflictius pel que es refereix a l'eficiència energètica. Aquestes auditories, en elles mateixes no representen un estalvi d'emissions, però marcaran el camí a seguir per a que els equipaments siguin més eficients, per tant, seria convenient revisar els objectius en funció dels resultats obtinguts, elaborant un Pla d'eficiència energètica en els edificis i instal·lacions municipals.
- **Control de l'eficiència energètica en el cicle de l'aigua.** En aquest cas correspon a la gestió dels equipaments i mecanismes del tractament del cicle de l'aigua municipal (per exemple, funcionament de l'EDAR).
- **La implantació de les energies renovables com una eina bàsica per poder reduir les emissions de CO2 i els GEH i poder aplicar una clara reducció del consum energètic a través de KW gastats i prèviament facturats, sobretot pel que fa a nivell municipal.** En aquest apartat, amb previ estudi de la realització d'auditories energètiques el que se cerca és:
 - Poder fer implantació d'instal·lacions fotovoltaïques connectades a la xarxa sobre les cobertes del equipaments.
 - Implantació d'instal·lacions generadores de biogàs per a la producció d'electricitat i energia tèrmica.

- Impulsar la implantació d'energies renovables a nivell particular entre els habitants del municipi.
- Crear convenis de col·laboració entre l'Ajuntament i una empresa instal·ladora d'energies renovables, per tal que tota la població pugui tenir accés aquestes tecnologies.
- **Incorporar en el planejament urbanístic, a desenvolupar en un futur,** els criteris que permetin duu a terme un creixement urbanístic encaminat a complir amb els objectius de reducció global d'emissions i poder contribuir a la reducció del canvi climàtic. En aquest apartat, caldrà tenir en compte elements derivats de la implantació del planejament a gran escala (temes de mobilitat generada).
- **El tractament de la gestió municipal en quan a residus municipals;** tant si la gestió la realitza l'ajuntament o es porta a terme una concessió de contrata.
- **Aspectes de competència indirecta per part de la gestió o activitats controlades directament per l'Ajuntament d'Ascó:** consums energètics diversos associats al sector serveis, funcionament de les activitats econòmiques del municipi, etc. En tots aquests aspectes, els objectius es podran establir i complir d'una manera satisfactòria a través dels mecanismes de participació ciutadana que es puguin portar a terme al municipi (procés d'agenda 21 local, redacció del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal – POUM, etc..) i de la dinamització que es faci del teixit associatiu i participatiu dels asconencs i asconenques.

Conclusions i diagnòstic de les emissions emeses en el context territorial d'Ascó

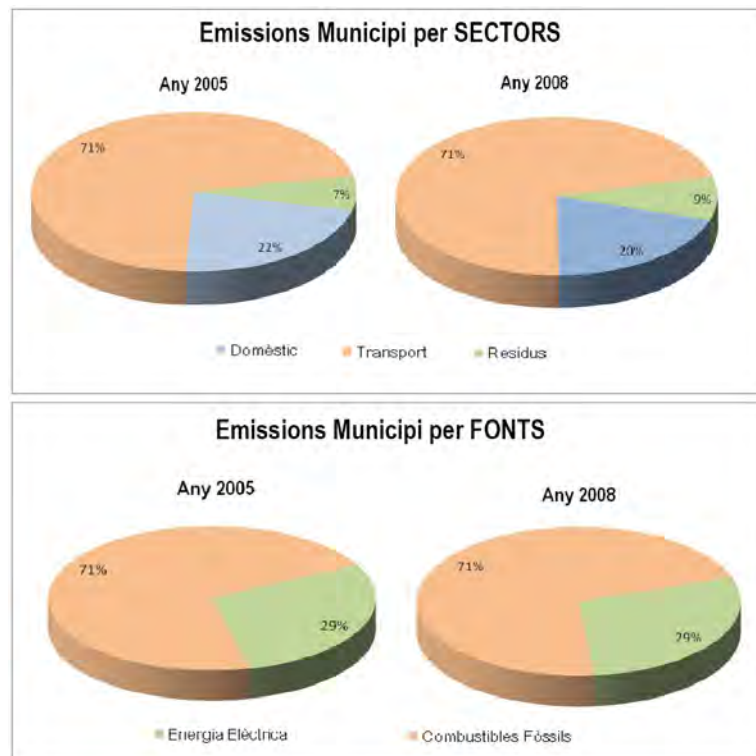

Figura 14. Comparativa de les emissions de GEH a nivell municipal per Sectors i per Fonts en els anys 2005 i 2008. *FONT: PAES de municipi d'Ascó*

D'acord als resultat de la diagnosi del municipi, s'observa:

- les emissions per sectors i per fonts a Ascó no ha variat substancialment al llarg del temps.
- La distribució del tipus d'emissions per sectors es decanta substancialment al sector transport; en les emissions per fonts, el pes específic recau en un 71%, pel que fa a les originades per combustibles fòssils.

Així doncs, centrant-nos primerament en les dades referents a l'Ajuntament, les dependències municipals i els equipaments són els que més emissions provoquen al llarg de l'any, seguits per l'enllumenat públic. Per contra, la repercussió de la flota de vehicles, així com també la del tractament de les aigües residuals, és significativament petita respecte del total d'emissions derivades de l'Ajuntament: 911,141 TnCO₂eq (any 2005).

D'aquestes emissions, entre un 85 – 90% deriven de l'energia elèctrica. La resta són fruit del consum de combustibles fòssils. Aquesta diferència tant gran entre una font d'energia i l'altra és fàcilment comprensible ja que influeix molt més la gran quantitat d'equipaments i el consum produït per l'enllumenat públic que les emissions produïdes per la flota reduïda de vehicles i el baix nombre d'equipaments amb calefacció a gasoil.

Pel que fa al global del municipi, tal i com era d'esperar, el sector transport és el que més emissions de GEH produeix al llarg de l'any. El baix nombre d'habitatges i d'habitants corroboren la baixa però no obviabile repercussió dels sectors domèstic i residus. En total, al municipi d'Ascó es produeixen 7.325,216 TnCO₂eq (any 2005).

Respecte a poder desglossar aquestes emissions segons fonts d'energia, la situació s'inverteix respecte a l'Ajuntament. En aquest cas, la majoria de les emissions provenen de la utilització dels combustibles fòssils, és a dir, de vehicles que transiten per les carreteres asconenques.

**EMISSIONS DE GEH L'ANY 2005 DERIVADES
D'ACTIVITATS GESTIONADES PER
L'AJUNTAMENT: 911,141 TnCO₂eq**

**EMISSIONS DE GEH L'ANY 2005 GLOBALS A
NIVELL MUNICIPAL: 7.325,216 TnCO₂eq**

Pla d'acció

En quant a les accions descrites al Pla d'Acció que inclou el PAES, hi ha un recull d'accions específicament adreçades per ser aplicades durant el desenvolupament del planejament municipal i a l'Estudi l'Avaluació de la Mobilitat Generada. Aquestes accions són les següents:

1.2.3. El planejament	1.2.3/1. Vetllar per la correcta aplicació dels criteris ambientals i d'ecoeficiència en els edificis, tant de nova construcció com de rehabilitació.
	1.2.3/2. Incloure en el planejament una ordenança municipal o normativa en base a la instal·lació d'energia solar tèrmica amb una proposta de bonificacions adjunta.
	1.2.3/3. Habilitar zones de serveis comuns (rentadores, assecadores,...) en els edificis de promoció pública.
	1.2.3/4. Normativa de regulació dels comerços i establiments associats a activitats innòcues que eviti l'existència de comerços climatitzats sense portes.
	1.2.3/5. Regular i garantir que es reservi superfície per a guardar les bicicletes en espais comunitaris a tots els nous edificis que es construeixin a Ascó.
1.2.4. Mobilitat urbana de competència directe de l'Ajuntament	1.2.4/1. Campanya de sensibilització per a la utilització de vehicles adients a les activitats a realitzar. Implantació d'una bonificació en forma de reducció de l'impost de circulació per aquells usuaris que posseeixin vehicles amb baixes emissions de CO ₂ .
	1.2.4/2. Incloure mesures per a la reducció d'emissions de GEH en la redacció del document d'Avaluació de Mobilitat Generada (EAMG) del POUM.

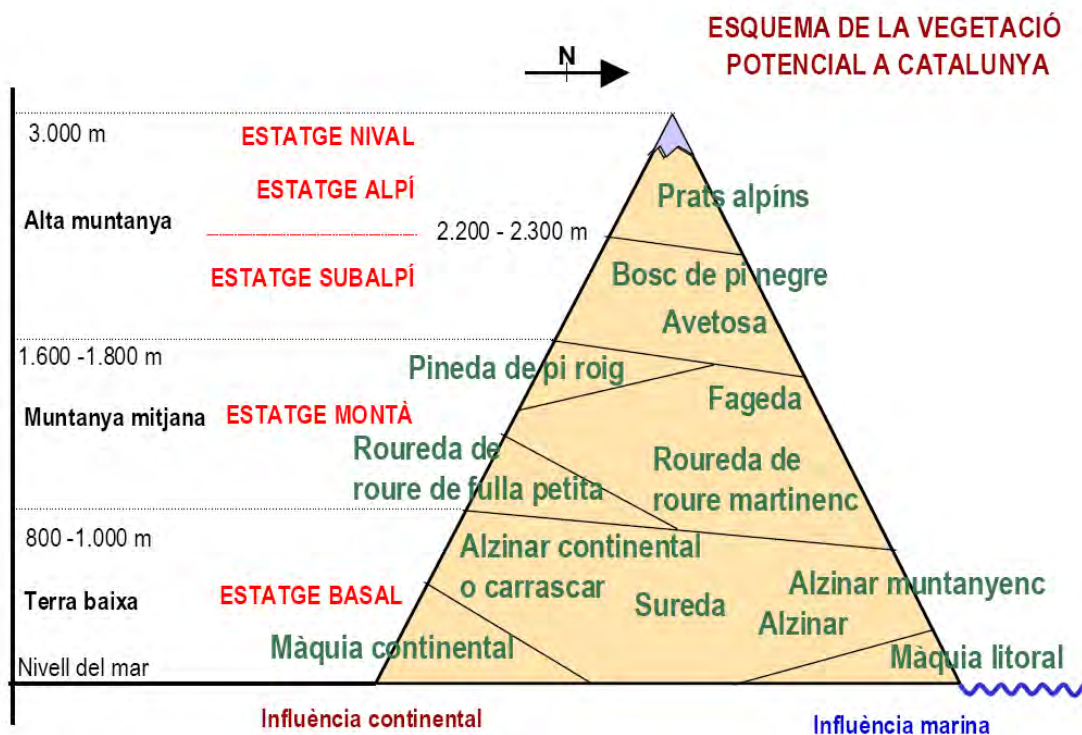
3.6 BIODIVERSITAT TERRITORIAL, PERMEABILITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL EN GENERAL

3.6.1 Vegetació potencial i actual

Vegetació potencial

Entesa com la vegetació òptima d'un territori (més madura, més estructurada, amb més biodiversitat...), en equilibri dinàmic amb les condicions climàtiques d'aquell. Es considera que la vegetació d'un paisatge alterat, en el supòsit d'una absència de perturbacions externes, evolucionaria cap aquest tipus de vegetació. Sovint s'utilitza com a sinònim de vegetació primitiva.

Dins de les regions biogeogràfiques i paisatges vegetals de Catalunya, **la Ribera d'Ebre** és tota ella acusadament mediterrània. A la part més continental, en contacte amb les Garrigues, el carrascar és la vegetació potencial més important, però l'extrem occidental pertany ja al domini de la màquia de garric i arçot. La part més marítima, de Cardó i de Tivissa, etc, correspon al domini de l'alzinar típic i, a la part baixa del vessant litoral, al de la màquia de llentiscle i margalló.

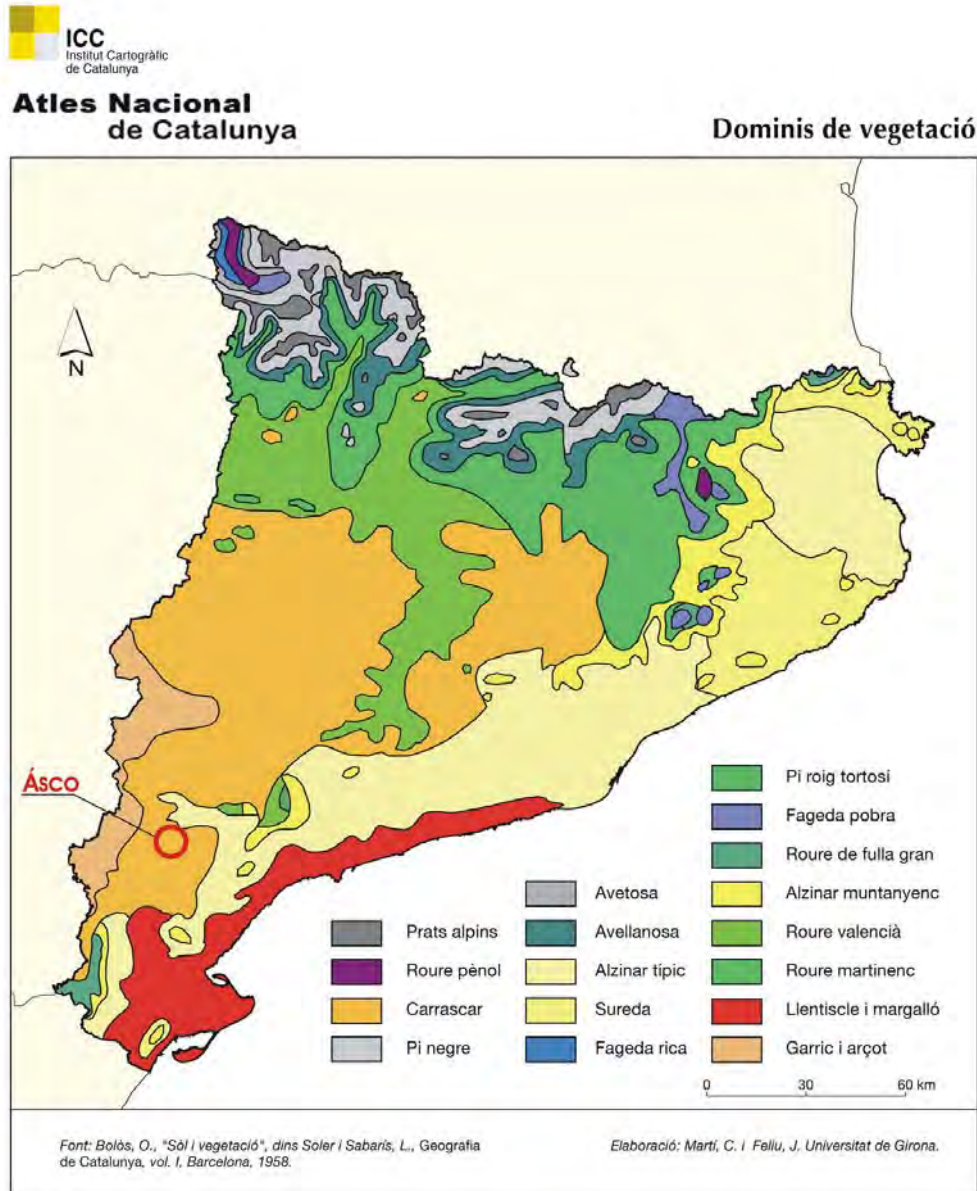
El terme d'Ascó, situat en la meitat septentrional de la comarca, forma part de la terra baixa mediterrània continental, amb un estatge de vegetació basal i domini de vegetació (vegetació potencial o climàtica) corresponen a la sèrie de l'alzinar continental o carrascar (*Quercetum rotundifoliae*).

Es tracta d'una Comunitat forestal pròpia dels territoris de clima més extremat (continental) i amb ombroclima (precipitacions) que varia de sec a subhúmit. Indiferent al tipus de substrat. És un bosc pobre en espècies, ja que hi manquen molts dels arbusts i lianes que caracteritzaven l'alzinar

litoral, això fa que tingui una estructura més oberta i que hi siguin freqüents les espècies heliòfiles (de llocs més oberts).

Aquest carrascar es caracteritza per un estrat arbore dominant per la carrasca (*Quercus ilex subsp. Rotundifolia*) i un estrat arbusti/subarbusti amb boix (*Buxus sempervirens*), garric (*Quercus coccifera*), argelaga (*Genista scorpius*) i rubia (*Rubia peregrina*).

Vegetació actual

Les Terres de l'Ebre conformen un mosaic de paisatges amb grans contrastos, vertebrats pel riu Ebre que amb la seva xarxa hidrogràfica confluent drena en amples meandres la plataforma oligocènica de la gran depressió central catalanoaragonesa, fins a topar amb el primer dels braços

que allí estén la Serralada Prelitoral Catalana amb una cadena de muntanyes intermitents (els Ports, Serra dels Cavalls, Serra de Cardó, lo Tormo, Montsant).

Dins d'aquest marc territorial, **la Ribera d'Ebre** és la comarca més septentrional de les Terres de l'Ebre, enfonsada dins la part meridional de la Serralada Prelitoral Catalana i recorreguda transversalment per l'Ebre que afecta preponderantment la seva fesomia. Encara que la vegetació natural és acusadament mediterrània a tota la comarca, la vegetació actual hi està molt degradada amb predomini general de les brolles calcícoles amb pi blanc. A les riberes dominen l'àlber i l'om, així com els canyars. Encara que un 60% de la comarca és inculte, l'agricultura és l'activitat econòmica bàsica d'una gran part dels municipis, on els regadius han convertit importants zones de secà on predomina la fruita dolça. Al secà, l'olivera, els ametllers i la vinya continuen sent els principals conreus.

El terme d'Ascó, situat en la meitat septentrional de la comarca, es configura vertebrat per quatre grans unitats biogeogràfiques:

- ✓ Pel riu Ebre que transcorre a llevant amb una vegetació de ribera molt antropitzada dominada per canyissars, alberedes i pollancredes de la terra baixa. Al sector nord-est, es localitza al marge dret de l'Ebre la vila d'Ascó i el complex nuclear d'Ascó, i l'esquerra del riu el barri de les Illes amb una important presència de vinya.

- ✓ Confrontat a l'oest per la part més elevada de la serra de la Fatarella (punta de l'Home, 552 m) on la seva vessant est cau bruscament damunt la vall de l'Ebre, marcada pel domini de les Pinedes de pi blanc amb sotabosc de garrigues.

- ✓ Delimitat al sud-est per la Serra de l'Àliga (pic de l'Àguila 487 m), com un dels braços que estén la Serralada Prelitoral que hi oposa els seus elements mesozoics amb una coberta vegetal de pinedes o bosquines de pi blanc, i brolles calcícoles predominantment de romaní.

- ✓ El conjunt de barrancs que flueixen pel municipi recollint les aigües des de les serralades i desaiguant a l'Ebre pel seu marge dret, configurant un paisatge de terrasses dominades pels conreus de secà, predominantment l'olivera, i així mateix amb la presència més o menys fragmentada de Pinedes de pi blanc i brolles calcícoles de romaní.

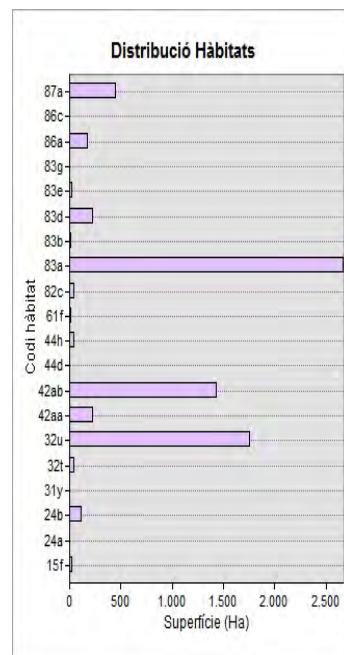
Es resumeix a continuació el conjunt d'hàbitats principals presents al municipi (Cartografia dels hàbitats en el territori català basada en la interpretació i adaptació de la classificació d'hàbitats de la Unió Europea que proposa el document "CORINE biotopes manual", editat per la Comissió europea el 1991), reflectint:

- Taula resum dels hàbitats presents, indicant superfície i percentatge de distribució
- Mapa dels hàbitats de Catalunya presents al municipi

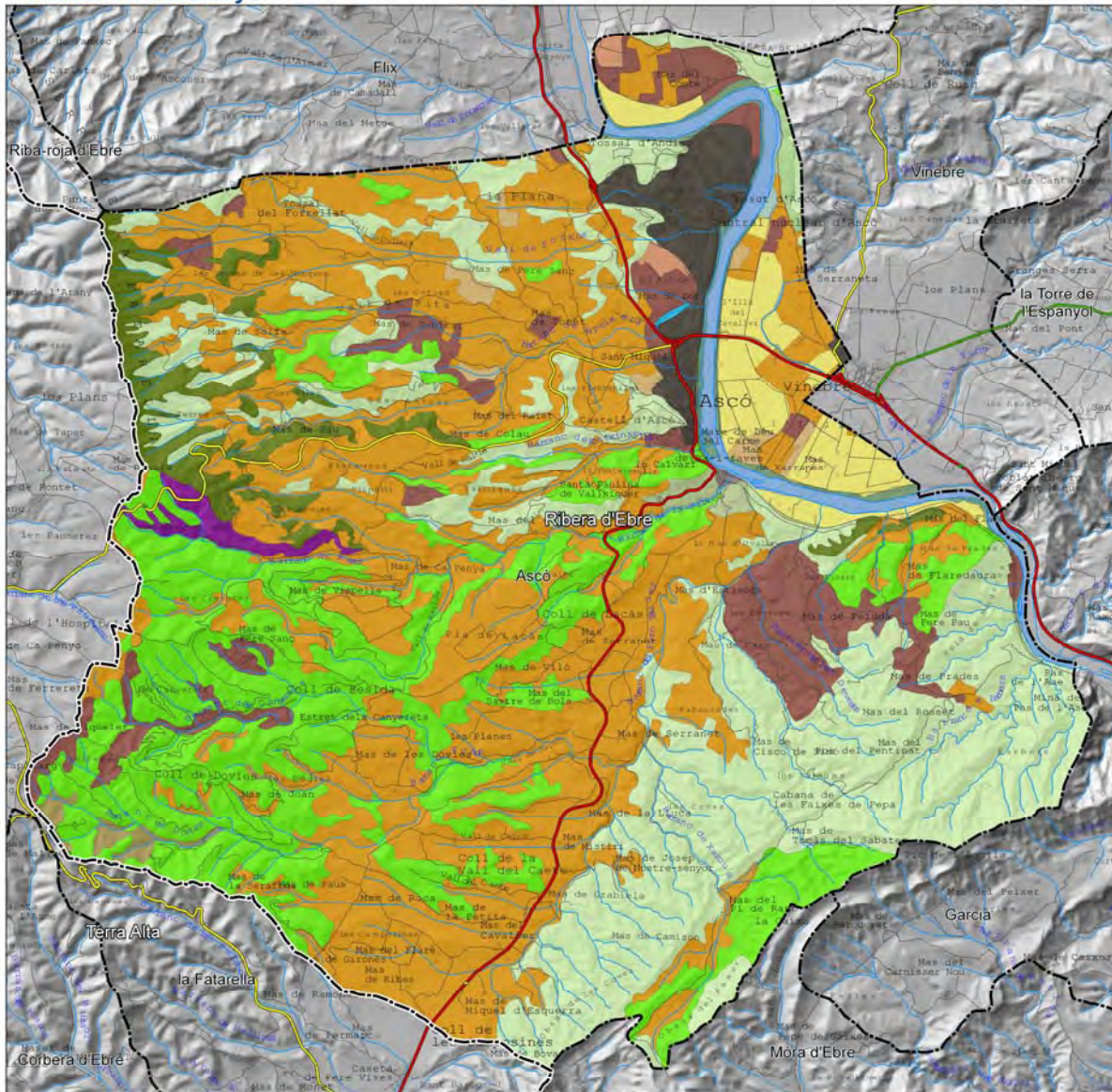

HÀBITATS DE CATALUNYA PRESENTS AL T.M. D'ASCÓ

Codi	Nom	Sup. (Ha)	Distribució HAB (%)
83a	Fruiterars alts, predominantment de secà: conreus d'oliveres (<i>Olea europaea</i>), d'ametllers (<i>Prunus dulcis</i>), de garrofers (<i>Cerastonia siliqua</i>),...	2.675,343	36,34%
32u	Brolles de romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>) -i timonedes-, amb foixarda (<i>Globularia alypum</i>), bufalaga (<i>Thymelaea tinctoria</i>)..., calcícoles de terra baixa	1.760,733	23,91%
42ab	Pinedes de pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies	1.439,673	19,55%
			79,81%
87a	Conreus abandonats	451,048	6,13%
42aa	Pinedes de pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>), amb sotabosc de màquies o garrigues	236,590	3,21%
83d	Vinyes	232,373	3,16%
86a	Àrees urbanes i industrials, inclosa la vegetació ruderal associada	182,353	2,48%
24b	Regió fluvial mitjana i baixa o dels ciprínids	122,901	1,67%
44h	Alberedes (i pollancredes) amb vinca (<i>Vinca difformis</i>), de la terra baixa (i de la muntanya mitjana)	52,822	0,72%
32t	Garrigues de coscoll (<i>Quercus coccifera</i>), sense plantes termòfiles o gairebé, d'indrets secs, sovint rocosos, de terra baixa i de l'estatge submontà	48,515	0,66%
82c	Conreus herbacis extensius de secà	46,167	0,63%
83e	Camps d'avellaners (<i>Corylus avellana</i>)	32,755	0,44%
15f	Brolles i timonedes amb ruac (<i>Ononis tridentata</i>), trincola (<i>Gypsophila hispanica</i>)..., dels sòls guixencs, sobretot a les contrades interiors	28,225	0,38%
83b	Fruiterars, principalment de regadiu: sobretot conreus de pomeres (<i>Pyrus malus</i>), de presseguers (<i>Prunus persica</i>), de pereres (<i>Pyrus communis</i>) i d'altres rosàcies	18,304	0,25%
61f	Terrers calcaris, generalment margosos o bé guixencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus	17,721	0,24%
31y	Bardisses amb roldor (<i>Coriaria myrtifolia</i>), esbarzer (<i>Rubus ulmifolius</i>)..., de terra baixa (i de l'estatge montà)	6,612	0,09%
83g	Plantacions de pollancre (Populus spp.), plàtans (<i>Platanus orientalis</i> var. acerifolia) i altres planifolis de sòls humits	3,306	0,04%
86c	Pedreres, explotacions d'àrids i runam	3,112	0,04%
24a	Llits i marges de rius, o vores d'embassaments, sense vegetació llenyosa densa	2,267	0,03%
44d	Salzedes (sobretot de <i>Salix alba</i>) de terra baixa i de la muntanya mitjana	1,688	0,02%
		7.362,508	179,81%

Hàbitats a Catalunya

FONT: Cartografia dels hàbitats a Catalunya 1:50.000. Departament de Territori i Sostenibilitat. Mecdi Ambient i Sostenibilitat. Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya

ELABORACIÓ: pròpia

Codi, Nom

- 15f. Brolles i timonedes amb ruac (*Ononis tridentata*), trincola (*Gypsophila hispanica*)... dels sòls guixencs, sobretot a les contrades interiors
- 24a. Lits i marges de rius, a vores d'embassaments, sense vegetació llenyosa densa
- 24b. Regió fluvial mitjana i baixa o dels ciprínids
- 31j. Bardisses amb roldor (*Cornia myrtifolia*), esbarzer (*Rubus ulmifolius*)... de terra baixa i de l'estatge montà
- 32l. Garrigues de coscoll (*Quercus coccifera*), sense plantes lemíllies o gairebé, d'indrets secs, sovint rocós, de terra baixa i de l'estatge submontà
- 32u. Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) - timonedes -, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea frictria*)... calcícoles de terra baixa
- 42aa. Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de màquies o garrigues
- 42ab. Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies
- 44d. Salzedes (sobretot de *Salix alba*) de terra baixa i de la muntanya mitjana
- 44h. Alberedes (i pollancredes) amb vinca (*Vinca difformis*), de la terra baixa i de la muntanya mitjana
- 61f. Terrers calcànics, generalment margosos o bé guixencs, amb vegetació molt esparsa o quasi nus
- 62c. Conreus herbacis extensius de secà
- 83a. Fruiterars alts, predominantment de secà: conreus d'oliveres (*Olea europaea*), d'ametllers (*Prunus dulcis*), de garrofers (*Cerastonia siliqua*)...
- 83b. Fruiterars, principalment de regadiu: sobretot conreus de pomes (*Pyrus malus*), de presseguers (*Prunus persica*), de pereres (*Pyrus communis*) i d'altres rosàcies
- 83d. Vinyes
- 83e. Camps d'aveïllaners (*Corylus avellana*)
- 83g. Plantacions de pollancredes (*Populus spp.*), plàtans (*Platanus orientalis* var. *acerifolia*) i altres planifolis de sòls humits
- 86a. Arees urbanes i industrials, inclosa la vegetació ruderal associada
- 86c. Pedreres, explotacions d'àrids i runam
- 87a. Conreus abandonats

Llegenda

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

Planimetria

Limit Terme Municipal

0 500 1.000 1.500 2.000 m

CONSULTOR: **Abril22 estudi ambiental**

Sector Oest. Serra de la Fatarella

La part més elevada de la Serra de la Fatarella correspon al domini de les **Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*)**, amb sotabosc de garrigues, que s'estenen dèbilment pels seus contraforts especialment a les obagues. Es tracta de Pinedes, poc o molt denses, amb un sotabosc llenyós i esclerofil·le, dominat per garrics (*Quercus coccifera*), alzines (*Quercus ilex*) o carrasques (*Quercus rotundifolia*) on l'estrat herbaci és escàs o nul. Aquestes pinedes de caràcter secundari, solen correspondre a una etapa avançada en la reconstitució dels boscos esclerofil·les.

Figura 15. Serra de la Fatarella. Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), amb sotabosc de garrigues. FONT: Elaboració pròpia.

En la part meridional de la serra, a partir de la Vall de Rams, es combinen les **pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) amb sotabosc de brolles calcícoles de romaní de les contrades mediterrànies** (coberta dominant) i les **Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) -i timonedes- calcícoles de terra baixa**. Aquestes formacions s'estenen cap a la vall per barrancs i serres no conreats, fins arribar pràcticament a l'Ebre pel barranc de la Gala.

Pinedes de pi blanc, sovint molt obertes, que duen un estrat arbustiu format per matollars heliòfils, bàsicament brolles de romaní, força riques florísticament. Aquestes formacions semblen en gran part vegetació potencial; només les que es fan en fondals o planes fèrtils són comunitats inestables que evolucionarien vers el carrascar com succeeix a la part septentrional de la serralada. De l'estrat arbustiu podem destacar l'aparició de romaní (*Rosmarinus officinalis*), bruc d'hivern (*Erica multiflora*), botja groga (*Bupleurum fruticosum*), esteperola (*Cistus clusii*), ginestera (*Genista biflora*). De l'estrat herbaci molt pobre, destaquem el llistó (*Brachypodium retusum*).

Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) -i timonedes- calcícoles de terra baixa, amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*), càdec (*Juniperus oxycedrus*), esteperola (*Cistus clusii*), maleïda (*Linum tenuifolium* subsp. *suffruticosum*), entre d'altres. Es tracta de matollars més aviat baixos (50-80 cm) i clars, en què domina el romaní o hi és més o menys abundant, al costat d'altres mates o subarbustos de port semblant. També s'hi fan, però, plantes de fulla blana (malacofil·les). Sol haver-hi un estrat més baix, molt irregular i poc dens, integrat per matetes i herbes xeròfiles. Sovint hi creixen alguns arbres dispersos, principalment el pi blanc (*Pinus halepensis*).

Sector nord

La meitat nord del terme, entre la serra de la Fatarella i la carretera C12, correspon a un paisatge terrassat de barrancs i valls que flueixen des de la serra fins a l'Ebre, on el territori està ocupat

majoritàriament per **fruiters de secà predominantment conreus d'olivera (*Olea europaea*) i en menor proporció d'ametllers (*Prunus dulcis*)**. Es tracta de Plantacions d'arbres fruiters tradicionalment de secà, però actualment regats sovint (reg de suport), on el seu manteniment va lligat a l'activitat agrícola d'eliminació de la flora arvensa mitjançant la llaurada i l'ús d'herbicides. Aquest hàbitat presenta un estrat herbaci pobre en espècies om podem trobar ravenissa blanca (*Diploaxis eruroides*) i lleteresa (*Euphorbia segetalis*).

Figura 16. Barranc de la Peixera. Conreus d'olivera (*Olea europaea*) en terrasses. FONT: Elaboració pròpia.

Dins d'aquest mateix sector, en aquelles serres i vessants accidentats on no s'ha conreat, es desenvolupen principalment **Brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) -i timonedes-calcícoles de terra baixa** (hàbitat descrit anteriorment), on sovint hi creixen alguns arbres dispersos, bàsicament el pi blanc (*Pinus halepensis*).

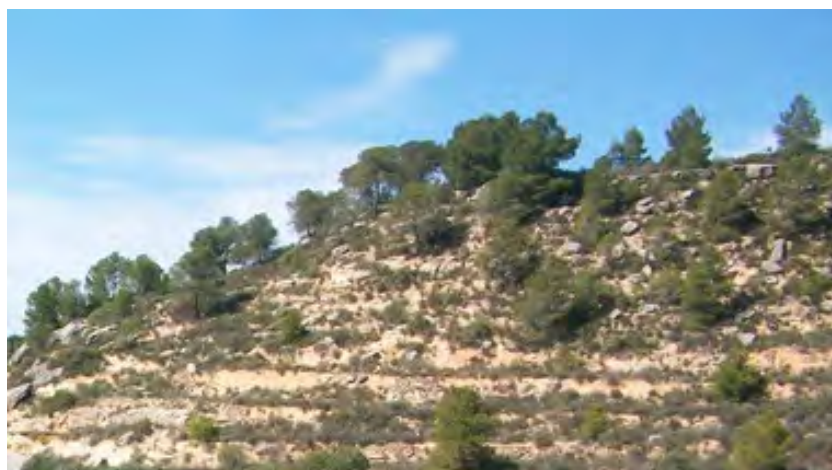

Figura 17. Meitat nord central. Brolles calcícoles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) amb alguns arbres dispersos de pi blanc (*Pinus halepensis*). FONT: Elaboració pròpia.

Cal també indicar que en aquest àmbit es detecten diferents taques, més o menys allargades i més o menys fragmentades, on aquestes brolles han evolucionat progressivament a **pinedes de pi blanc amb sotabosc dominat pel romaní** (hàbitat descrit anteriorment).

Sector sud

La meitat sud del terme, entre la serra de la Fatarella i la carretera C12, correspon igualment a un paisatge àmpliament terrassat on gran part dels barrancs estan cultivats. Els conreus dominants son els **fruiterars alts predominantment de secà d'oliveres (*Olea europaea*) i d'ametllers**, i on també apareix aquí i allà la **vinya** encara que reduïdament. Tanmateix cal anotar també, la presència de **conreus abandonats d'oliveres i d'ametllers** amb una incipient penetració d'espècies ruderals, de les brolles i del pi blanc.

Figura 18. Conreu d'olivera amb reg de suport per degoteig. *FONT: Elaboració pròpia.*

Figura 19. Conreus abandonats d'ametller i d'olivera on s'aprecia (imatge de la dreta) la colonització pel pi blanc (*Pinus halepensis*). *FONT: Elaboració pròpia.*

Sector Nord-est. Serra de l'Àliga.

Al Sud-est, el terme està delimitat per la serra de l'Àliga dominada pel pic de l'Àguila (487 m), on en les parts altes s'estenen tant les **brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) -i timonedes-calcícoles** com de les **Pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) amb sotabosc de brolles calcícoles de romaní** (hàbitats descrits anteriorment).

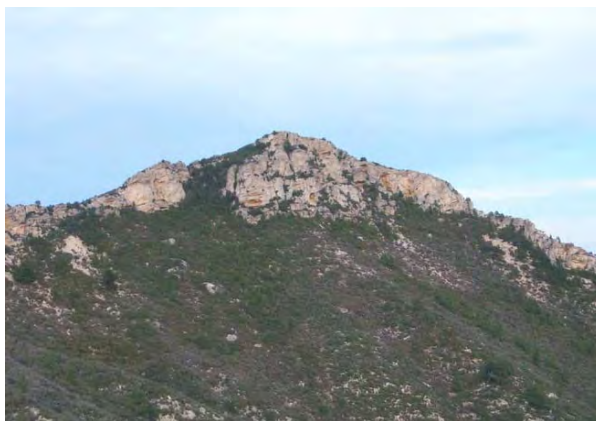

Figura 20. Vista del pic de l'Àguila. FONT: Elaboració pròpia.

Els contraforts i barrancs que descendeixen perpendiculars correspon a un mosaic fragmentat de **brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) -i timonedes-calcícoles** per una banda, i per l'altre de **bosquines de pi blanc (*Pinus halepensis*) procedents de colonització**. Aquestes bosquines estan formades per poblacions molt denses formades per pinetons de pocs metres d'alçada que comprenen estrats inferiors molt pobres a causa de la competència de l'arbre. Es tracta de formacions secundàries, en què els pinetons, massa junts i tots de la mateixa edat, competeixen molt directament entre ells, impedeixen el desenvolupament del sotabosc i generen masses forestals poc estables.

Figura 21. Vessant Nord-oest de la serra de l'Àliga. Bosquines de pi blanc (*Pinus halepensis*) procedents de colonització que es combinen amb brolles calcícoles de romaní (*Rosmarinus officinalis*). FONT: Elaboració pròpia.

Sector Est. Espai fluvial

L'espai fluvial conformat pel riu Ebre es troba fins al pas de l'Ase, fortament afectat per l'acció humana. Al límit nord-est al marge dret del riu, es localitza la vila d'Ascó i el complex nuclear d'Ascó amb la seva vegetació ruderal de la terra vegetal associada. Front la vila a l'esquerra del riu es troba el barri de les Illes on destaca el conreu de la vinya que també es desenvolupa a la zona de los Reguers en la riba dreta de l'Ebre. Aquestes vinyes, estan constituïdes per ceps arrengrats en cordó on l'espai entre fileres és ocupat per males herbes, majoritàriament anuals, entre les quals destaca la ravenissa blanca, que dona sovint color a la parcel·la. Entre les males herbes sovint presents podem destacar a part de la ravenissa blanca; blet (*Chenopodium album*), marxant (*Amaranthus retroflexus*), canyota (*Sorghum halepense*), gram (*Cynodon dactylon*),... Les vinyes són llaurades i entrecavades, de manera que les poblacions de males herbes es renoven al llarg de l'any amb una certa estacionalitat.

Figura 22. Vinya al barri de les Illes. *FONT: Elaboració pròpia.*

Figura 23. Vinya a los Reguers. *FONT: Elaboració pròpia.*

Les ribes empentades per pressió urbana i les zones conreades, es desenvolupen en franges estretes i discontinues caracteritzades per alberedes amb vinca de la terra baixa, canyissars i Bardisses amb roldor i esbarzer de terra baixa.

Alberedes (i pollancredes) amb vinca (*Vinca difformis*), de la terra baixa. Es tracta en el nostre àmbit de bosquines caducifòlies d'álbers, sovint barrejats amb altres arbres de ribera, com ara oms i freixes de fulla petita. Els estrats arbustiu i herbaci són força irregulars i més aviat pobres, bé que hi destaquen algunes herbes molt típiques, com és la mateixa vinca. Quan l'hàbitat és alterat, pot esdevenir inextricable per l'abundància d'arbustos espinosos.

Figura 24. Bosquines caducifòlies d'álbers. *FONT: Elaboració pròpia.*

Canyissars. Constitueixen formacions herbàcies molt denses dominades per canyissos, d'una alçària que pot anar des d'1,5-3 m (quan predomina *Phragmites australis subsp. australis*) fins a 5-6 m (quan ho fa *P. australis subsp. chrysanthus*). Les integren principalment helòfits rizomatosos, adaptats a la submersió més o menys perllongada de l'aparell radicular i la base de les tiges. Entre les herbàcies que hi acompanyen; jonca d'estany (*Scirpus lacustris subsp. tabernaemontani*), balca de fulla estreta (*Typha angustifolia*), balca de fulla ampla (*Typha latifolia*), bova borda (*Sparganium erectum*), plantatge d'aigua (*Alisma plantago-aquatica*), ...

Figura 25. Canyissar al marge dret de l'Ebre. *FONT: Elaboració pròpia.*

Bardisses amb roldor (*Coriaria myrtifolia*), esbarzer (*Rubus ulmifolius*)..., de terra baixa. Matollar espinós, dens i impenetrable, dominat generalment per l'esbarzer i, de vegades, pel roldor. Depenent de les condicions de l'indret i de les característiques del sòl, les plantes que acompanyen l'esbarzer són diferents; l'estrat herbaci, quan la bardissa és molt densa, és gairebé inexistent.

Figura 26. Bardisses d'esbarzer a la riba dreta prop la vila. *FONT: Elaboració pròpia.*

Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC)

Els hàbitats d'interès comunitari (endavant HIC), són una selecció dels hàbitats naturals presents a la UE dels quals cal conservar mostres representatives que en garanteixin la conservació dins del seu territori. Poden ser de dos tipus: prioritaris i no prioritaris. Els hàbitats d'interès comunitari són els que apareixen en l'Annex I de la Directiva 97/62/CE.

La Directiva d'hàbitats defineix els **HIC prioritaris** com aquells hàbitats naturals d'interès comunitari presents al territori de la UE que estan amenaçats de desaparició, la conservació dels quals suposa una especial responsabilitat per a la UE, a causa de l'elevada proporció de la seva àrea de distribució natural inclosa en el seu territori.

Els HIC (prioritaris o no) no són hàbitats naturals protegits, sinó catalogats. Allò que s'ha de garantir és la conservació d'unes mostres territorials d'aquests hàbitats mitjançant la seva inclusió en la xarxa d'espais Natura 2000. El fet que en una part del territori hi hagi un o diversos hàbitats d'interès comunitari no és condició única perquè en aquell lloc en concret se n'hagi de garantir la conservació.

Dins de l'àmbit del municipi d'Ascó hi ha presents sis (6) HIC diferenciats, on dos (2) d'aquests hàbitats estan catalogats com prioritaris. Es reflecteix a continuació el conjunt d'HIC presents al municipi, indicant per cadascun d'ells:

- codificació i títol del mateix
- si es prioritari o no
- superfície ocupada i percentatges de distribució tant respecte al conjunt d'HIC presents, com respecte el municipi.
- correspondència amb els Hàbitats de Catalunya (Cartografia dels hàbitats en el territori català basada en la interpretació i adaptació de la classificació d'hàbitats de la Unió Europea que proposa el document "CORINE biotopes manual", editat per la Comissió europea el 1991).

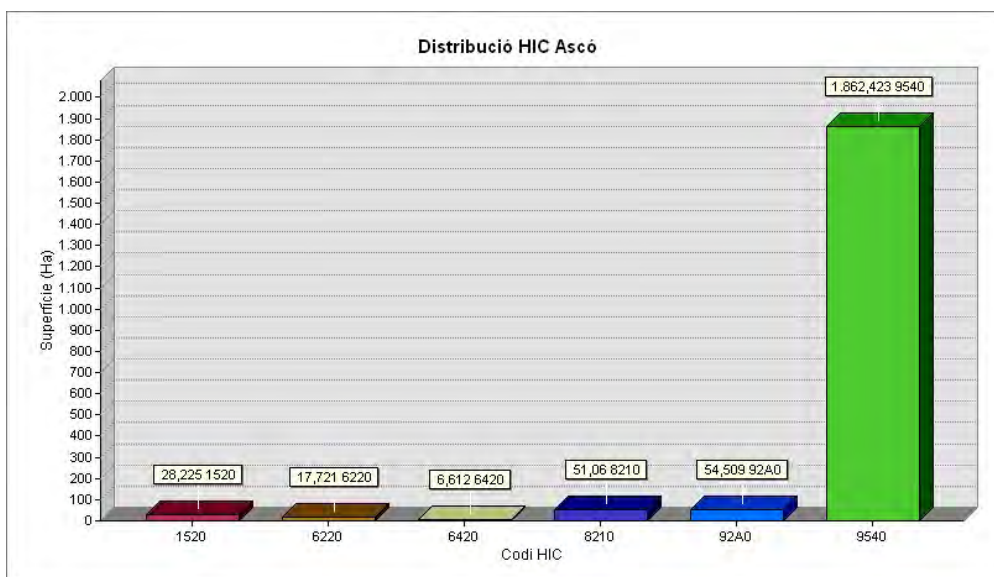
HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI (HIC) PRESENTS AL T.M. D'ASCÓ

Codi	Títol	Prioritari	Sup. (Ha)	Distribució HIC (%)	Distribució Terme (%)	Correspondències amb els Hàbitats de Catalunya
1 HÀBITATS COSTANERS I HALÒFILS						
15 Matollars mediterranis continentals halòfils i gipsòfils						
1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)	Prioritari	28,225	1,40%	0,38%	15.921 (Brolles amb dominància de trincola...) 15.922 (Timonedes amb <i>Helianthemum squamatum</i> ...) 15.923 (Brolles de ruac...) 15.924+ (Timonedes de <i>Lepidium subulatum</i> ...) 34.5133 (Pradells d'annuals amb <i>Campanula fastigiata</i> ...)
6 PASTURES NATURALS I SEMINATURALS						
62 Pastures seminaturals						
6220*	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (<i>Thero-Brachypodietalia</i>)	Prioritari	17,721	0,88%	0,24%	34.511 (Llistonars...) 34.5131 (Prats de teròfits...)
64 Pastures humides i herbassars megafòrbics						
6420	Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del <i>Molinio-Holoschoenion</i>	No prioritari	6,612	0,33%	0,09%	37.4 (Jonqueres de jonc boval...)
8 HÀBITATS RUPÍCOLES						
82 Vegetació casmofítica de parets i cingleres						
8210	Costers rocosos calcàris amb vegetació rupícola	No prioritari	51,06	2,53%	0,69%	62.1111 (Roques calcàries... de les contrades mediterrànies) 62.12 (Roques calcàries... de l'alta muntanya pirinenca) 62.151 (Roques calcàries... de l'estatge montà i...) 62.152 (Roques calcàries ombrejades...)
9 BOSCOS						
92 Boscos caducifolis mediterranis i submediterranis						
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	No prioritari	54,509	2,70%	0,74%	44.1412 (Salzedes...) 44.6111+ (Alberedes... amb vinca...) 44.6112+ (Alberedes... amb roja...) 44.612 (Alberedes... amb Illiri pudent...) 44.62 (Omedes...) 44.637+ (Freixenedes de <i>Fraxinus angustifolia</i> ...)
95 Boscos de coníferes de muntanyes mediterrànies						
9540	Pinedes mediterrànies	No prioritari	1862,423	92,17%	25,30%	42.8217 (Pinedes de pinastre...) 42.8315 (Pinedes de pi pinyer...) 42.8411+ (Pinedes de pi blanc... amb sotabosc de màquies o garrigues de margalló...) 42.8412+ (Pinedes de pi blanc... amb sotabosc de garrigues de coscoll...) 42.8413+ (Pinedes de pi blanc... amb sotabosc de màquies o garrigues d'alzinar...) 42.8414+ (Pinedes de pi blanc... amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies) 42.8415+ (Pinedes de pi blanc... amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades interiors) 42.8416+ (Pinedes de pi blanc... amb sotabosc de brolles silícicoles...) 42.8418+ (Pinedes de pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>) amb sotabosc de càrrix...)
			2.020,55	100,00%	27,44%	

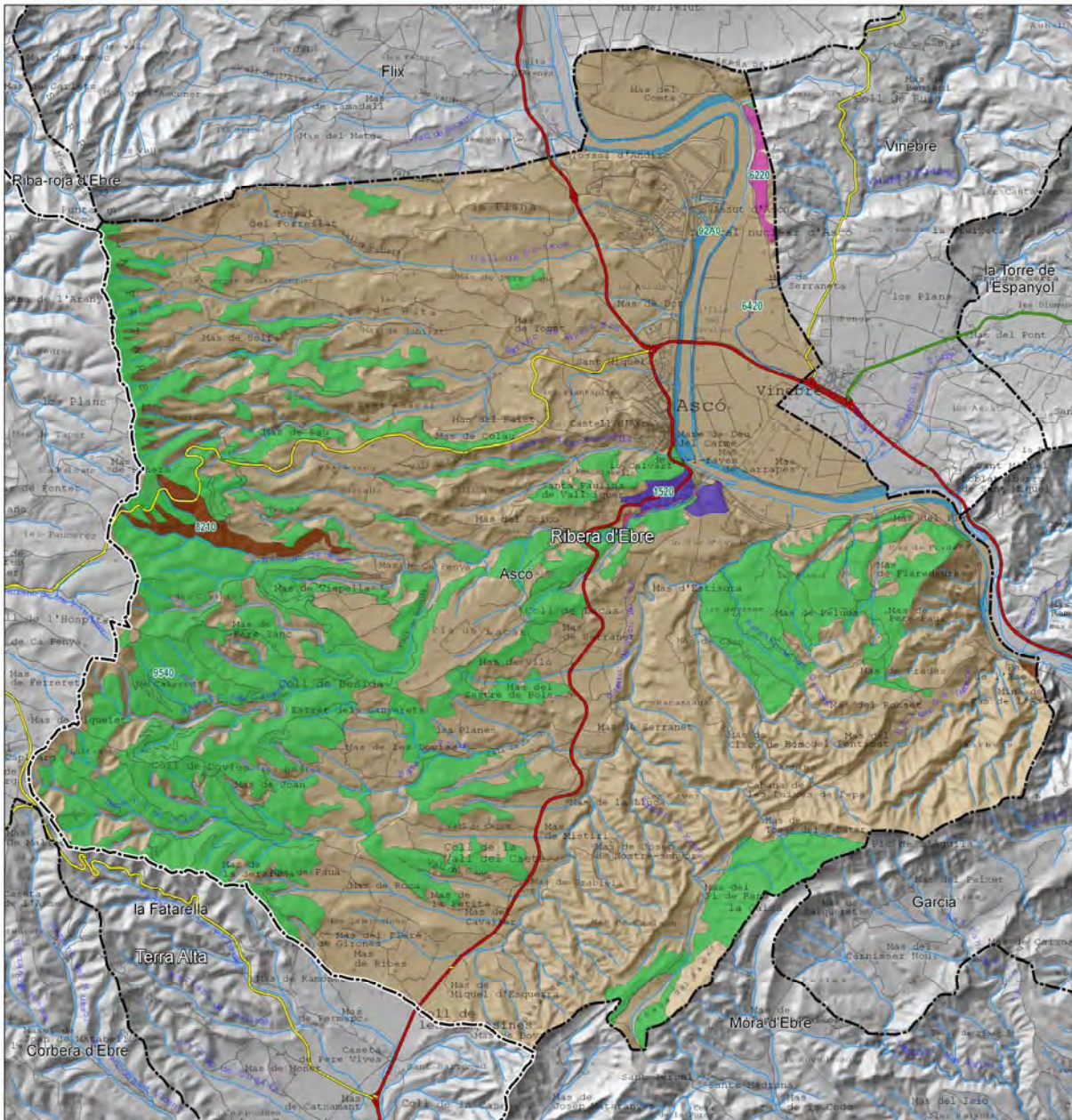
Data de publicació: 22/05/2006

Data d'actualització: 19/11/2007

Font: MEDI AMBIENT I SOSTENIBILITAT. Departament de Territori i Sostenibilitat. Generalitat de Catalunya

Hàbitats d'Interès Comunitari

FONT: Cartografia dels Hàbitats d'Interès Comunitari a Catalunya 1:50.000. Departament de Territori i Sostenibilitat. Medi Ambient i Sostenibilitat. Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

CODI, NOM

- 1520*, Vegetació gipsícola ibèrica (Gypsophiletalia)
- 6220*, Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (Thero-Brachypodietalia)
- 6420, Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del Molíno-Holoschoenion
- 8210, Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola
- 92A0, Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera
- 9540, Pinedes mediterrànies

(* HIC Prioritari)

- Planimetria
- Limit Terme Municipal

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT
AMBIENTAL PRELIMINAR

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR: Abril22 estudi ambiental

El conjunt d'HIC presents, representen un 27% de la superfície total del terme. D'aquest HIC, més d'un 92% de la seva superfície corresponen a Pinedes mediterrànies (Codi 9540), localitzades principalment a la serra de la Fatarella que s'estenen per la seva vessant est per obagues i barrancs, especialment al sector meridional del terme.

Cal destacar com HIC prioritari presents al municipi, la Vegetació gipsícola ibèrica (codi 1520) i els Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (codi 6220). Aquests dos hàbitats prioritari tenen una presència molt localitzada dins el terme, amb una reduïda distribució respecte la resta d'hàbitats presents (un 1,40% i un 0,88% respectivament):

- ✓ La Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*) amb una extensió de 28 ha, es localitza en dues taques al tram final del barranc de la Gala.
- ✓ Els Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*) amb una extensió de 18 ha, es localitzen en una única taca al vessant oest del Tossal del Francès.

Figura 27. Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*) al Tossal del Francès. FONT: Elaboració pròpia.

Figura 28. Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*) al barranc de la Gala. FONT: Elaboració pròpia.

3.6.2 Biodiversitat

L'àmbit d'estudi s'insereix en el mosaic agroforestal propi de les terres de l'Ebre que reuneix alhora una extensió encara important de boscos (dividida entre grans àrees forestals i en taques de bosc aïllades), una fragmentació forestal a les zones de conreu de fruita seca dominats i la pressió pel creixement urbanístic i la proliferació d'infraestructures de transport.

Encara que aquesta inestabilitat creixent es pot relacionar amb el caràcter relativament banal de les seva flora i fauna, la presència de l'Ebre i de les serres que envolten el terme, i així mateix la localització relativament propera de diferents espais de protecció, propicien una gran varietat d'ambients que permet l'establiment d'una biodiversitat considerable.

Mamífers

Entre els mamífers hem de destacar els ratpenats grans de ferradura (*Rhinolophus ferrumequinum*), el gat fer (*Felis silvestris*). També són característics el senglar (*Sus scrofa*), la geneta (*Genetta genetta*), la fagina (*Martes foina*), el teixó (*Meles meles*), el turó (*Mustela putorius*) i la musarañita (*Suncus etruscus*). El grup més abundant són els de règim alimentari fonamentalment vegetarià, com ara l'esquirol (*Scirius vulgaris*), el liró comú (*Elyomis quercinus*) o el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*).

Cal destacar que en l'àmbit de l'espai de la Xarxa Natura 2000 Serra de Montsant-Pas de l'Ase (ES5140017), s'inclou diferents espècies de ratpenats de l'Annex II de la Directiva Hàbitats presents en els Llocs d'Importància Comunitària:

- *Miniopterus schreibersii* (Rat penat de cova)
- *Myotis blythii* (Rat penat orellut mitjà)
- *Myotis capaccinii* (Rat penat de peus grans)
- *Rhinolophus euryale* (Rat penat mediterrani de ferradura)
- *Rhinolophus ferrum-equinum* (Rat penat gran de ferradura)
- *Rhinolophus hipposideros* (Rat penat petit de ferradura)
- *Myotis myotis* (Rat penat orellut gran)

Reptils

Els rèptils són representats pels saures, els ofidis i les tortugues. A les Terres de l'Ebre s'hi troba la sargantana ibèrica (*Podracis hispanica*), la sargantana de cua roja (*Acanthodactylus erythurus*), el llangardaix ocel·lat (*Lacerta lepida*), el dragó comú (*Tarentola mauritanica*), la serp ferradura (*Coluber hippocrepis*), la colobra llisa europea (*Coronella austriaca*), la colobra llisa meridional (*Coronella girondica*), l'escurçó ibèric (*Vipera latasti*), la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) i la tortuga d'aigua ibèrica (*Mauremys caspica*).

Avifauna

La meitat sud-est d'Ascó (un 31% de la superfície total del municipi) es defineix un àrea important per la conservació de les aus (veure apartat 3.6.4. Espais protegits i singulars) on la seva rellevància ornitològica resideix especialment en la presència de repinyaires; Bultó comú (*Gyps fulvus*), Aufrany (*Neophron percnopterus*), Àguila marcenca (*Circaetus gallicus*), Àguila daurada (*Aquila chrysaetos*), Àguila cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*), Falcó peregrí (*Falco peregrinus*) i Duc (*Bubo bubo*).

També es detecten nombroses Gralles de bec roig (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*) i altres ocells rupícoles, com Merla vermell (*Monticola saxatilis*). Per aquesta àrea també s'han realitzat observacions de trencalòs (*Gypaetus barbatus*).

Conservació i amenaces

- **Bultó comú** (*Gyps fulvus*); L'espècie apareix a la categoria "D'interès especial" al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades.
- **Aufrany** (*Neophron percnopterus*); L'espècie s'inclou en el Llibre vermell de les aus d'Espanya en la categoria de "En perill" i apareix qualificada com a "D'interès especial" al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades.
- **Àguila marcenca** (*Circaetus gallicus*); s'inclou en el Llibre vermell de les aus d'Espanya dins de la categoria de "Preocupació menor" i apareix qualificada com "D'interès especial" al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades.
- **Àguila daurada** (*Aquila chrysaetos*); s'inclou en el Llibre vermell de les aus d'Espanya (2004) com "Gairebé amenaçada" i apareix com a "D'interès especial" al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades.
- **Àguila cuabarrada** (*Hieraaetus fasciatus*); Està inclosa en el Llibre vermell de les aus d'Espanya en la categoria de "En perill" i apareix com a "Vulnerable" al Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades.
- **Falcó peregrí** (*Falco peregrinus*); Apareix en la categoria "D'interès especial" al Catàleg Nacional de Espècies Amenaçades.
- **Merla vermell** (*Monticola saxatilis*); Les dues subespècies presents al nostre territori estan incloses en el Llibre vermell de les aus d'Espanya.

3.6.3 Zones d'interès per a la connectivitat ecològica

3.6.3.1 La connectivitat al Pla Territorial de les Terres de l'Ebre

El Pla Territorial de les Terres de l'Ebre, en base a diferents estudis de connectivitat ecològica, dissenya un sistema de connectivitat ecològica que procura relligar en una sola xarxa tots els espais protegits i que s'incorpora en la categoria de sòl de protecció especial del nou Pla, com a sòl no urbanitzable de valor natural i/o de localització.

En resum, els diferents estudis de base aposten per un sistema de connectors fluvials format per torrents; un altre conjunt intern de connectors entre les serres litorals i els espais de costa, com també per la preservació de la permeabilitat per la connectivitat ecològica entre les serres de

Riba-roja i la Ribera d'Algars; i les Serres de Pàndols – Cavalls i el Pas de l'Ase. També aposten per determinar espais de connectivitat ecològica entre les illes de l'Ebre.

En aquest sentit es reflecteix tot seguit pel nostre àmbit d'estudi, un recull del sistema de connectors definits en els diferents estudis de base del pla territorial:

La connectivitat al Pla territorial aprovat en 2001

El Pla territorial aprovat en 2001 ja determinava una sèrie d'espais ecològics connectats, inclosos en el sòl no urbanitzable de protecció especial. Pel nostre àmbit, el terme d'Ascó i el seu entorn, es defineixen dues zones:

- **Connexió Pàndols-Cavalls-Montsant:** Aquestes dues zones separades pel riu mantenen una homogeneïtat ecològica que consolida una extensa franja des dels Ports fins a la serra del Montsant.
- **Barranc Gorraptres- Sorts:** Curs d'aigua intermitent que circula relativament engorjat i connecta el sistema del Montsant amb l'Ebre.

La connectivitat al nou Pla

A l'estudi de base *Definició d'un sistema d'espais naturals i connectors ecològics en l'àmbit del Pla territorial de les Terres de l'Ebre. SGM, 2006* es delimiten "ecozones" amb l'objectiu d'identificar sectors del territori amb processos i característiques pròpies. Dins de cadascuna d'aquestes ecozones es poden trobar espais de protecció nacional, regional, comarcal i local.

A continuació es descriuen, pel nostre àmbit i el seu entorn, els espais categoritzats amb valor regional i comarcal que són espais que no formen part de la Xarxa Natura 2000 (XN 2000) però que són de rellevància per la seva funció de connector dins de les Terres de l'Ebre.

- **Ecozona Pas de l'Ase Nord:**

Zona 12.A Pas de l'Ase Nord: En el punt on el riu Ebre travessa la serralada prelitoral es forma un dels principals "punts calents" de la connectivitat ecològica de tota Catalunya, per aquest motiu el pas de l'Ase Nord és un connector ecològic d'importància nacional.

- **Ecozona Serres de Gorraptres-Almatret:**

Zona 13.1.A.2 Sistema de corredors: Conté els rius de la Cana i Gorraptres. Tenen categoria comarcal i la funció de connectors ecològics. Es troben en bon estat de conservació.

- **Ecozona Serra de Fatarella-Batea**

Zona 13.2.A.2. Sistema de corredors: Riu Algars amb categoria Nacional (XN 2000) i la riera de Voravall i el Barranc de Sant Francesc amb categoria comarcal. Tots ells amb funció de connectors ecològics.

- **Ecozona Muntanyes dels Ports, Pandols i Cavalls**

Zona 16.A Muntanya dels Ports, Pàndols i Cavalls: Tenen valor regionals els punts de connexió entre el pas de l'Ase i la resta dels espais inclosos en la XN 2000.

Pel que fa l'estudi *Proposta de delimitació dels àmbits de connectivitat entre els espais d'interès natural (PEIN i Zarza Natura 2000)*. Arda, 2007, es proposen diferents àmbits de connectivitat dins de les Terres de l'Ebre. Pel nostre àmbit, el terme d'Ascó i el seu entorn, es defineixen les següents zones:

- **96. Connexió Illes de l'Ebre:** Connecta les illes existent al llarg del riu Ebre: És considerada una àrea d'importància crítica com a espai connector. Es tracta d'un tram del riu Ebre que permet la connexió entre les illes del riu amb figura de protecció.
- **97. Connexió Pàndols – Cavalls – Montsant:** Espai arbustiu i de boscos aciculifolis que connecta l'extrem nord de les serres de Pàndols- Cavalls amb la del Montsant pel Pas de l'Ase .No presenta elements pertorbadors causants de fragmentació d'aquesta zona.

3.6.3.2 La connectivitat al terme d'Ascó

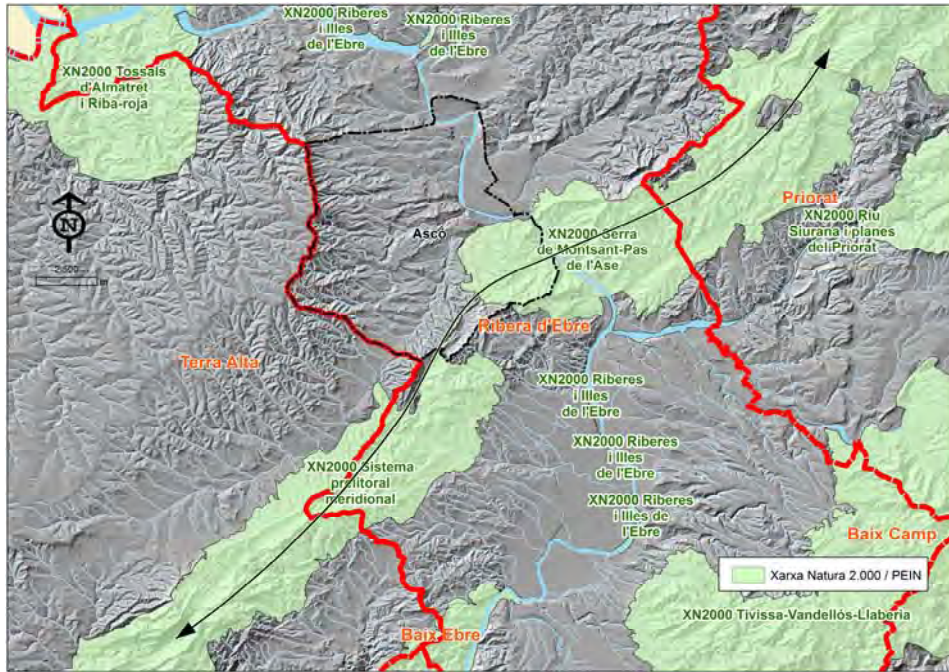
Serra de l'Àliga i Pas de l'Ase (sistema de connexió els Ports–Serra de Pandols i Cavalls–Montsant)

Delimitant el terme al sud-est localitzem l'espai muntanyós –com un dels braços que estén la Serralada Prelitoral– de la Serra de l'Àliga (pic de l'Àguila 487 m) i un conjunt de contraforts i barrancs que descendeixen perpendiculars, que constitueix una zona de connexió entre els espais d'interès natural (PEIN i Xarxa Natura 2000) *Sistema prelitoral meridional (ES5140011)* i la *Serra de Montsant- Pas de l'Ase (ES5140017)*.

Aquest espai forma part del sistema de connexió els Ports – Serra de Pandols i Cavalls – Montsant que esdevé un connector ecològic d'importància nacional que fa d'unió entre les muntanyes ibèriques i les del litoral català.

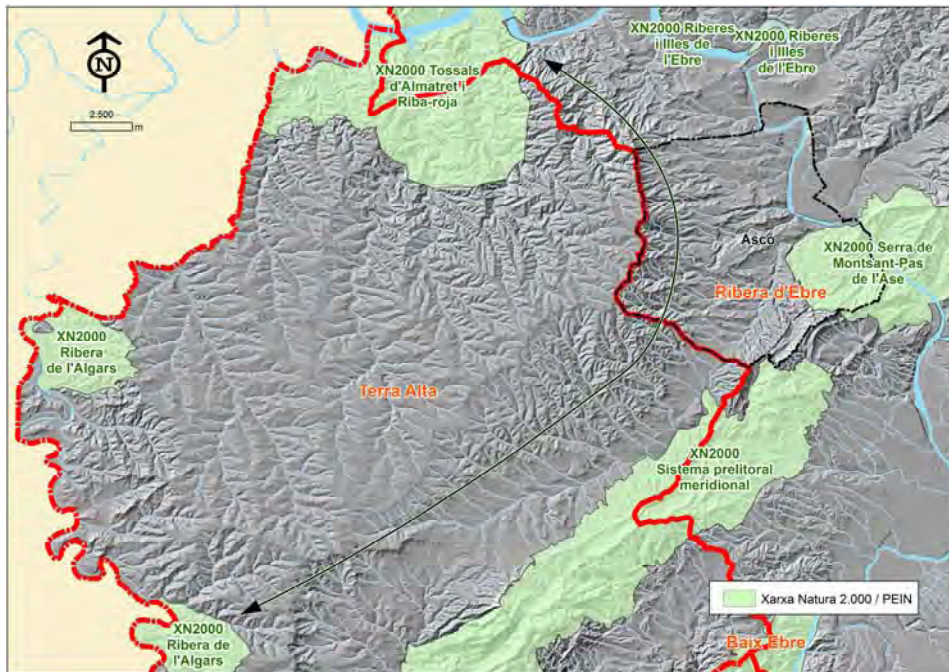
Aquest gran sistema connector, en el nostre àmbit connecta l'extrem nord de les serres de Pàndols – Cavalls amb la del Montsant pel Pas de l'Ase. En aquest punt on el riu Ebre travessa la serralada prelitoral, es forma un dels principals "punts calents" de la connectivitat ecològica de tota Catalunya.

Serra de la Fatarella (sistema de connexió Tossals d'Almatret i Riba-roja–Ribera d'Algars)

Delimitant el terme a l'est localitzem la serra de la Fatarella on la seva vessant est cau bruscament damunt la vall de l'Ebre, marcada pel domini de les Pinedes de pi blanc amb sotabosc de garrigues o per brolles calcícoles de romaní. Aquesta forma part del sistema de connexió de les serres de Riba-roja – Ribera d'Algars. Espai morfològicament allargat de connexió entre els espais d'interès natural (PEIN i Xarxa Natura 2000) *Tossals d'Almatret i Riba-roja (ES5140012)* i *Ribera d'Algars (ES5140003)*.

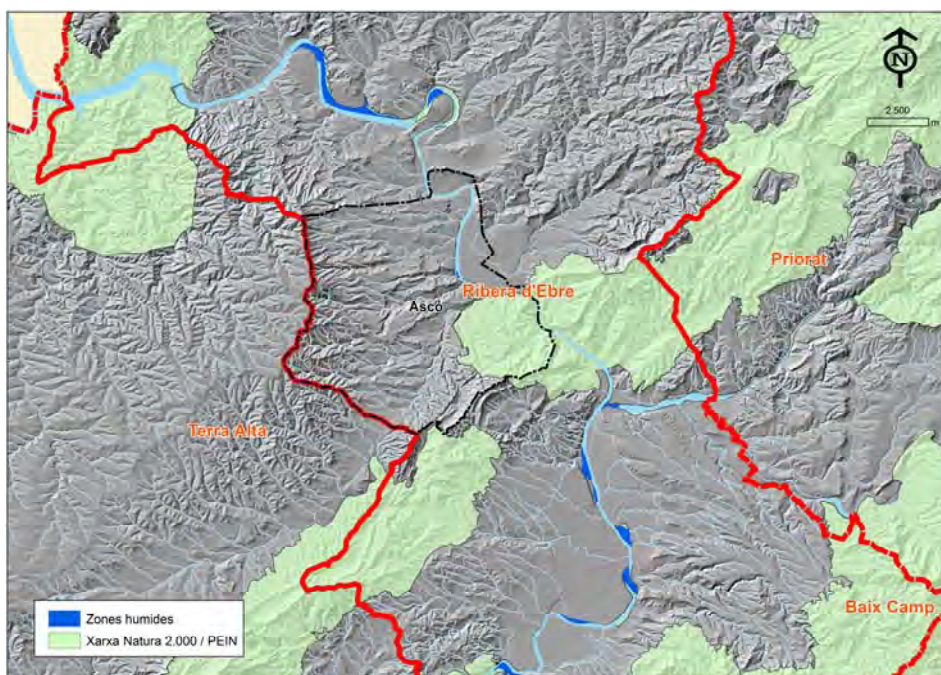
Riu Ebre (Corredor biològic i sistema de connexió illes de l'Ebre)

El riu Ebre travessa el terme a llevant amb una vegetació de ribera molt antropitzada de canyissars, alberedes i pollancredes de la terra baixa.

A més de considerar el riu Ebre com a gran corredor biològic, cal considerar-lo com a espai connector de les illes existent al llarg del seu transcurs. El conjunt de les illes fluvials de l'Ebre representen un rosari de biòtops pont que faciliten el desplaçament de multitud d'ocells de zones humides, des dels aiguamolls litorals - majoritàriament el delta de l'Ebre-, vers l'interior de la península Ibèrica.

En aquest sentit, en el nostre terme a partir de la zona humida de l'Illa d'Ascó trobem:

- Aigües amunt
 - els espais d'interès natural (PEIN i Xarxa Natura 2000) *Riberes i Illes de l'Ebre i Tossals d'Almatret i Riba-roja*.
 - les zones humides *Meandre de Flix i Sebes i Meandre de Riba Roja*.
- Aigües avall
 - els espais d'interès natural (PEIN i Xarxa Natura 2000) *Serra de Montsant-Pas de l'Ase i Riberes i Illes de l'Ebre*.
 - les zones humides *Aiguabarreig Siurana-Ebre, Illa i galatxo de Subarrec i l'Illa del Galatxo*.

Sistema de connectors fluvials

En el terme d'Ascó hi trobem el sistema de connectors fluvials format per les valls i barrancs que recullen les aigües de les serres de la Fatarella i de l'Aliga.

Cal destacar especialment el Barranc del Forn Teuler i els seus afluents, que recull aigües d'ambdues serres, i actuar com a connector fluvial del sistema Serra de la Fatarella – Sistema prelitoral meridional – Serra de Montsant. Cal destacar també el Barranc de la Gala que neix a la Serra de la Fatarella i desemboca a l'Ebre aigües avall de l'Illa d'Ascó.

Elements pertorbadors de la permeabilitat ecològica

S'identifiquen tot seguit, els principals elements presents que dificulten la permeabilitat ecològica al nostre àmbit:

- Localització d'infraestructures lineals a banda i banda del riu Ebre, que actuen com a barreres. La línia de ferrocarril Barcelona- Flix que transcorre pel marge dret del riu dins del terme d'Ascó i el tram de la carretera C-12 de Vinebre a Garcia que transcorre pel marge esquerre fora ja del terme d'Ascó.
- L'efecte barrera de les infraestructures lineals. El de la carretera C-12b d'Ascó a les Camposines que travessa l'espai de connexió entre la serra de la Fatarella i la serra de l'Àliga. Així com el de la futura variant d'Ascó.
- La recessió del sòl agrícola que pot afectar directament al mosaic agroforestal existent al terme.
- L'impacte produït per la proliferació de parcs eòlics tan a la Serra de la Fatarella com a la de l'Àliga.

3.6.4 Gestió cinegètica

Àrees de gestió cinegètica de Catalunya. Límits de les diferents figures de gestió cinegètica a Catalunya derivades de la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de caça, i que es classifiquen com de règim especial. La cartografia dels límits de gestió cinegètica, elaborada per la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat (Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural), estan a escala 1:50.000.

En l'actualitat, tots els límits dels terrenys cinegètics han estat revistats i delimitats definitivament per resolució. Tot i així, aquests límits poden estar sotmesos a modificacions tal com segregacions, ampliacions, creacions i anul·lacions. Per tant, aquesta cartografia té finalitats només orientatives i informatives i en cap cas gaudeix de validesa jurídica.

Les figures territorials definides per la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de caça són:

- a) Àrea Privada de Caça
- b) Àrea Local de Caça
- c) Parc Nacional
- d) Refugi de Caça
- e) Refugi de Fauna Salvatge
- f) Reserva Nacional de Caça
- g) Reserva Natural de Fauna Salvatge
- h) Reserva de Caça
- i) Reserva Natural Integral
- j) Reserva Natural Parcial

- k) Zona de Caça Controlada
- l) Zona de seguretat

D'acord a les figures territorials definides i en base a la cartografia de les Àrees de gestió cinegètica de Catalunya disponible; l'àmbit del municipi d'Ascó es troba inclòs en dues àrees privades de caça. Les dades d'aquestes són les següents:

- ✓ Àrea privada de Sant Miquel. El 100% de la seva superfície es troba dins del terme.

Matrícula: T-10192.
Nom: Sant Miquel
Tipus: Àrea privada de caça
Terme municipal: Ascó
Comarca: Ribera d'Ebre
Província: Terres de l'Ebre
Data d'actualització: 15/07/2011
Òrgan gestor: Terres de l'Ebre
Titular: Societat de Caçadors Sant Miquel
Àrea (ha): 6.657,892

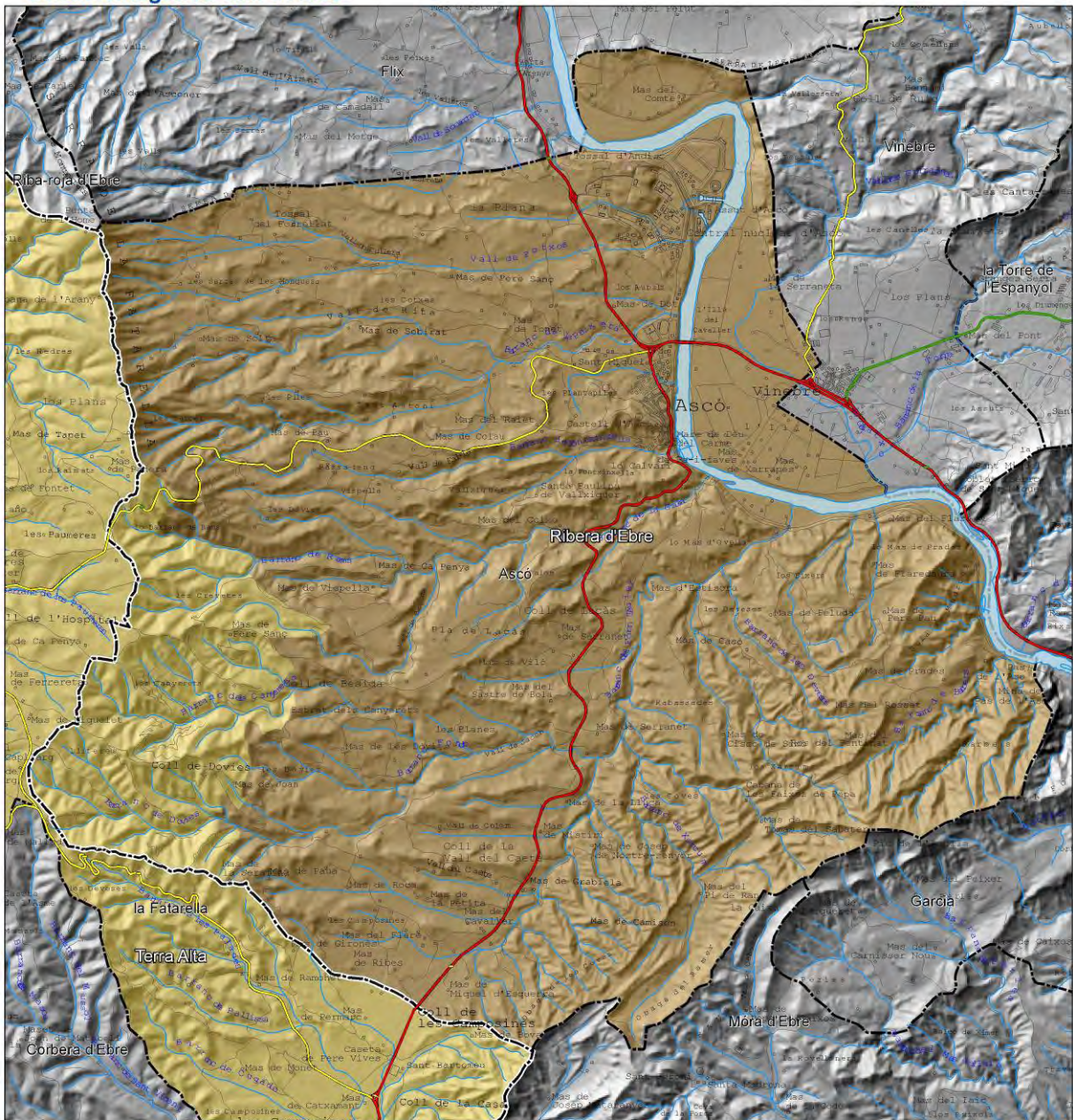
- ✓ Àrea privada de la Fatarella. Només afecta al terme a la seva meitat septentrional (703 ha).

Matrícula: T-10183
Nom: Fatarella
Tipus: Àrea privada de caça
Terme municipal: Villalba dels Arcs, la Fatarrella, Ascó i Ribarroja
Comarca: Terra Alta, Ribera d'Ebre
Província: Terres de l'Ebre
Data d'actualització: 01/10/2008
Òrgan gestor: Terres de l'Ebre
Titular: Societat de Caçadors de La Fatarella
Àrea (ha): 7.988,917

Al mapa de fauna inclòs al final de l'apartat, es reflecteixen els límits d'aquestes àrees privades de caça que afecten al municipi.

Gestió cinegètica T.M. d'Ascó

FONT: Límits de les figures territorials que se'n deriven de la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de caça. Departament de Territori i Sostenibilitat. Medi Ambient i Sostenibilitat. Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Data creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

Àrees de gestió cinegètica
(Límits de les diferents figures territorials que se'n deriven de la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de caça.)

Àrea Privada de Caça

- Matricula T-10183
 - Matricula T-10192
- (no es localitzen altres figures)

Àrees de gestió cinegètica gestionades pel DMAH
(no es localitzen en l'àmbit)

- Planimetria
- Limit Terme Municipal

Matricula: T-10183
Nom: Fatarella
Tipus: Àrea privada de caça
Terme municipal: Vilaalba dels Arcs, la Fatarella, Ascó i Ribarroja
Comarca: Terra Alta, Ribera d'Ebre
Província: Terres de l'Ebre
Data d'actualització: 01/10/2008
Òrgan gestor: Terres de l'Ebre
Títular: Societat de Caçadors de La Fatarella
Àrea (ha): 7.988,917

Matricula: T-10192.
Nom: Sant Miquel
Tipus: Àrea privada de caça
Terme municipal: Ascó
Comarca: Ribera d'Ebre
Província: Terres de l'Ebre
Data d'actualització: 15/07/2011
Òrgan gestor: Terres de l'Ebre
Títular: Societat de Caçadors Sant Miquel
Àrea (ha): 6.657,892

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

Ajuntament d'Ascó

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR:

3.6.5 Espais protegits i singulars

Es descriu tot seguit, els diferents espais naturals singulars i/o de protecció, que afecten l'àmbit del terme municipal d'Ascó. Al final de l'apartat s'inclou igualment una taula resum amb els espais detectats, indicat tipologia, nom i percentatges de distribució, així com un mapa temàtic d'aquests.

Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE)

La llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals estableix les modalitats de protecció especial següents: Parcs nacionals, Paratges naturals d'interès nacional, Reserves naturals integrals, Reserva natural parcial, Parcs naturals. La llei 3/1988, de 4 de març, de protecció dels animals estableix una altra figura de protecció: Reserva natural de fauna salvatge.

L'àmbit del terme no es troba afectat per cap Espai natural de protecció especial. El ENPE més pròxim correspon al Parc Natural del Montsant a més d'11 Km al nord-est del municipi.

Xarxa Natura 2000 (LIC+ZEPA)

Espais naturals de Catalunya que formen part per a la xarxa Natura 2000. Aquests espais poden haver estat proposats com a Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), d'acord amb la Directiva 79/409/CEE, o com a Llocs d'Importància Comunitària (LIC), d'acord amb la Directiva 92/43/CEE.

El sud-est del terme es troba inclòs dins l'espai de muntanya interior **Serra de Montsant-Pas de l'Ase (ES5140017)**, proposat com LIC i ZEPA. L'Ebre, aigües avall de l'Illa d'Ascó es troba també inclòs dins d'aquest espai.

Al sud del terme es localitza l'espai de muntanya interior **Sistema prelitoral meridional (ES5140011)**, proposat com LIC i ZEPA. Una petita part del límit sud de terme (3,4 ha) s'endinsa dins d'aquest espai.

Pla d'espais d'interès natural

El Pla d'espais d'interès natural (PEIN) estableix la xarxa d'espais naturals protegits a Catalunya. Segons es reflecteix a la llei 12/1985, d'espais naturals, el PEIN estableix una xarxa d'espais naturals representativa de la riquesa paisatgística i la diversitat biològica del territori de Catalunya. Mitjançant les normes del PEIN, s'estableix un règim de protecció bàsic aplicable en la totalitat del seu àmbit.

Els espais anteriors de la Xarxa natura 2000 que afecten el terme, també estan delimitats com PEIN:

- PEIN **Pas de l'Ase (codi 1680)**, al sud-est del terme.
- PEIN **Serres de Pàndols-Cavalls (codi 1300)**, al sud del terme.

Zones humides

La Direcció General de Medi Natural ha elaborat l'Inventari de les zones humides de Catalunya, per conèixer la seva localització, extensió, característiques i particularitats amb objecte de fomentar-ne una gestió adequada. Aquest inventari pretén:

- Facilitar l'aplicació i el compliment del que disposa l'article 11.1 de la Llei 12/1985, d'espais naturals, en relació amb la protecció de les zones humides.
- Constituir la base per a la redacció dels futurs plans sectorials de zones humides corresponents a les conques internes de Catalunya, a la conca de l'Ebre i a la del Xúquer.

Al sud de la vila d'Ascó, es situa la zona humida **Illa d'Ascó (codi 19003001)**, ben a la vora del casc urbà i en el marge dret de l'Ebre, ocupant una superfície de 2,3 hectàrees. Es tracta d'una illa de petites dimensions que allotja un tamarigar de *Tamarix canariensis* i *T. Africana* ben estructurat, obert i lluminós. També hi ha peus aïllats d'àlber (*Populus alba*) i salze blanc (*Salix alba*) (hàbitat d'interès comunitari, 92A0).

El conjunt de les illes fluvials de l'Ebre representen un rosari de biòtops pont que faciliten el desplaçament de multitud d'ocells de zones humides, des dels aiguamolls litorals -majoritàriament el delta de l'Ebre-, vers l'interior de la península Ibèrica. En tenir una problemàtica ambiental força semblant, convindria plantejar-se la seva gestió i conservació de forma global. En aquest sentit la proximitat a Ascó i els problemes que això genera (caça furtiva, sobrefreqüentació humana, etc.); limita l'interès natural de l'illa, especialment com a punt de nidificació d'ocells.

Avifauna

Pla de recuperació del trençalòs. La delimitació d'aquest pla està aprovat i descrit en el Decret 282/1994 de 29 de setembre, DOGC num. 1972- 14.11.1994. Tot l'àmbit de les terres de l'Ebre es troba exclòs dels límits del Pla de recuperació del trençalòs.

Zones de protecció i àrees prioritàries per les aus. Mitjançant la Resolució MAH/3627/2010 de 25 d'octubre, es delimiten les àrees prioritàries de reproducció, alimentació, dispersió i concentració local de les espècies d'aus amenaçades a Catalunya, i es dona publicitat de les zones de protecció per a l'avifauna amb la finalitat de reduir el risc d'electrocució i col·lisió amb les línies elèctriques d'alta tensió.

- ✓ **Zona de protecció per a l'avifauna amb la finalitat de reduir els riscos d'electrocució i de col·lisió amb les línies elèctriques d'alta tensió.** La delimitació d'aquestes zones incorpora les zones ZEPA de Xarxa Natura 2000 junt als àmbits d'actuació dels plans de recuperació d'aus i de les zones més sensibles per a les aus amenaçades de Catalunya. Tot el terme d'Ascó es troba dins la delimitació d'aquestes zones de protecció.
- ✓ **Àrees prioritàries per l'avifauna.** Tot l'àmbit del terme (a excepció de l'espai ja protegit de la xarxa natura 2000, ES5140017- Serra de Montsant-Pas de l'Ase) forma part de la delimitació de les àrees prioritàries de reproducció, alimentació, dispersió i concentració local de les espècies d'aus amenaçades.

Àrees d'Interès per les Aus (IBA). El programa internacional de conservació de les àrees importants per la conservació de les aus, desenvolupat per la xarxa de socis BirdLive Internacional, persegueix com objectiu fonamental la identificació, conservació i gestió dels llocs essencials per les aus a nivell mundial. L'inventari de les IBA, a esdevingut a Espanya una base important per la protecció d'espais naturals mitjançant la Xarxa Natura 2000, i així mateix te una

important difusió entre les administracions públiques com a instrument de treball en els procediments d'avaluació ambiental.

La meitat sud-est d'Ascó està inclosa en l'IBA amb codi 147 "*Puertos de Beceite – Monte Turmell (Teruel, Terragona, Castellón)*" que amb una superfície de 107.000 hectàrees discorre per un àrea muntanyosa d'uns 50 kilòmetres per les províncies de Tarragona, Castelló i Terol. Aquesta IBA, es defineix com un àmbit de roques calcàries i conglomerats, de barrancs i penya-segats, dominada per pinedes de pi blanc, àrees de roure, alzina i importants extensions de matoll. La seva rellevància ornitològica resideix especialment en la presència de repinyaires; bultó comú (*Gyps fulvus*), Aufrany (*Neophron percnopterus*), àguila marcena (*Circaetus gallicus*), àguila daurada (*Aquila chrysaetos*), àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*), falcó peregrí (*Falco peregrinus*) i duc (*Bubo bubo*). Aquesta IBA ocupa un àrea dins del terme de 2.261 hèctares, que suposa un 31% de la superfície total del municipi i un 2% de la superfície total de l'IBA 147.

Arbres monumentals

El valor monumental, històric o científic que tenen diferents exemplars d'espècies arbòries fa que formin part del patrimoni cultural de Catalunya i que sigui d'interès públic la seva conservació i protecció. Amb aquest objecte, s'elabora el catàleg arbres i arbredes monumentals de Catalunya inclosos des de la primera Ordre de declaració de l'any 1987 (DECRET 214/1987 sobre declaració d'Arbres Monumentals) fins la de l'any 2005 (Ordre DMAH/228/2005, DOGC 4393 de 2 de maig de 2005). Els arbres declarats monumentals es consideren protegits, implicant la prohibició de tallar-los i de arrencar-los totalment o parcialment, així com de danyar-los per qualsevol mitjà

En l'àmbit del municipi no es localitza cap arbre monumental inclòs al catàleg arbres i arbredes monumentals de Catalunya.

Cal assenyalar però, que al terme municipal d'Ascó poden destacar-se un conjunt d'arbres que per la seva particularitat científica o la seva historia, per les mides excepcionals dins la seva espècie o per la seva edat son mereixedors de mesures de protecció.

Cal assenyalar en aquest sentit, que en el marc d'elaboració del ISA i el POUM d'Ascó s'està definint un inventari d'arbres monumentals del terme.

Patrimoni geològic

L'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya (IEIGC) és una selecció d'afloraments i llocs d'interès geològic, de major rellevància científica i didàctica -sota criteris de representativitat, excepcionalitat i diversitat- que en conjunt testimonien l'evolució geològica del territori català i que cal preservar com a patrimoni geològic. L' IEIGC es un instrument tècnics i alhora divulgador que posa el coneixement del patrimoni geològic a l'abast de tothom, com a primer pas per a la seva conservació.

En relació al patrimoni geològic present al municipi, indicar que l'àmbit no es troba inclòs o pròxim a cap espai d'interès geològic catalogat a l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya.

S'assenyalen a continuació els espai d'interès geològic més propers al terme d'Ascó, corresponents tots ells al domini *Catalànde*:

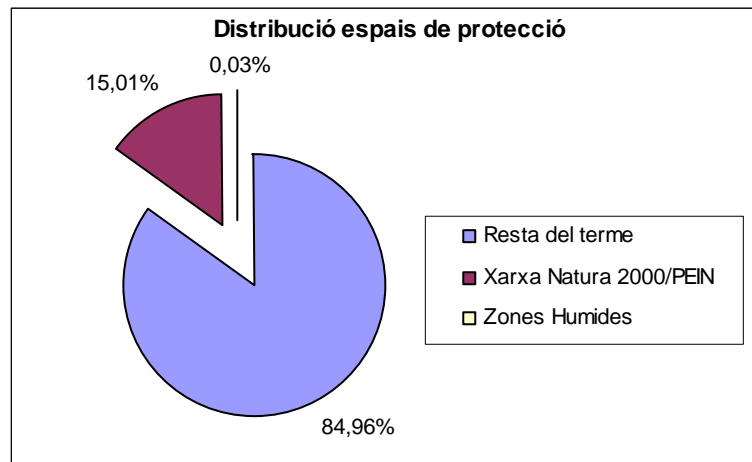

- *Successió turbidítica paleozoica de Poboleda - Vilella Alta* (codi 308) a 14 kilòmetres al nord-est del terme. La geozona Vilella Alta - Poboleda forma part i és representativa de l'aflorament de materials del Carbonífer mes ampli de les Serralades Costaneres Catalanes.
- *Mines de Bellmunt del Priorat* (codi 309) a uns 11 kilòmetres al est del terme. Bellmunt del Priorat és una zona d'interès geològic degut a les mineralitzacions que hi podem trobar.
- *Serres de Tivissa i de la Creu* (codi 312) a uns 14 kilòmetres al sud-est del terme. Les serres de Tivissa i de la Creu formen part de la Zona d'Enllaç, però a diferència d'altres serres de la vora, aquestes quasi no estan afectades per el Feix d'Encavalcaments i plecs de Portarubió- Vandellòs
- *Vall de l'Ebre a Miravet* (codi 313) a uns 9 kilòmetres al sud del terme. A la Vall de l'Ebre de Xerta a Miravet, el riu Ebre s'encaixa i travessa les Serralades Costaneres Catalanes.
- *Pinell de Brai* (codi 314) a uns 13 kilòmetres al sud-oest del terme. L'estació del Pinell de Brai, es localitza dins de la Conca de Móra, l'única conca cenozoica, principalment paleògena, desenvolupada en compressió.
- *Prat del Comte – Fontcalda* (codi 315) a uns 14 kilòmetres al sud-oest del terme. La geozona es localitza just al límit entre la Conca de l'Ebre i la Serralada Costanera Catalana.

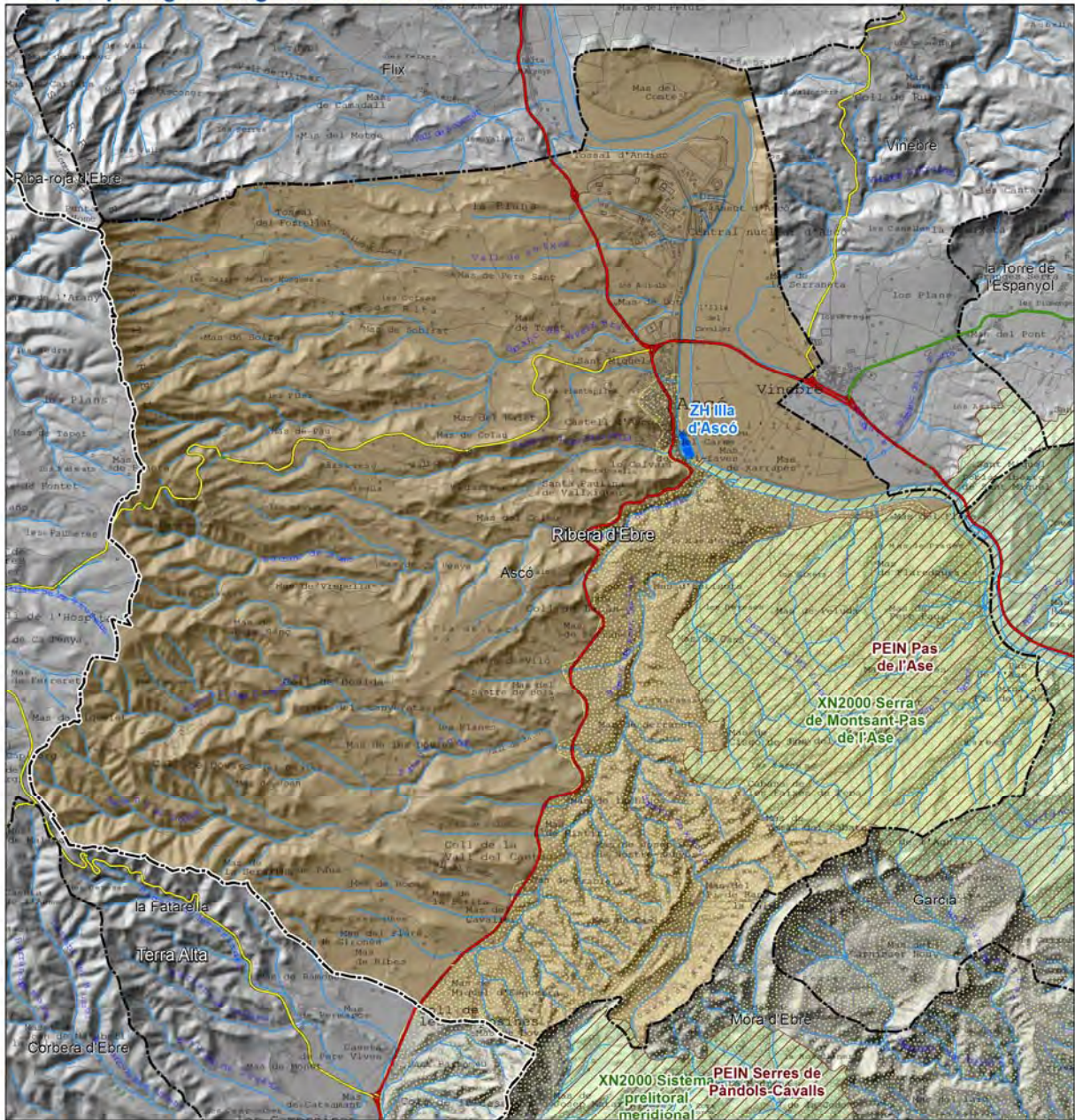

■

Espai de protecció	Nom	Sup. de l'espai (ha)	Sup. Inclosa al terme (ha)	Percentatge vs. el terme (%)	Percentatge vs. l'espai (%)
Xarxa Natura 2000	ES5140017 Serra de Montsant-Pas de l'Ase	19.531,530	1.101,617	14,96%	5,64%
	ES5140011 Sistema prelitoral meridional	51.679,790	3,429	0,05%	0,01%
PEIN	1680 Pas de l'Ase	7.769,500	1.101,617	14,96%	14,18%
	1300 Serres de Pàndols-Cavalls	9.647,530	3,429	0,05%	0,04%
Zones Humides	19003001 Illa d'Ascó	2,349	2,349	0,03%	100,00%
			2.212,441	30,05%	

Espais protegits i singulars T.M. d'Ascó

FONT: Cartografia dels espais del Departament de Territori i Sostenibilitat, Medi Ambient i Sostenibilitat
Base topogràfica 1:25.000 (ED50), Data creació 2008, Institut Cartogràfic de Catalunya

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

Espais presents:

- PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural)
- ZH (catàleg Zones Humides)
- XN2000 (Xarxa Natura 2000)
- IBA (Àrees d'Interès per les Aus)

Espais no presents al terme:

- Espais naturals de protecció especial
- Conveni RAMSAR
- Patrimoni geològic (IEIGC)
- Arbres monumentals

- Planimetria
- Límit Terme Municipal

Espais propers

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR:

3.6.6 Patrimoni cultural

S'ha realitzat la consulta telemàtica a l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya mitjançant l'aplicació eGIPCI, que permet l'accés a administracions i empreses a l'Inventari.

Al final de l'apartat es reflecteix una taula resum fruit de la consulta telemàtica avanç esmentada.

Les construccions rurals en general es consideren un element important del territori, són un referent del paisatge, les qual el modelen i en defineixen la seva identitat. Per tant, identificar-les, preservar-les i permetre'n la seva reconstrucció és alguns del objectius del catàleg que es tramitarà juntament amb el document de planejament.

La vila d'Ascó te una llarga tradició agrícola que ha esdevingut en un abundant patrimoni rurals, que encara sense construccions de gran entitat, i podem trobar barraques, cabanes, perxades, catxaperes, i alguns masos.

En aquest sentit, cal assenyalar que en el marc de l'elaboració del POUM d'Asco s'està realitzant un exhaustiu inventari de masies i construccions d'us rurals en general, que permeti posteriorment definir el Catàleg. Tot plegat els objectius ha assolir son:

- Identificar i situar les masies en el territori i d'acord al seu topònim, veïnat, referència cadastral, coordenades UTM.
- Excloure del llistat del Catàleg altres edificacions que no reuneixen les condicions requerides per estar-hi incloses.
- Assenyalar les masies i cases rurals existents d'aquest Catàleg que mereixen o són susceptibles, pels seus valors rellevants, d'estar incloses entre els elements del Catàleg del Patrimoni històricoarquitectònic, que haurà de recollir el pla d'ordenació urbanística municipal que s'està redactant, per determinar-ne una major protecció i correcta intervenció.
- Recollir informació de les construccions del Catàleg d'acord als orígens històrics, estat de conservació, intervencions i accessibilitat.
- Justificar les raons i valors pels quals s'inclouen en el Catàleg de masies.
- Regular els usos i activitats que si poden desenvolupar.
- Dimensionar el grau d'intervenció, sigui amb obres de rehabilitació i/o ampliacions.

Per tant, a partir de la informació recopilada i del treball de camp, es presentarà un llistat de totes les construccions del sòl no urbanitzable del terme municipal d'Ascó a partir del qual es podrà elaborar el catàleg pròpiament amb tota la informació detallada que ha de contenir per tal que serveixi com a guia a l'hora de definir el grau d'intervenció, el tipus d'actuació, la seva preservació, localització concreta, entre altres.

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

Codi	Nom	Altres Noms	Municipis	Localització		Proteccions legals		Règim jurídic	Ús original		Èpoques	Estils	Estat conservació global
				UTM_X	UTM_Y	Categoria	Classificació	Tipus	Genèric	Específic			
563	MURALLES D'ASCÓ		Ascó	296.105,02	4.561.731,53	BCIN	Monument històric	Privada	Defensiva	Muralla	Medieval	Obra popular	Mitjà
564	CASTELL D'ASCÓ		Ascó	295.923,41	4.561.770,85	BCIN	Monument històric	Privada	Defensiva	Castel	XIV - XV XIX	Romànic Gòtic	Ruïna
565	TORRETA DE LA VILA	Torre de Martinet o Minaret	Ascó	296.091,19	4.561.813,79	BCIN	Monument històric	Privada	Defensiva	Torre de defensa	Medieval	Obra popular	Bo
11426	CENTRE HISTÒRIC D'ASCÓ	Azcón - Schó	Ascó	296.056,39	4.561.986,89	-	-	-	-	-	Medieval XVII	Obra popular	Mitjà
11427	PERXE DE LA PLACETA		Ascó	296.121,04	4.561.825,34	-	-	Privada	Espais de comunicació	Porta	Medieval	Obra popular	Dolent
11428	PERXES DE SANT DOMINGO I DEL SAC		Ascó	296.142,75	4.561.703,76	-	-	Privada	Espais de comunicació	Porta	Medieval	Obra popular	Mitjà
11429	PERXE DE CAL CAVALLER		Ascó	296.168,20	4.561.789,15	-	-	Privada	Espais de comunicació	Porta	Medieval	Obra popular	Bo
11430	PERXE DE CA PERE SANS		Ascó	296.007,42	4.561.931,23	-	-	Privada	Espais de comunicació	Portal	XVI	Obra popular	Bo
11431	PERXE DE LA BAIJUNGA		Ascó	296.124,86	4.561.806,47	-	-	Pendent	Espais de comunicació	Porta	Medieval	Obra popular	Bo
11432	PORTA DE SEPARACIÓ DE LA VILA DE DINS I LA VILA DE FORA		Ascó	296.145,62	4.561.784,83	-	-	Pendent	Espais de comunicació	Porta	XII - XVI	Obra popular	Bo

Codi	Nom	Altres Noms	Municipis	Localització		Proteccions legals		Règim jurídic	Ús original		Èpoques	Estils	Estat conservació global
				UTM_X	UTM_Y	Categoria	Classificació		Tipus	Genèric			
11433	MESQUITA. VOLTES DAVALL LA PLAÇA DE L'AJUNTAMENT		Ascó	296.043,04	4.561.890,73	-	-	Pública	Agropecuària	Graner	XVII	Obra popular	Bo
11434	LO FORN DE PA - FORN DE XAVALÍ		Ascó	296.056,62	4.561.815,50	-	-	Privada	Industrial	Forn de pa	Medieval	Obra popular	Mitjà
11435	CA LA VILA	Ajuntament	Ascó	296.043,04	4.561.902,44	-	-	Pública	Serveis administració	Ajuntament	XVII(- 1610) XXI Inici	Obra popular	Bo
11436	CASES MORISQUES		Ascó	296.139,18	4.561.818,47	-	-	Privada	Habitatge	Habitatge	XVII	Obra popular	Dolent
11437	CAL CAVALLER	Casa Alií Abimacit (1152)	Ascó	296.165,93	4.561.783,21	-	-	Pública	Habitatge	Habitatge	XII XVII	Barroc	Mitjà
11438	ESGLÉSIA PARRÒQUIAL D'ASCÓ		Ascó	296.049,39	4.561.848,68	-	-	Eclesiàstica	Culte	Parròquia	XII XVIII(- 1703) XIX	Gòtic Barroc	Bo
11441	POUS O SÉNIES		Ascó	293.534,58	4.563.399,12	-	-	Privada	Agropecuària	Pou	XVIII	Obra popular	Mitjà
11447	ERMITA DE SANT MIQUEL PATRÓ DELS ECOLOGISTES		Ascó	296.029,05	4.562.294,68	-	-	Pública	Culte	Ermita	XVIII (1741)	Obra popular	Bo
11448	CALVARI D'ASCÓ		Ascó	296.204,84	4.561.152,07	-	-	Eclesiàstica	Culte	Ermita	XIX(- 1807)	Obra popular	Bo
11449	CAPELLETA DEL CARME	Capella de la Mare de Déu del Carme	Ascó	296.216,78	4.561.461,59	-	-	Eclesiàstica	Culte	Ermita	XIX(- 1882)	Obra popular	Bo
11450	CA BIARNÈS		Ascó	296.076,87	4.561.807,53	-	-	Pública	Habitatge	Habitatge unifamiliar	Medieval XX	Obra popular	Bo

Codi	Nom	Altres Noms	Municipis	Localització		Proteccions legals		Règim jurídic	Ús original		Èpoques	Estils	Estat conservació global
				UTM_X	UTM_Y	Categoria	Classificació	Tipus	Genèric	Específic			
11451	CABANES D'ASCÓ		Ascó	293.782,60	4.563.356,39	-	-	Privada	Agropecuària	Barraca	XIX - XX	Obra popular	Mitjà
11453	CISTERNES - ALJUBS D'ASCÓ		Ascó	293.174,56	4.563.528,09	-	-	Privada	Agropecuària	Cisterna	XVIII XX	Obra popular	Bo
11455	CAXAPERES D'ASCÓ		Ascó	290.738,61	4.561.046,44	-	-	Privada	Agropecuària	Aixopluc	XVIII - XX	Obra popular	Bo
11456	CA PERE-SANS		Ascó	296.016,04	4.561.927,57	-	-	Privada	Habitatge	Habitatge unifamiliar	XIII XIX - XX	Obra popular	Bo
11458	POU DE LA NEU		Ascó	296.160,66	4.561.818,37	-	-	Privada	Industrial	Pou de gel	XVII - XVIII	Obra popular	Bo
11459	ESCU T DEL COMANADOR FRA MIQUEL SABATA		Ascó	296.141,61	4.561.741,01	-	-	Privada	Part d'estructura o d'edifici	Escut	XVII	Obra popular	Bo
11461	MÀRGENS D'ASCÓ		Ascó	293.204,04	4.564.153,24	-	-	Privada	Agropecuària	Paret	XVIII XIX - XX	Obra popular	Mitjà
11462	ESCU T DE CAL CAVALLER		Ascó	296.156,79	4.561.792,48	-	-	Pública	Part d'estructura o d'edifici	Escut	XVII(- 1631)	Barroc	Bo
11465	CASA PRIORAL		Ascó	296.131,12	4.561.764,27	-	-	Privada	Habitatge	Habitatge	Medieval	Obra popular	Mitjà
11466	MAS DE JUANITO		Ascó	293.254,76	4.555.850,58	-	-	Privada	Agropecuària	Masia	XIX - XX	Obra popular	Bo
39530	ABADIA		Ascó	296.044,26	4.561.839,99	-	-	Privada	Culte-habitatge	Rectoria	Medieval XX Inici	Obra popular	Bo

Codi	Nom	Altres Noms	Municipis	Localització		Proteccions legals		Règim jurídic	Ús original		Èpoques	Estils	Estat conservació global
				UTM_X	UTM_Y	Categoria	Classificació	Tipus	Genèric	Específic			
39531	BÚNQUER DEL CAMÍ DEL MAS DE PRADES		Ascó	297.185,08	4.560.681,28	-	-	-	Defensiva	Búnquer	XX (1936 - 1939)	Obra popular	Bo
39533	HOSPITAL DE LA VILA D'ASCÓ		Ascó	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39534	PERXE DEL CARRER DE BAIX		Ascó	296.142,58	4.561.800,89	-	-	Pendent	Espais de comunicació	Porta	Medieval	Obra popular	Mitjà
39558	ANTIC HOSPITAL		Ascó	295.994,90	4.561.925,37	-	-	Privada	Serveis sanitat	Hospital	XVII XIX(- 1849)	Obra popular	Bo
39559	CA ALEIX		Ascó	296.132,01	4.561.830,22	-	-	Privada	Habitatge	Habitatge	XIX	Eclecticisme	Dolent

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

Codi	Nom	Altres noms	Tipus	Municipis	Localització		Régim	Proteccions	Tipus	Cronologies				Estat
			registre		UTM_X	UTM_Y	jurídic	existents	jaciment	Cronologia inicial	Cronologia final	Data inicial	Data final	conservació
5898	FORN TEULER (I)		Jaciment arqueològic	Ascó	297.148,70	4.560.620,65	Privada Particular	-	01.01.02.02.03.- Lloc d'habitació amb estructures conservades poblat	08.01.- Ferro-Ibèric Antic	08.03.- Ferro-Ibèric Final	-650	-50	Regular
5899	ROCA DE L'ORTIGA		Jaciment arqueològic	Ascó	299.291,17	4.560.462,57	Privada Particular	-	01.01.02.02.05.- Lloc d'habitació amb estructures conservades altres	08.01.- Ferro-Ibèric Antic	08.02.- Ferro-Ibèric Ple	-650	-200	Regular
5900	MUGRONS		Jaciment arqueològic	Ascó	299.124,00	4.560.257,00	Privada Particular	-	01.01.02.02.03.- Lloc d'habitació amb estructures conservades poblat	07.03.03.- Bronze Final III	08.02.- Ferro-Ibèric Ple	-900	-650	Dolent
5901	BARBER MEDINA		Jaciment arqueològic	Ascó	299.233,34	4.560.369,85	Privada Particular	-	01.01.01.-Lloc d'habitació sense estructures	07.03.03.- Bronze Final III	08.02.- Ferro-Ibèric Ple	-900	-650	Dolent
5902	ASCLINES		Jaciment arqueològic	Ascó	298.751,00	4.560.765,00	Privada Particular	-	01.01.02.-Lloc d'habitació amb estructures	09.03.- Romà Alt Imperi		14	192	Dolent
5903	ANDISC	PONT DEL LLOP	Jaciment arqueològic	Ascó	295.395,44	4.564.544,83	Privada Particular	-	01.01.01.-Lloc d'habitació sense estructures	07.03.- Bronze Final		-1200	-650	Destruït

5904	CASTELLONS		Jaciment arqueològic	Ascó	295.930,00	4.564.387,00	Eclesiàstica	-	01.01.01.-Lloc d'habitació sense estructures	8.02.-Ferro- Ibèric Ple 09.05.- Romà Baix Imperi	09.02.- Romà August	-450 284	14 476	Destruït
5905	BARRANC DE LA PEIXERA		Jaciment arqueològic	Ascó	296.174,00	4.562.971,00	Privada Particular	-	01.01.01.-Lloc d'habitació sense estructures	8.-Ferro- Ibèric	09.-Romà	-650	476	Parcialment destruït
5906	PLAÇA MAJOR		Jaciment arqueològic	Ascó	296.139,44	4.561.752,59	Pública Municipal	-	01.04.05.05.- Lloc o centre de producció i explotació agrícola altres	11.-Modern		1453	1789	Bo
5907	EL CASTELL		Jaciment arqueològic	Ascó	295.923,00	4.561.770,00	-	Declarat BCIN	01.06.05.- Assentament militar castell	10.04.- Medieval		1150	1492	Regular
5985	ELS TOSSALS		Jaciment arqueològic	Ascó/ Vinebre	297.305,00	4.563.598,00	Privada Particular	-	01.01.01.-Lloc d'habitació sense estructures	07.03.- Bronze Final	08.01.- Ferro-Ibèric Antic	-1200	-450	Dolent
5986	L' AIXALELLA		Jaciment arqueològic	Ascó/ Flix	296.151,23	4.565.701,41	Privada Particular	-	01.01.01.-Lloc d'habitació sense estructures	07.03.- Bronze Final		-1200	-650	Dolent
13894	FORN TEULER (II)		Jaciment arqueològic	Ascó	297.299,00	4.560.586,00	Privada Particular	-	01.01.02.02.02.- Lloc d'habitació amb estructures conservades vil·la	09.03.- Romà Alt Imperi		14	192	Regular
18836	MAS DEL FRARE	TRANSFORMACIÓ ZONA REGANTS ASCÓ	Jaciment arqueològic	Ascó	297.386,28	4.560.586,33	-	-	01.-A l'aire lliure	08.-Ferro- Ibèric	09.-Romà	-650	476	Desconegut
18837	MAS DEL PEL	TRANSFORMACIÓ ZONA REGANTS ASCÓ	Jaciment arqueològic	Ascó	292.207,56	4.559.225,51	-	-	01.-A l'aire lliure	01.?- Paleolític ?	03.?- Epipaleolític ?	-3000000	-5000	Desconegut

3.7 QUALITAT DEL PAISATGE

El paisatge és la manifestació morfològica, fisiognòmica d'un espai concret, produïda per la suma de l'evolució natural i de la intervenció humana i, a la vegada, dels sentiments i emocions que desperta a l'hora de contemplar-lo. Però el paisatge no és només morfològic, tot i que l'anàlisi de les formes, la classificació i la caracterització sigui necessària per a un estudi sistemàtic. El paisatge també té un component funcional, és l'expressió material d'un sistema biofísic i cultural que opera en un territori concret i que a més no és estable, sinó que evoluciona amb el pas del temps (Catàleg del paisatge de les Terres de l'Ebre. juliol 2010. Observatori del Paisatge).

El paisatge a les Terres de l'Ebre

Trets mediterranis del paisatge

El sentit d'unitat dels paisatges mediterranis es deu a uns components naturals i culturals comuns generadors d'unes estructures paisatgístiques que s'han mantingut vigents pràcticament fins l'actualitat, període en el qual algunes d'elles han iniciat un declivi que les porta a ser substituïdes per uns nous paisatges. El paisatge mediterrani és essencialment l'expressió d'una acció humana transformadora mil·lenària per obtenir d'un medi, amb condicions naturals limitades, els recursos necessaris per al sosteniment de les societats instal·lades en el seu àmbit geogràfic.

Els paisatges de les Terres de l'Ebre presenten uns trets concrets que es retroben en bona part dels paisatges mediterranis:

- Un clima particular de hiverns poc freds i un període àrid estival
- Un relleu accidentat
- Una influència marítima recurrent
- Un paisatge agrícola caracteritzat pels conreus llenyosos
- Una agricultura irrigada a les hortes

Actualment, però, bona part de les estructures característiques del paisatge secular mediterrani estan en procés de canvi o substitució sota la influència de dinàmiques i processos actuals i subactuals:

- L'èxode rural
- La urbanització difusa
- El turisme i la urbanització del litoral

Unitats de paisatge

Les Terres de l'Ebre conformen un paisatge de molts contrastos, vertebrats per una cadena de muntanyes intermitents paral·leles a la costa (els Ports, la Serra de Cardó, Montsant) i una xarxa hidrogràfica confluent a l'Ebre.

El Catàleg del paisatge de les Terres de l'Ebre (aprovat definitivament al juliol de 2010) distingeix a escala regional, on el territori es compartimenta en grans àrees morfològiques que es

diferencien per d'atributs bàsics (relleu, pendent, orientació, geologia i coberta vegetal), sis grans àmbits paisatgístics:

- **Altiplans:** hi predominen els conreus de secà, formant un mosaic agroforestal de pinedes de pi blanc i feixes amb vinya, oliveres i ametllers.
- **Serres:** Es caracteritzen per la seva vegetació de pinedes de pi blanc, garrigues i brolles a la majoria de serres, i pinedes de pi roig i pinassa, i alzinars als Ports, Cardó i Pàndols.
- **Planes interiors:** És on s'hi concreta gran part de la població de la zona en nuclis mitjans i petits.
- **Planes litorals:** L'olivera en aquest àmbit també és cultiu imperant, juntament amb els garrofers (en regressió), i formant un paisatge on les estructures de pedra seca reiteren el tipus d'arquitectura rural.
- **Terrasses fluvials:** Al llarg de la vegetació de ribera, limitades a la ribera i les illes del riu, en aquest àmbit hi predominen els conreus de regadiu, especialment cítrics i de fruita dolça, i l'horta.
- **Delta:** Àmbit amb predomini absolut d'arrossars i d'una arquitectura definida per canals.

En un segon nivell, a escala subcomarcal (1/50.000), el catàleg caracteritza el territori en dinou (19) unitats de paisatge, a partir de criteris més complexos i elaborats:

1. Costers de l'Ebre
2. Altiplà de la Terra Alta
3. Serra del Tormo
4. Riberes de l'Algars
5. Serres de Pàndols-Cavalls
6. Cubeta de Móra
7. Baix Priorat
8. Serra de Llaberia
9. Barrufemes
10. Burgans
11. Muntanyes de Tivissa-Vandellòs
12. Serres de Cardó-Boix
13. Los Ports
14. Plana del Baix Ebre-Montsià
15. Paisatge fluvial de l'Ebre
16. Vessants de Tivenys-Coll de l'Alba
17. Litoral del Baix Ebre
18. Serres de Montsià-Godall
19. Delta de l'Ebre

El paisatge al Terme d'Ascó

El paisatge d'Ascó es també un paisatge de contrastos que es configura vertebrat per tres grans elements, la Serra de la Fatarella, la Serra de l'Àliga i el riu Ebre amb la seva xarxa hidrogràfica confluent.

En base al Catàleg del paisatge de les Terres de l'Ebre a una escala regional, el terme municipal d'Ascó es troba dominat per un àmbit paisatgístic de les planes interiors, encara que el sector oest conformat per la serra de la Fatarella s'engloba dins d'un paisatge d'*Altiplans* i el nord-est del terme sota l'influència de la serra de l'Àliga s'engloba dins de l'àmbit de les *Serres*.

Figura 29. Altiplans i plana interior al municipi d'Ascó. *FONT: Elaboració pròpia.*

El terme d'Ascó queda inclòs en l'unitat de paisatge Costers del Segre que Pertany majoritàriament a la comarca de la Ribera d'Ebre, i en menor mesura a les comarques de la Terra Alta, el Segrià i les Garrigues.

Destaquem pel nostre àmbit els principals trets distintius d'aquest paisatge:

- És caracteritza per un clima mediterrani subàrid i estar formada pels costers que s'originen a la Terra Alta i les Garrigues Altes, i que descendeixen vers el riu Ebre.
- Territori forestal amb alguns conreus als fons de vall, principalment d'oliveres. A les terrasses fluvials del riu Ebre hi apareixen conreus de regadiu de fruita dolça, vinya i horta.
- Assentament situats a la mateixa vora del riu Ebre, que responen a la millor accessibilitat i per altra banda, els pobles situats a una certa distància de l'eix del riu, localitzats en indrets més elevats, segurs, i amb disponibilitat de terres planes per poder conrear.
- La vasta escala d'aquests paisatges, les seves amples panoràmiques subratllades pel riu Ebre que creua la unitat de nord-oest a sud-est i l'harmonia del patrons d'oliveres en suau transició amb la vegetació natural configurats per la topografia a l'eix dels fons de vall i pels murs de pedra seca.
- La torre de refrigeració del complex nuclear d'Ascó, un dels elements més destacats del paisatge dels vessants de l'Ebre, tant per les seves dimensions com pel seu significat.

Igualment destaquem els principals valors d'aquest paisatge al terme d'Ascó:

- Espai d'Interès Natural Pas de l'Ase.
- Castell d'Ascó.
- Escenaris de la batalla de l'Ebre.
- Conreus de fons de barranc.
- Curs fluvial de l'Ebre.
- Mosaics agroforestals localitzats arreu dels vessants nord i sud de la unitat.

- Diversos indrets amb significat religiós-espiritual, amb presència d'ermites.
- Terrasses de murs de pedra seca lligats a l'olivera.
- Boires hivernals.
- Els fondos que descendeixen de l'Altiplà de la Terra Alta fins el riu Ebre, representen uns paisatges molt singulars

Es realitza tot seguit una descripció qualitativa dels principals valors paisatgístics, diferenciant els ecològics dels culturals (històrics, religiosos, identitaris), socials i estètics. Identificant els principals elements –tangibles i intangibles- i àrees d'interès per la seva singularitat, representativitat, integritat, raresa, rellevància social o harmonia del conjunt.

Atès que els elements que conformen els paisatges reconeguts (espais naturals de protecció especial, proposta de xarxa Natura 2000, hàbitats de Catalunya, zones humides, etc...) s'identifiquen i descriuen en apartats posteriors de l'Informe de sostenibilitat ambiental preliminar, a continuació ens centrarem especialment en aquells que no tenen reconeixement normatiu:

Entre els **valors històrics** destaquem:

- El conjunt de marges de pedra seca que recobreixen la pràctica totalitat del territori.

Figura 30. Feixes amb murs de pedra seca. *FONT: Elaboració pròpia.*

- Els paisatges dels espais de la batalla de l'Ebre; els punts per on l'exèrcit va travessar el riu, els vestigis de trinxeres, el búnquer al camí dels Reguers actualment rehabilitat. Malgrat tot, en aquest àmbit no hi ha massa vestigis de la batalla de l'Ebre que siguin visibles.

Figura 31. Búnquer al camí dels Reguers actualment rehabilitat. *FONT: Elaboració pròpia.*

- El castell, les muralles i la torreta de la vila són elements destacats del patrimoni arquitectònic, com a Bens Culturals d'interès Nacional (BCIN).

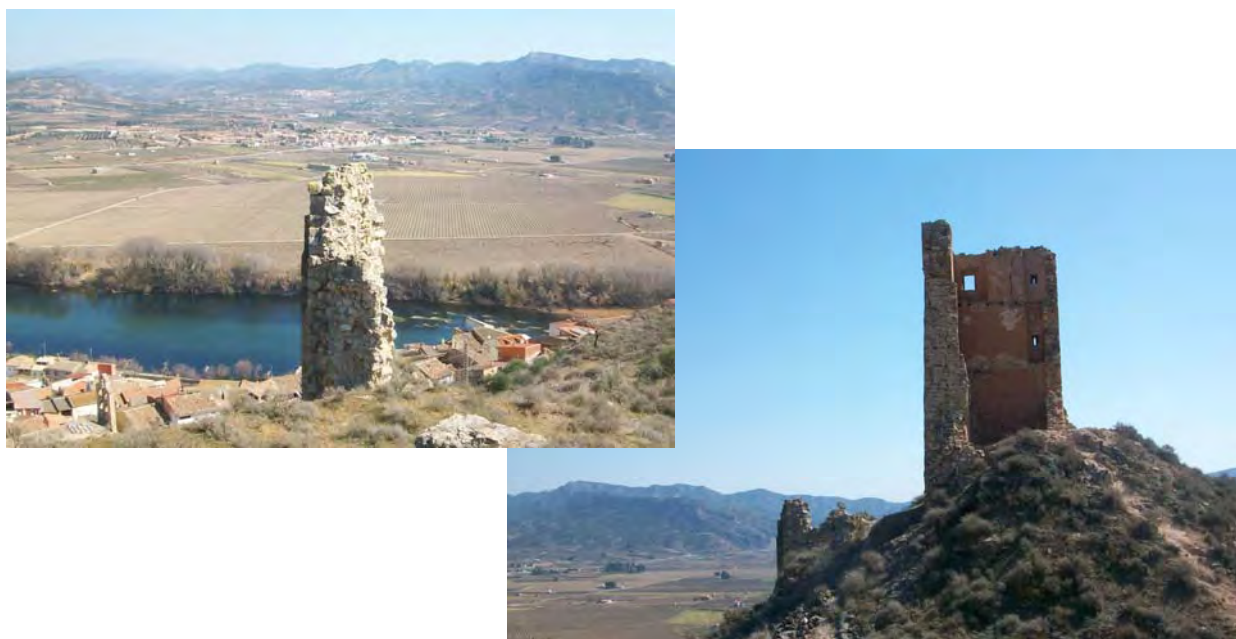

Figura 32. Restes del Castell d'Ascó. *FONT: Elaboració pròpia.*

- Entre els jaciments arqueològics amb valor històric lligat al paisatge destaquen els poblats del ferro-ibèric amb estructures conservades; Forn Tauler (I) i Mugrons. Així mateix destaquem la vil·la Romana de l'Alt imperi Forn Tauler (II), també amb estructures conservades.
- S'identifiquen al terme diferents peus d'oliveres que destaquen per la seva singularitat i/o monumentalitat.

Entre els **valors religiosos i espirituals** destaquem:

- El conjunt d'ermites d'Ascó (Sant Miquel, Mare de Déu del Carme, lo Calvari, la de Santa Paulina de Vallxiquer, Mare de Déu del Remei, i Sant Joan).

- Les Festes de Sant Antoni d'Ascó, declarada "Festa Patrimonial d'Interès Nacional".

Entre els **valors simbòlics i identitaris** destaquem:

- El pas de l'Ase i el pic de l'Àguila (485 m) com a punt més alt de la serra de l'Àguila.

Figura 33. Punta de l'Àguila i Pas de l'Ase. *FONT: Elaboració pròpia.*

- La serra de la Fatarella en conjunt i la punta de l'Home (552 m) en concret, que limita amb els municipis d'Ascó, Flix i Riba-roja d'Ebre i la Fatarella.
- L'àmbit fluvial de l'Ebre es considera com un element de base que constitueix la idiosincràsia de les poblacions de ribera. Alguns elements o espais fluvials significatius; la illa d'Ascó, el record dels llaguts, la navegació fluvial, el camí de sirga, els fragments de bosc de ribera.
- Diversos emplaçaments de l'entorn del nucli urbà d'Ascó, com el castell, tenen un gran valor simbòlic.

Entre els **valors socials** destaquem:

- Les rutes i senders senyalitzats que transcorren pel terme; el GR- 99 de Flix a Móra d'Ebre, el camí de Sirga d'Ascó a Móra de l'Ebre, el Camí de Barbers també inclòs al Gr-99 que permet franquejar el congost del Pas de l'Ase.

Figura 34. Tram del GR-99 prop del Pas de l'Ase. *FONT: Elaboració pròpia.*

- L'àrea de lleure Mas de Prades amb vistes panoràmiques.

Entre els **valors productius** destaquem:

- Amb relació als valors productius del paisatge, hi ha un desenvolupament incipient d'activitats lúdic-esportives vinculades als paisatges del riu Ebre, fet que ha d'eclosionar amb el projecte de navegabilitat del riu Ebre o camí de l'Ebre i la revalorització dels espais naturals existents.
- El paisatge de l'olivera vinculat a la DOP Terra Alta té un potencial valor productiu.
- Els paisatges de la memòria històrica de la batalla de l'Ebre, desenvolupats de manera incipient, poden esdevenir paisatges amb i les activitats culturals i educatives associades.

Entre els **valors estètics** destaquem:

- El paisatge del municipi està vinculats als elements morfològics rellevants que genera la topografia, caracteritzada per una seqüència de serres i valls en forma radial que tenen com a eix central el riu Ebre; la serra de la Fatarella, la Serra de l'Àguila i els seus valls i barrancs que conflueixen a l'Ebre (Vall de Peixos, Barranc de la Peixera, Barranc de la Gala, Barranc del Forn Teuler, Barranc de Barbens).
- Una singularitat d'aquesta paisatge, i una peculiaritat del conjunt de les Terres de l'Ebre, és l'existència de conreus en fons de barranc, o fondos. Es tracta de les capçaleres de barrancs, quan encara tenen poca conca de recepció i aprofitant la major disponibilitat de sòl, que són conreats amb fruiters de secà abançalats amb marges de pedra en sec. Aquest aprofitament crea un mosaic on les línies dels marges, perpendiculars al llit del barrancs, van formant estructures reticulars repetides al llarg de la vall, i contrasten amb

els verds de les masses forestals de pi blanc que cobreixen el vessants. L'olivera és el conreu principal d'aquests espais.

- Per altra banda, al territori hi ha fragments de conreu de vinya a l'eix Ascó-Vinebre, que destaquen per la seva variabilitat cromàtica estacional.

Figura 35. Conreu de vinya a l'Illa. *FONT: Elaboració pròpia.*

- També cal destacar el contrast cromàtic entre el riu Ebre, la vegetació de ribera associada i el context d'aridesa que els envolta.
- Una singularitat pròpia d'aquesta unitat, només compartida amb la Cubeta de Móra, és la presència de boires hivernals. A l'hivern, en dies d'anticicló, aquesta boira es manté al llarg de tot el dia. És un fenomen climatològic habitual durant els mesos d'octubre a finals de gener que condiciona clarament la percepció del paisatge.

Cal destacar alguns arbres singulars i monumentals. En aquest sentit, indicar que en el marc d'elaboració del ISA i el POUM d'Ascó s'està definint un inventari d'arbres monumentals del terme.

4 CARACTERÍSTIQUES AMBIENTALS DE LES ZONES QUE ES PODEN VEURE AFECTADES D'UNA MANERA SIGNIFICATIVA -SENSIBILITAT AMBIENTAL.

4.1 SENSIBILITAT AMBIENTAL

4.1.1 Metodologia

La definició de la sensibilitat ambiental té per objectiu establir quins són els àmbits que permeten un major nivell d'acolliment del nous usos previstos. Per aquest motiu s'ha realitzat un anàlisi SIG considerant la sensibilitat dels diferents aspectes del medi. A continuació es mostra una taula amb els vectors considerats en l'anàlisi i la seva ponderació en quant a sensibilitat.

Taula 8 Metodologia emprada per la determinació de la sensibilitat ambiental.

	NOM	ASPECTE O FACTOR	BASE DE DADES	LIMIT
1	MOLT ALTA	Xarxa Natura 2000 (LIC+ZEPA)	DMAH	Directe
		Pla d'espais d'interès natural (PEIN)	DMAH	Directe
		Espais naturals de protecció especial (ENPE)	DMAH	Directe
		Zones humides	DMAH	Directe
		Conveni RAMSAR (Zones humides d'importància internacional)	MMA	Directe
		Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN)	Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i POUM	Específic
2	ALTA	Espais d'Interès geològic de Catalunya	DMAH	Directe
		HIC Prioritari	DMAH (Cartografia dels hàbitats d'interès comunitari a Catalunya 1:50.00)	Directe
		Xarxa de rius de les conques principals de Catalunya (1:50.00)	Buffer 4 m a banda i banda (amplada mínima per pas de fauna) + Vegetació de ribera	Directe
		Corredors de fauna (Sistema d'espais naturals i connectors ecològics)	DMAH i Estudis faunístics (Pla Territorial de les Terres de l'Ebre)	Específic
		Corredors biològics de llarg abast (Connectivitat entre els espais d'interès natural PEIN i Xarxa Natura 2000)	DMAH i Estudis faunístics (Pla Territorial de les Terres de l'Ebre)	Específic
		Servitud carreteres en espais protegits	DMAH	Específic
		Espais de protecció especial	Pla Territorial de les Terres del 'Ebre	Específic
		Espais de protecció paisatgística	Pla Territorial de les Terres del 'Ebre	Específic
		Béns Culturals d'Interès Local (BCIL), Protecció Arqueològica (PA), Jaciment Arqueològic (JA)	Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i POUM	Específic
3	MITJANA	Masses forestals	DMAH (Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya, MCSC)	Directe
		Bens patrimoni arquitectònic amb altre tipus de protecció (seleccionar els que interesi incloure al catalog del POUM)	Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i POUM	Directe
		Franja protecció jaciments arqueològics	Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i POUM	8m
		Cultius de vinyes	DMAH (Cartografia dels hàbitats d'interès comunitari a Catalunya 1:50.00)	Directe
		Cultius de fruiters alts, predominantment de secà: conreus d'olivers (<i>Olea europaea</i>), d'ametllers (<i>Prunus dulcis</i>) i de garrofers (<i>Ceratonia siliqua</i>)	DMAH (Cartografia dels hàbitats d'interès comunitari a Catalunya 1:50.00)	Directe
4	BAIXA	Altres conreu, brolles, joncedes, fenassars, vegetació arvense, etc.	DMAH (Mapa Cobertes Sòl Catalunya)	Directe
		Zones urbanes o urbanitzades	DMAH (Mapa Cobertes Sòl Catalunya)	Directe

Taula 9 Definició dels quatre graus de sensibilitat

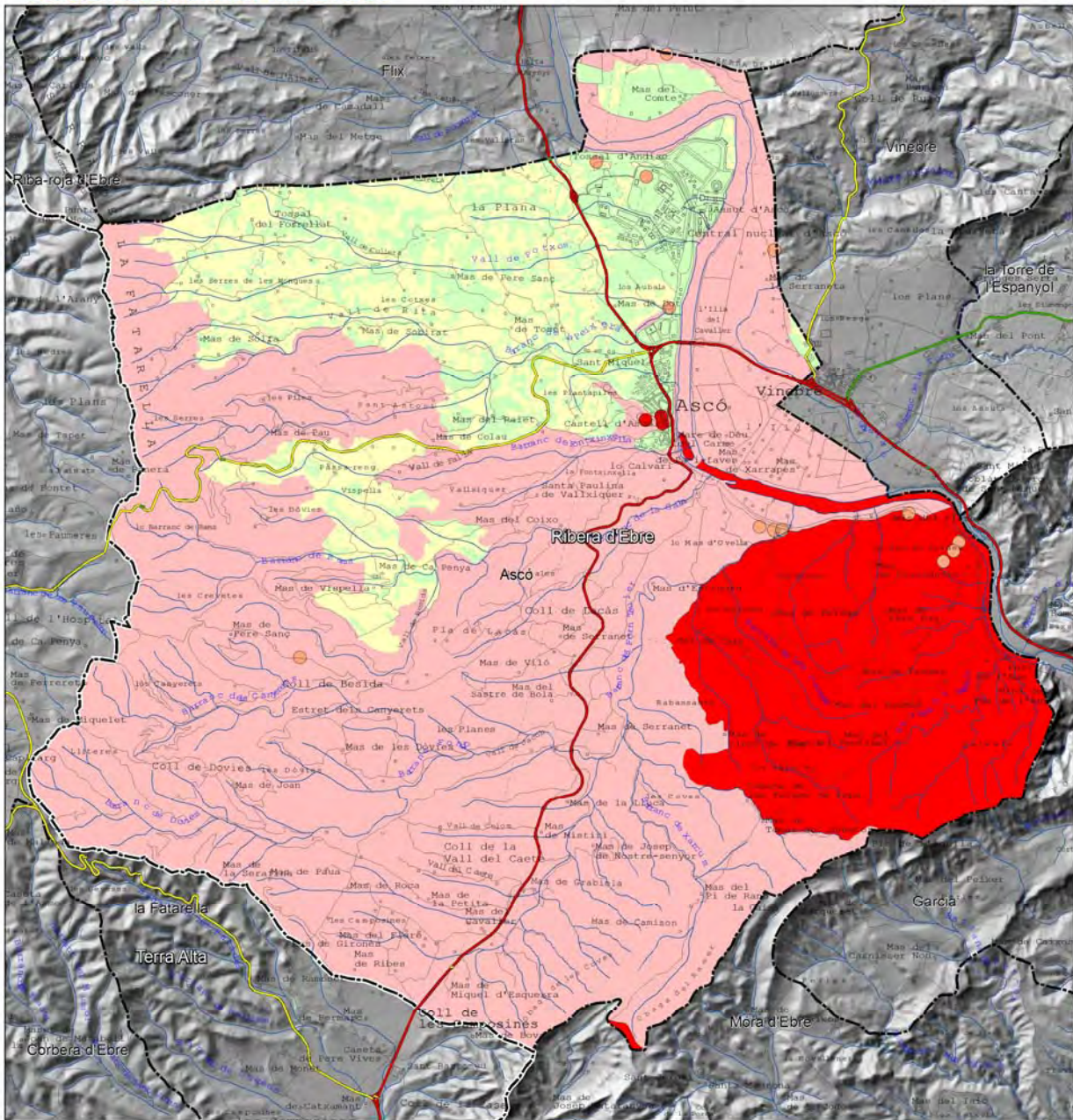
NOM	DESCRIPCIO
MOLT ALTA	Són aquelles zones amb una presència d'espècies amb una situació poblacional molt compromesa pel baix nombre d'efectius, una distribució molt reduïda o per acollir comunitats vegetals o ecosistemes d'interès especial (com zones humides, parcs naturals, espais d'interès natural, parcs nacionals, etc.), que fa que sigui aconsellable la seva preservació en el territori i un impacte humà el més baix possible. Aquestes àrees solen constituir zones nucli i és recomanable no realitzar cap actuació. Igualment en relació al patrimoni cultural, els Bens Culturals d'Interès Nacional (BCIN) s'han classificat com a zones de sensibilitat molt alta, és recomanable no realitzar cap actuació.
ALTA	Són espais naturals (com les zones d'influència de carreteres en espais protegits, hàbitats d'interès comunitari prioritari, corredors de fauna, corredors biològics de llarg abast, xarxa fluvial, etc.) on els valors faunístics i/o florístics rellevants o el seu interès estratègic per permetre els desplaçaments de les espècies entre diferents espais naturals, fan que les actuacions humanes estiguin condicionades a la minimització dels impactes. També s'han inclòs els espais de protecció especial i paisatgística delimitats al Pla Territorial de les Terres de l'Ebre amb aprovació definitiva de juliol de 2009. Igualment en relació al patrimoni cultural, els Bens Culturals d'Interès Local (BCIL), el patrimoni arquitectònic i els jaciments arqueològics s'han classificat com a zones d'alta sensibilitat.
MITJANA	Masses forestals, en aquestes zones on la pressió humana és força intensa, els boscos constitueixen un important refugi i lloc de cria per a la fauna, una font d'aliment i de diversitat i un notori contrapunt des del punt de vista paisatgístic, arrodonint les formes dels careners i tossals. Hàbitats de Interès Comunitari (HIC) no prioritari que tot i ser comuns a la zona mediterrània, ocupen una extensió reduïda. La seva catalogació com a no prioritari fa que siguin considerats de sensibilitat mitjana doncs es tracta d'hàbitats no protegits sinó catalogats per ser inclosos –tots o una part- en la xarxa Natura 2000. La seva originalitat i/o especialització dins el món mediterrani fa que una mostra de les mateixes s'hagi de preservar però no es tracta de comunitats amenaçades a nivell local. Cultius de vinyes i Cultius de fruiters alts, predominantment de secà: conreus d'olivers (<i>Olea europaea</i>), d'ametllers (<i>Prunus dulcis</i>) i de garrofers (<i>Ceratonia siliqua</i>) amb objecte de destacar els seus valors paisatgístics. Igualment en relació al patrimoni cultural, s'han considerat com a zones de sensibilitat mitjana la franja de protecció dels jaciments arqueològics i als elements patrimonials amb altre tipus de protecció, com pot ser la privada.
BAIXA	Àrees urbanes o urbanitzades. Àrees agrícoles, representades pels camps de conreu, brolles, joncedes, fenassars, vegetació arvense, etc. En aquestes zones, la implantació d'una nova actuació té un impacte reduït, donat que es tracta de comunitats que han sofert una intensa modificació per la activitat humana i representen comunitats vegetals molt esteses amb una gran capacitat de recuperació. Però malgrat això, tenen un important paper ecològic i paisatgístic.

4.1.2 Resultats

Els resultats de l'anàlisi realitzat es mostren de manera gràfica en la següent fitxa de Sensibilitat al terme d'Ascó.

Sensibilitat ambiental T.M. d'Ascó

FONT Base topogràfica 1:25.000 (ED50). Dada creació 2008. Institut Cartogràfic de Catalunya

ELABORACIÓ: pròpia

Llegenda

Graus de sensibilitat

- Molt Alta
- Alta
- Mitjana
- Baixa

Patrimoni cultural

- Molt Alta
- Alta

- Planimetria
- Límit Terme Municipal

PLA D'ORDENACIÓ MUNICIPAL

INFORME DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL PRELIMINAR

0 500 1.000 1.500 m

CONSULTOR:

Abril22 estudi ambiental

Sensibilitat molt alta.

Correspon a l'espai de protecció PEIN i Xarxa Natura 2000 de la Serra de Montsant-Pas de l'Ase. S'ha inclòs també l'Illa d'Ascó com espai dins del catàleg de Zones humides de Catalunya.

Igualment cal assenyalar dins d'aquest rang de sensibilitat els Bens Culturals d'Interès Nacional (BCIN) el Castell d'Ascó, les muralles i la torreta de la vila.

Sensibilitat alta.

Reflecteix majoritàriament la delimitació de Sòl no urbanitzable de protecció especial, amb objecte d'integrar una xarxa permanent i contínua d'espais oberts que ha de garantir la biodiversitat i vertebrar el conjunt d'espais oberts del territori amb els seus diferents caràcters i funcions. S'han inclòs els espais de la serra de la Fatarella i la serra de l'Àguila no inclosa dins d'espais de protecció, així com l'espai de valls, barrancs i sols abancalats de connexió entre aquestes, sota el sector est del Barranc de la Peixera i el sector oest del Barranc de la Fonxinxella. I deixant una illa lliure de protecció sota la carretera T-733 corresponent a una zona de conreu d'olivera d'en Vispella, Dovies i Mas de Peita.

Tanmateix s'ha donat aquest grau de sensibilitat com a corredors de fauna, a l'espai fluvial del riu Ebre inclosa la vegetació de ribera i la seva xarxa hidrogràfica confluent.

S'han inclòs també els Hàbitats d'interès Comunitari prioritari catalogats corresponents a la Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*) amb una extensió de 28 ha que es localitza en dues taques al tram final del barranc de la Gala, i als Prats mediterranis rics en anuals basòfils (*Thero-Brachypodietalia*) amb una extensió de 18 ha que es localitzen en una única taca al vesant oest del Tossal del Francès al sector nord-oest del terme.

En relació al patrimoni cultural els espais amb sensibilitat alta estan constituïts pels jaciments Arqueològics presents a la zona, destacant entre d'altres els poblats del ferro-ibèric amb estructures conservades; Forn Tauler (I) i Mugrons, i així mateix la vil·la Romana de l'Alt imperi Forn Tauler (II), també amb estructures conservades.

Sensibilitat mitja.

Per l'àmbit els espais amb sensibilitat mitja estan configurats predominantment per les masses forestals i els conreus de fruita seca i vinya fora d'espais de sensibilitat més alta. Destaquem l'illa de conreus d'olivera descrita anteriorment, i tot l'àmbit dominat per conreus d'olivera amb bosquines de pins i brolles per sobre del Sòl no urbanitzable de protecció especial entre la serra de la Fatarella a l'oest i la carretera C-12 a l'est.

Sensibilitat baixa.

S'han delimitat amb aquesta sensibilitat les zones urbanitzades, comercials i industrials corresponents al nucli d'Ascó, la central nuclear i l'espai entre aquests a l'est de la Carretera C-12. tanmateix queden inclosos les taques de conreus abandonats disperses pel territori no incloses en altres categories de sensibilitat.

4.2 ORDENACIÓ URBANÍSTICA

S'adjunta com annex, un conjunt de fitxes amb les problemàtiques detectades i objectius a assolir en relació a les diferents unitats d'actuació, polígons i sectors de planejament del municipi d'Ascó.

Es resumeix tot seguit el conjunt d' unitats d'actuació, polígons i sectors. S'adjunta plànol per la seva localització i identificació:

A1 - AA-1

* NNSV vigents: Augmentar amplada del carrer, formar una plaça, unió entre c/ Estudi i c/ Castell.

A2 - PMU-7

* NNSV vigents: Esponjament convertint en espais lliures els edificis ruïnosos, millorar rasant i fer dos places

A3 - CATÀLEG DE BÉNS A PROTEGIR

* NNSV vigents: Sanejament runes existents, millora voltants Cal Cavaller i Pou de Neu.

A4 - AA-2

* NNSV vigents: Sanejament runes i espais lliures existents, formar plaça i aparcament, unió c/ Alta Castell.

A5 – ES SUPRIMEIX

* NNSV vigents: Ampliació i ordenació Plaça Vallxiqué.

A6 - PMU-8

* NNSV vigents: Eliminació runes existents i sanejament espais no edificats, formar un espai lliure enjardinat i zona per edificacions noves.

SU/SNU - PAU-2

(Àmbit no traçat en el planejament vigent).

SU

Buit inapropiat entre el carrer Castell i el carrer Abadia resultant de l'enderroc d'una edificació ruïnosa. (Àmbit no traçat en el planejament vigent).

P1 - SE SUPRIMEIX

* NNSV vigents: Implantació serveis urbanístics al c/ Ribera d'Ebre i c/ Fatarella.

P2 - PMU-1

* NNSV vigents: Implantació serveis urbanístics al c/ Fatarella i nou vial limítrof.

P3a1 - PMU-2a

* NNSV vigents: Prolongació c/ Unió i vial nou.

P3a2 - PMU-2b

* NNSV vigents: Prolongació c/ Unió i vial nou continu amb el c. Pintor Margalef.

P3b - PMU-3

* NNSV vigents: Prolongació Av. Països Catalans i implantació vial nou limítrof.

P4 - PAU-1

* NNSV vigents: Prolongació c. Reg i ajust de rasants.

P5 - PMU-4

* NNSS vigents: Implantació serveis als carrers i espais lliures al voltant del pavelló cobert.

P6 - PMU-5

* NNSS vigents: Prolongació c. Eres Altes.

P7 - PMU-6

* NNSS vigents: Ampliació c. Cooperativa Agrícola, Concordia i Fàbrica.

P8 - PMU-9a

* NNSS vigents: Prolongació c. Penalba.

SU - PMU-9b

* NNSS vigents: Sòl Urbà

SU - PMU-9c

* NNSS vigents: Prolongació c. Fontxinxella.

S1 – SUD-1 / S2 – SUD-2 / S3 – SUD-3 / S4 – SUD-4

* NNSS vigents: Sectors residencials

SNU – SND-1

* NNSS vigents: Sòl No urbanitzable

S5/S6/S7 – SND-2

* NNSS vigents: Sectors industrials

S8 – SUD-5

* NNSS vigents: Sector industrial

PLANS ESPECIALS URBANÍSTICS

PE-1 Protecció del Castell d'Ascó i el seu entorn

PE-2 Recuperació del Camí de Sirga

PE-3 Connexions per a vianants entre el riu i el castell

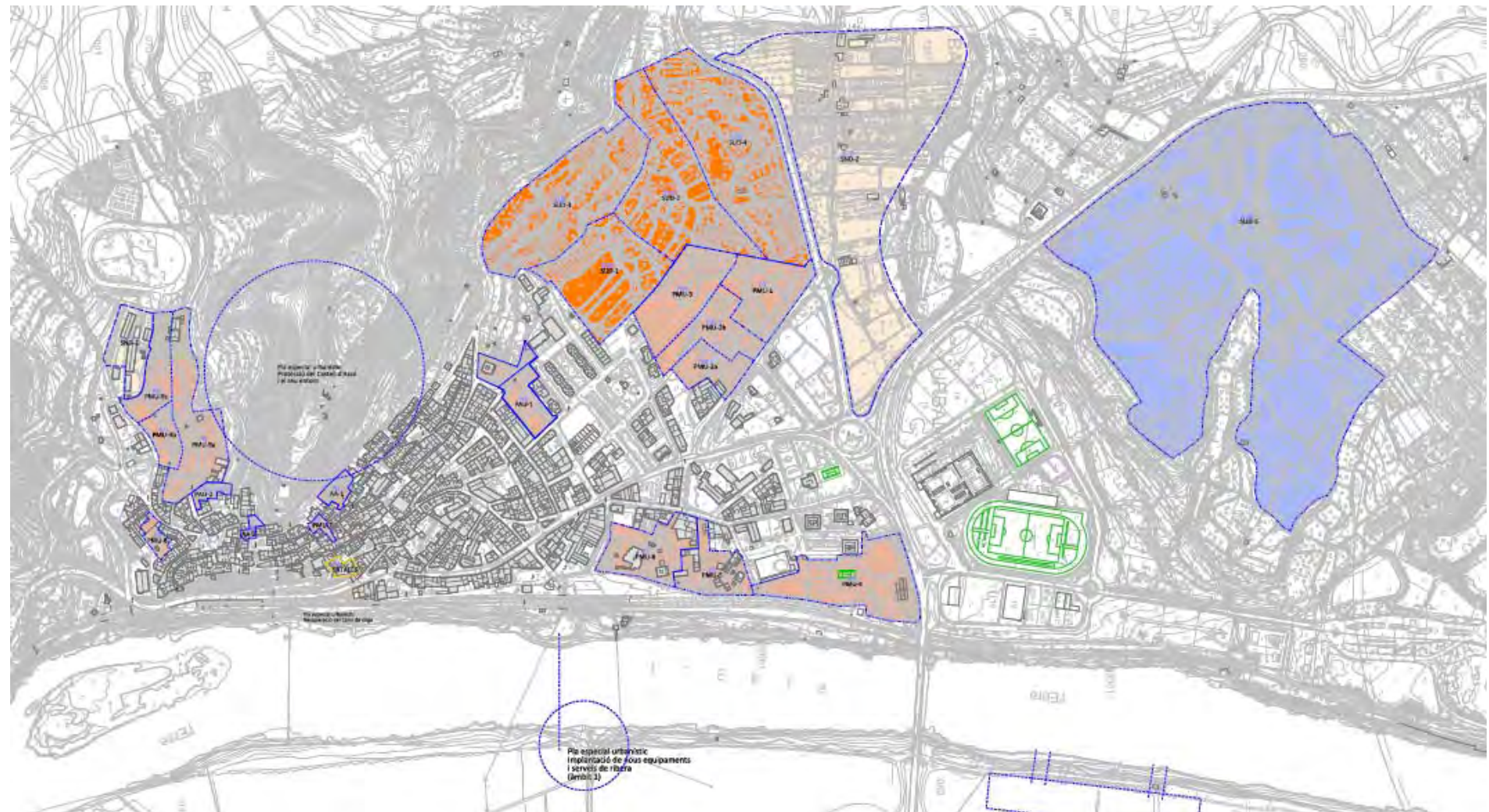
PE-4 Implantació de nous equipaments i serveis de ribera (àmbit 1 passarel·la)

PE-5 Implantació de nous equipaments i serveis de ribera (àmbit 2 marina seca)

PE-6 Implantació mini-parc eòlic i centre d'investigació

PE-7 Pla especial d'infraestructures

5 PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES AMBIENTALS

Creo que el más importante será la zona de protección especial indicada por el ptp de Terres de l'Ebre.

Es reflecteix tot seguit la problemàtica ambiental detectada que pot esdevenir transcendent pel desenvolupament del nou POUM, fent èmfasi als problemes relacionats amb les àrees d'importància ambiental i els espais naturals protegits designats d'acord amb la legislació sectorial:

- ✓ El municipi d'Ascó s'identifica com a punt estratègic en quant a la connectivitat ecològica.
 - Serra de l'Àliga i Pas de l'Ase (sistema de connexió els Ports–Serra de Pandols i Cavalls–Montsant)
 - Serra de la Fatarella (sistema de connexió Tossals d'Almatret i Riba-roja–Ribera d'Algars)
 - Riu Ebre (Corredor biològic i sistema de connexió illes de l'Ebre)
 - Sistema de connectors fluvials (connector del sistema Serra de la Fatarella – Sistema prelitoral meridional – Serra de Montsant)

Aquesta funcionalitat com a espai connector es pot veure afectada per diferents elements:

- Localització d'infraestructures lineals a banda i banda del riu Ebre, que actuen com a barreres. La línia de ferrocarril Barcelona- Flix que transcorre pel marge dret del riu dins del terme d'Ascó i el tram de la carretera C-12 de Vinebre a Garcia que transcorre pel marge esquerre fora ja del terme d'Ascó.
 - L'efecte barrera de les infraestructures lineals. El de la carretera C-12b d'Ascó a les Camposines que travessa l'espai de connexió entre la serra de la Fatarella i la serra de l'Àliga. Així com el de la futura variant d'Ascó.
 - El desenvolupament de noves infraestructures vials, entre elles la variant de la carretera C-12.
 - La recessió del sòl agrícola que pot afectar directament al mosaic agroforestal existent al terme.
 - L'impacte produït per la proliferació de parcs eòlics tan a la Serra de la Fatarella com a la serra de l'Àliga.
- ✓ Hi ha un objectiu clar de potenciar el desenvolupament d'activitats de lleure i esportives vinculades als paisatges del riu Ebre, amb la creació de noves infraestructures, l'adequació de l'accessibilitat i amb l'interès global d'eclosió del projecte de navegabilitat del riu Ebre. Aquest nou aprofitament socio-econòmic del riu interfereix amb les seves funcions ecològiques i la seva consideració com a àrea d'importància crítica com a espai connector, especialment en relació a la connexió entre les illes del riu amb figura de protecció (Zones Humides i Xarxa Natura 2000).

- ✓ El municipi es troba afectat per diversos riscos naturals i tecnològics, entre els quals cal destacar el risc nuclear:
 - Risc Sísmic: Intensitat sísmica prevista VI- VII
 - Risc incendis forestas: Zona d'alt risc d'incendi forestal
 - Risc inundabilitat: La plana fluvial del riu Ebre al seu pas per Ascó és inundable. Es localitzen 4 cons de dejecció. El barranc de la Peixera, barranc de la Fontxinxella, barranc del Forn Teuler i barranc de Fondo son zones potencialment inundables.
 - Risc químic: al municipi d'Ascó no existeix cap establiment industrial inclòs al Pla d'Emergència Exterior del Sector Químic de Catalunya, però al municipi veí de Flix s'ubica l'empresa ERCROS S.A. classificada com de nivell alt, la qual si que comporta un risc químic sobre el municipi d'Ascó.
 - Risc transport de mercaderies perilloses: el tram de ferrocarril que discorre pel municipi d'Ascó es considera com de risc Important.
 - Risc Nuclear: central nuclear d'Ascó (amb dos reactors).
 - Risc radiològic: Segons la capa de risc radiològic, inclosa al Mapa de Protecció Civil de Catalunya, el municipi d'Ascó es troba sotmès a vigilància ambiental.

- ✓ La organització municipal i supramunicipal dificulten el desenvolupament d'una mobilitat tova. Existeix una gran dependència del vehicle privat.

En resum i com a problemàtica destacable vers el nou POUM, la definició d'un espai de sòl no urbanitzable de protecció especial amb objecte d'integrar una xarxa permanent i contínua d'espais oberts que ha de garantir la biodiversitat i vertebrar el conjunt d'espais oberts del territori, que pot veure afectada o pertorbada la seva funcionalitat amb:

- El desenvolupament de noves infraestructures viaries dins d'aquest espai.
- El desenvolupament de les activitats de lleure i esportives vinculades l'Ebre
- L'abandó progressiu dels fruiters de secà i així mateix la degradació del mosaic agroforestal tradicional d'aquestes terres.

6 CRITERIS I OBJECTIUS AMBIENTALS

6.1 OBJECTIUS I MESURES AMBIENTALS APLICABLES ESTABLERTES PEL PLANEJAMENT SUPERIOR

6.1.1 Pla Territorial General de Catalunya (1995)

La figura del Pla territorial General de Catalunya (PTG) es crea mitjançant la Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial amb l'objectiu de potenciar el desenvolupament, equilibrar el territori i ordenar el creixement. El Pla territorial General de Catalunya PTC s'aprova amb la Llei 1/1995, de 16 de març.

El PTG defineix sis àmbits funcionals territorials que es caracteritzen per un sistema urbà central que polaritza les relacions i uns sistemes urbans que s'hi relacionen amb un cert grau de dependència. Ascó forma part de l'Àmbit Funcional Territorial de les Terres de l'Ebre.

6.1.2 Pla Territorial Parcial de les Terres de l'Ebre (2010)

6.1.2.1 Introducció

La Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial crea tres figures de planejament territorial: el Pla territorial general, els plans territorials parcials i els plans directores territorials. Els plans territorials parcials són els instruments que defineixen els objectius d'equilibri d'una part del territori de Catalunya i el marc orientador de les accions que s'hi emprendran per tal d'avançar cap a una determinada visió de futur. El seu àmbit és, com a mínim, d'extensió comarcal i pot agrupar les unitats comarcals establertes en la divisió territorial de Catalunya però, en cap cas, no les pot dividir.

El Pla territorial parcial de les Terres de l'Ebre (PTPTE), que engloba les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta, va ser el primer àmbit de planificació de Catalunya que va disposar d'un pla territorial parcial, aprovat l'any 2001. Aquest Pla, es va revisar per tal d'adaptar-lo a les noves circumstàncies del territori i als criteris i metodologia adoptats pel Programa de Planejament Territorial a partir de l'any 2004. L'aprovació definitiva del Pla territorial parcial de les Terres de l'Ebre (PTPTE) va ser al 2010.

6.1.2.2 El sistema Flix/Ascó

Pla territorial parcial de les Terres de l'Ebre determina l'assentament Flix/Ascó per les seves semblances i posteriorment assigna una estratègia de desenvolupament a aquest assentament.

El sistema Flix/Ascó estructura la part septentrional de la Ribera d'Ebre. Inclou cinc municipis amb un nucli cadascun: Ascó, Flix, la Palma d'Ebre, Riba-roja d'Ebre, la Torre de l'Espanyol i Vinebre.

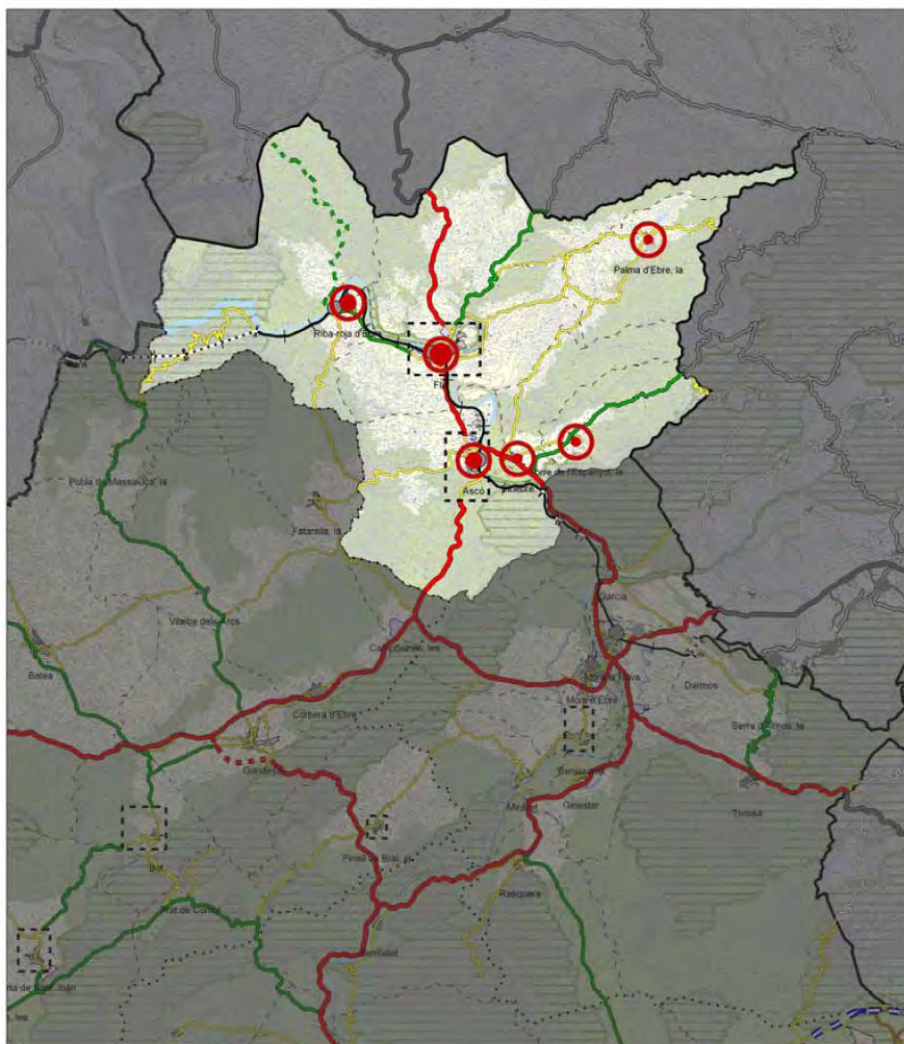
La població el 2006 era de 8.510 habitants, amb tendència de creixement negativa (-7%) entre 1996 i 2001, i positiva (1%), tot i que inferior a la mitjana, entre 2001 i 2006.

Prop de la meitat de la població es concentra en el node central, que en va perdre un 10% en el període 1996-2001, durant el qual tan sols van créixer els nuclis de la Torre de l'Espanyol i Vinebre.

Respecte del període 2001-2006, Riba-roja d'Ebre i Vinebre van incrementar-ne la població, Flix i la Torre de l'Espanyol van romandre estables, i Ascó i la Palma d'Ebre van registrar pèrdues lleus.

Pel que fa a la capacitat endògena de renovació de la població, el 2001 el grup d'edat de 0 a 14 anys representava el 10% de la població total del sistema, xifra inferior a la mitjana de les Terres de l'Ebre, i l'Índex d'envelliment assolía un valor de 246, també inferior a la mitjana. Desagregadament, cap nucli presentava una capacitat de renovació raonable.

MAPA. Sistema Flix/Ascó

- Creixement potenciat
- Creixement mitjà
- Creixement moderat
- E Estratègia específica
- Millora i compleció
- Manteniment del caràcter rural
- c Consolidació
- r Reducció o extinció
- e Estratègia específica

0 10 km

Font: Elaboració pròpia.

6.1.2.3 Sòl de Protecció Especial

El model territorial definit pel PTPTE es caracteritza des del punt de vista ambiental, per la designació d'una zona de Sòl de Protecció Especial ubicada al sud del nucli urbà.

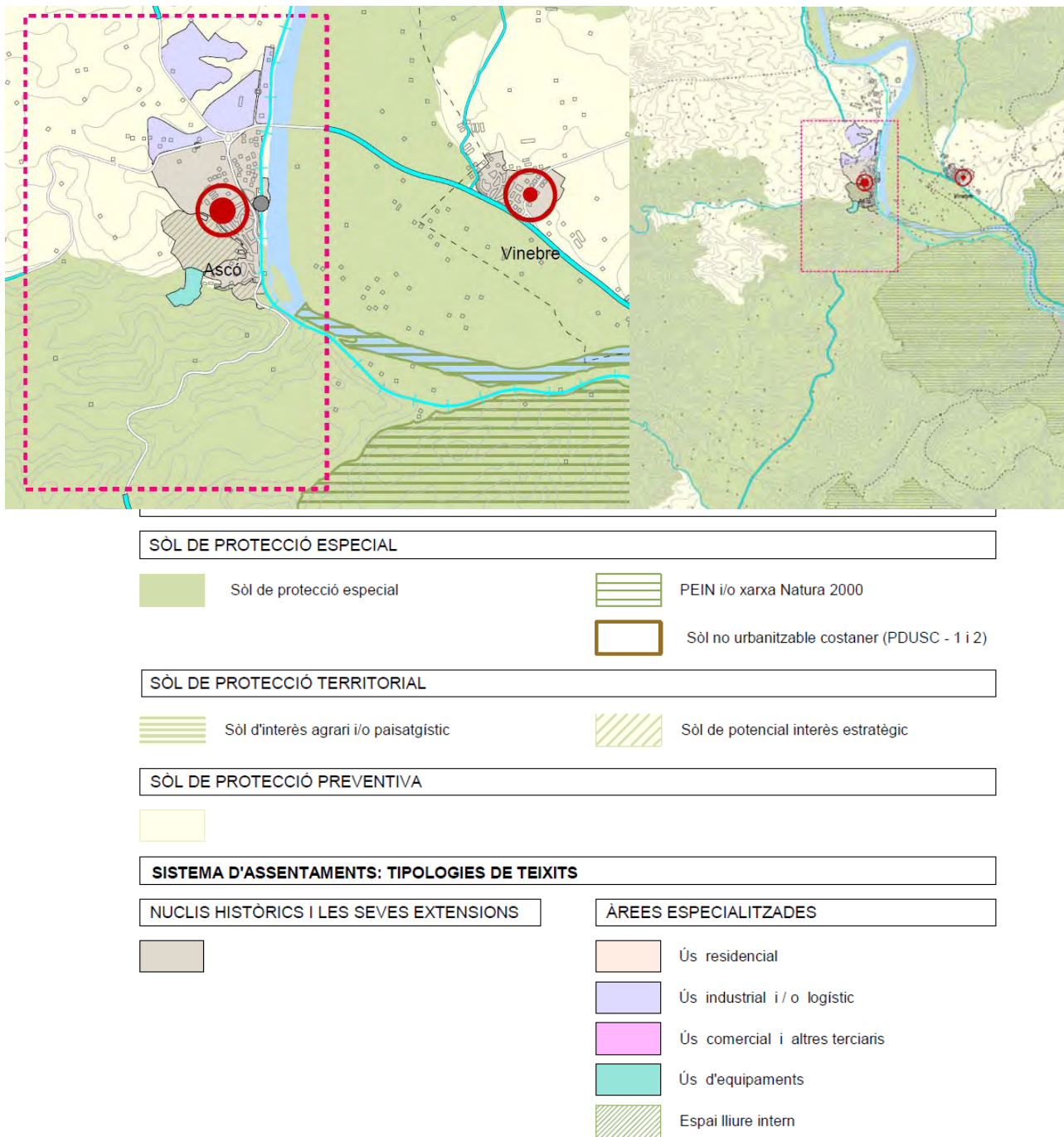

Figura 12. Recull Sistema d'espais oberts. FONT: PTPTE

El Pla atorga **protecció especial** a aquells sòls no urbanitzables que, pels valors naturals o de connectivitat ecològica, o per la localització en el territori, el Pla considera que són els més adequats per integrar una **xarxa permanent i contínua d'espais oberts que ha de garantir la biodiversitat i vertebrar el conjunt d'espais oberts del territori** amb els seus diferents caràcters i funcions.

El Pla delimita una xarxa d'espais de valor natural i/o de localització complexa, completa i contínua, que conforma el sòl no urbanitzable de protecció especial.

D'acord amb la seva importància relativa, els espais que en formen part adopten una estructura jerarquitzada segons les categories següents:

- Nacional. Espais inclosos al PEIN i a la xarxa Natura 2000
- Regional. Espais amb rellevància a l'escala de les Terres de l'Ebre
- Comarcal. Espais amb una significació territorial més reduïda
- Local. Espais generalment de dimensions més reduïdes, amb valor d'importància local

El punt de partida per a la delimitació d'aquesta xarxa ha estat la incorporació d'aquelles àrees que ja compten a hores d'ara amb una figura de protecció establerta per la normativa sectorial. També s'han incorporat aquells espais inclosos en catàlegs o inventaris o que disposen d'algun projecte o pla de conservació.

Pel que respecte a Ascó, el seu terme inclou l'espai natural del **Pas de l'Ase**, protegit sota les figures del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i la Xarxa Natura 2000. El pas de l'Ase, amb 3.921,85 ha. Aquest sector fa de contacte entre les serres de Cavalls i Tormo-Montsant. La transcendència d'aquest pas és que permet una continuïtat al llarg de la Serralada prelitoral catalana fins, com a mínim 90 km, on hi ha la partió d'aigües entre les conques de l'Ebre i el Llobregat, és a dir, la línia amb presència de boscos de pinassa que baixa des del Solsonès, entre la Segarra i l'Alta Anoia. Es tracta d'un connector ecològic d'importància nacional. Es protegeix part de l'entorn de Garcia per tal de reforçar aquest connector.

A més, Ascó posseeix dos **Hàbitats d'interès comunitari**, classificats per la Directiva d'Hàbitats 97/62/CE:

- 1520* Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*).
Brolles i timonedes d'alçària variable (0,3-1 m) en funció de les plantes que hi dominen. S'hi reconeix un estrat arbustiu clar, sota del qual hi ha un estrat herbaci de recobriment variable. En formen part un conjunt reduït d'espècies adaptades a la presència de guix (sulfat càlcic) al sòl.
- 6220* Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*).
Prats secs rics en plantes anuals, de vegades dominats per una gramínia perenne, el llistó. A la primavera el llistonar és de color verd i tendre, i entremig de les tofes de llistó i de salví, d'uns 40 cm d'alçada, s'hi fa una munió de petites plantes anuals que no solen ultrapassar els 10 cm (en conjunt, més de trenta- cinc espècies). A l'estiu, tots els teròfits moren, la part aèria de les plantes perennes s'asseca en part i l'hàbitat adquireix un característic color torrat pallós. A principi d'hivern, únicament són visibles les mates perennes i no queda ni rastre dels teròfits, que germinaran en arribar el bon temps. Els pradells sense llistó no solen tenir un recobriment herbaci gaire elevat, ni tan sols en

l'època de màxim desenvolupament vegetatiu (primavera); a l'època seca es redueixen a la mínima expressió o desapareixen de la vista.

6.1.2.4 Connectivitat ecològica

La connectivitat s'entén com la possibilitat de dispersió d'espècies i poblacions mitjançant el contacte directe entre ecosistemes i espais naturals amb fronteres permeables. La diagnosi territorial pel que fa a la connectivitat ha consistit en l'avaluació de la qualitat ecològica dels espais en base a la presència d'hàbitats o espècies d'especial interès ecològic i estat de conservació, i en la identificació dels elements territorials útils per a la dispersió com, principalment, els cursos fluvials, els barrancs, carenes, mosaics de bosquets, etc., on les infraestructures lineals encara permeten el pas de fauna.

Es pot generar una imatge tridimensional de la *resistència* que oposen els diferents usos del sòl al pas de fauna terrestre. Es tracta d'una imatge sintètica, però que permet copsar l'abast territorial dels usos més impermeables. Proporciona una visió aclaridora dels principals riscos i colls d'ampolla de la connectivitat ecològica i dóna indicacions dels punts que el planejament sectorial hauria d'estudiar en profunditat.

El mapa *Representació hipsomètrica de la resistència al pas de la fauna* ordena els valors de *resistència* de més baixa a més alta de la manera següent:

- Espais inclosos a la xarxa Natura 2000
- Conreus arboris de secà, boscos i cobertes arbustives
- Fruïters i horts
- Cítrics
- Vies de comunicació sense tancar
- Autopistes i espais urbanitzats

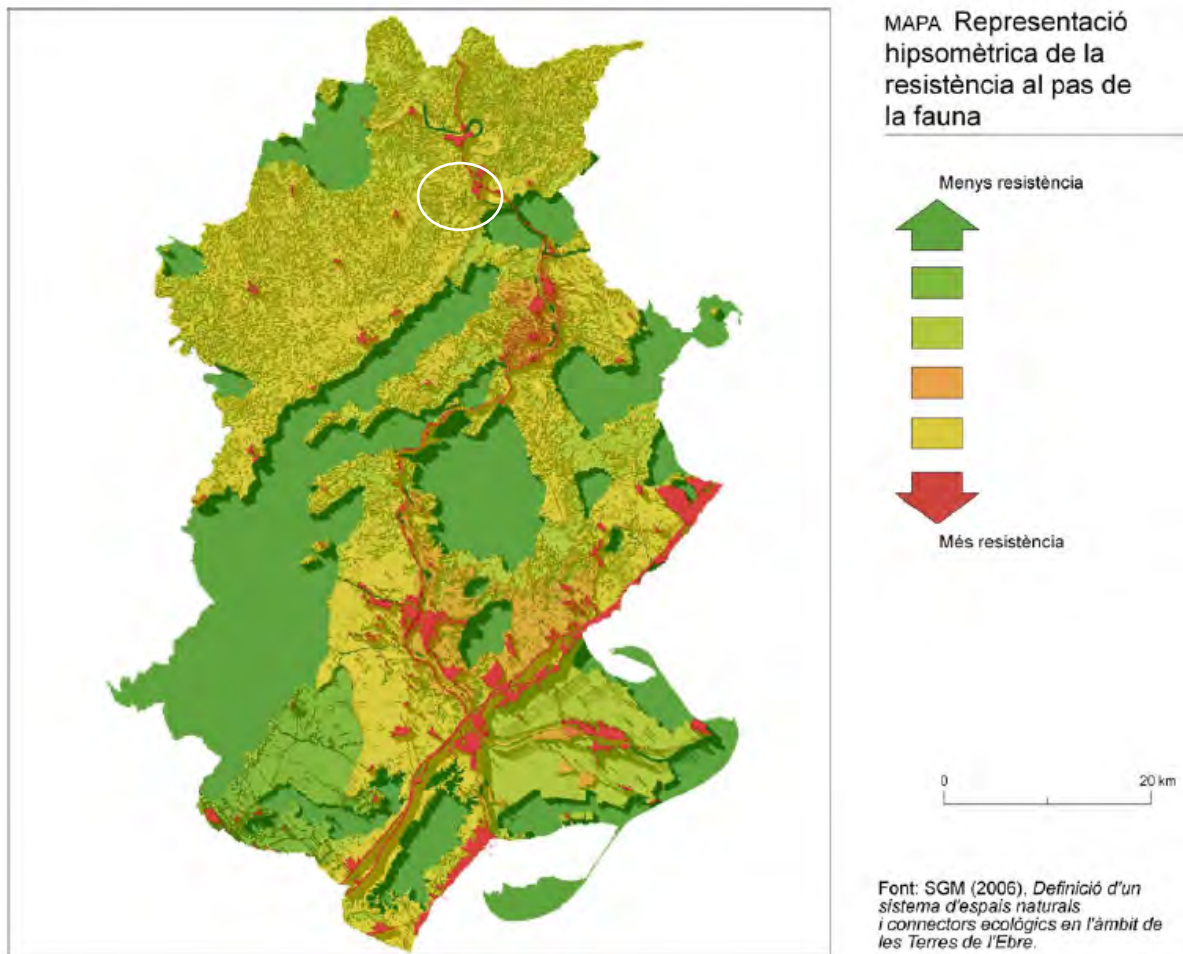
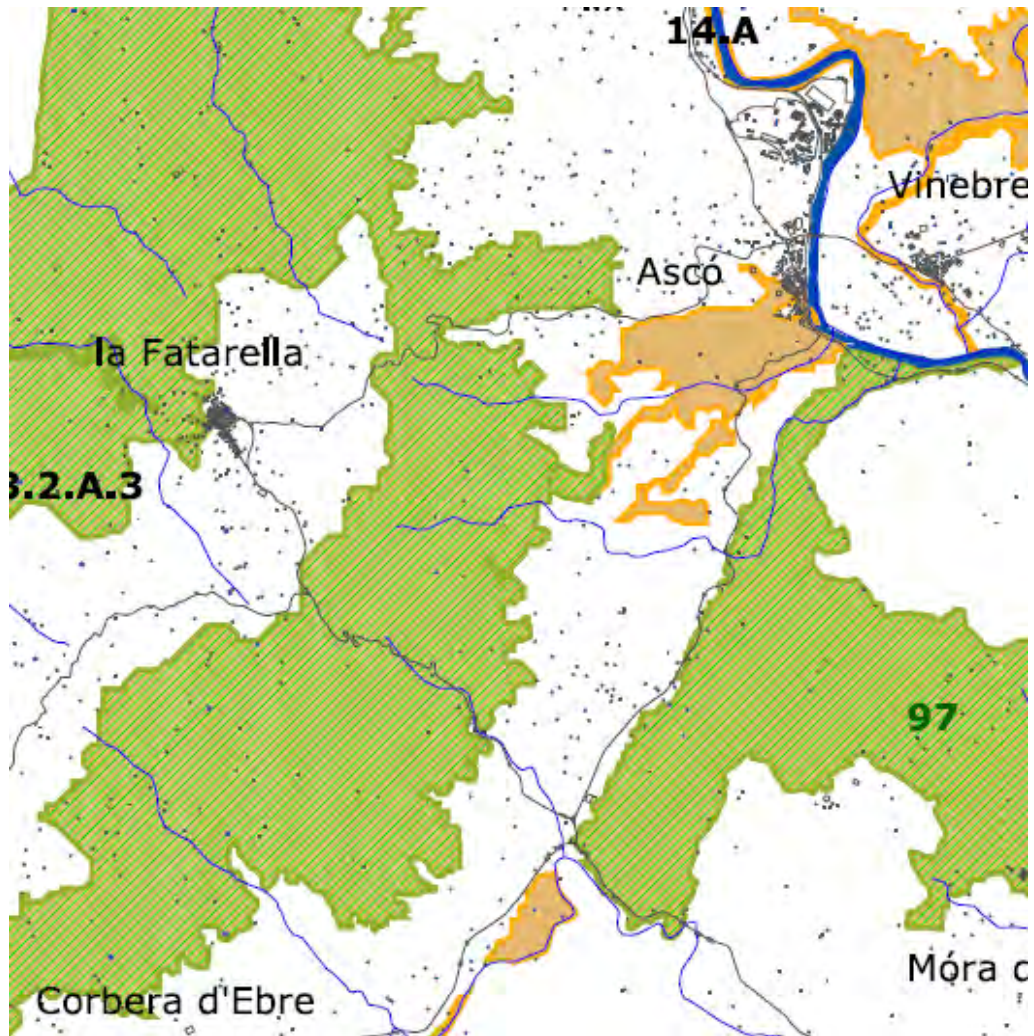

Figura 36. Representació hipsomètrica de la resistència al pas de la fauna. El·lipse blanca indicant la ubicació del terme municipal d'Ascó. *FONT: PTPTE.*

Així, la proposta global de delimitació dels espais de protecció especial que fa el Pla, procura que tots els espais protegits estiguin lligats en xarxa, es trenquin eixos de fragmentació i s'estableixin connexions permeables, tant en la direcció nord-sud com en l'est-oest.

Llegenda

Àmbit del PTPTE Planimetria Xarxa hidrogràfica	Proposta de delimitació dels àmbits de connectivitat entre els espais d'interès natural PEIN i Xarxa Natura 2000 (ARDA, desembre 2007) Delimitació d'un sistema d'espais naturals i connectors ecològics en l'àmbit del Pla Territorial de les Terres de l'Ebre (SGM, desembre 2006)

Figura 37. Recull del Plànol de Connectivitat ecològica del ISA del PTPTE. *FONT: PTPTE.*

6.1.2.5 Agricultura

Distintius d'origen i qualitat alimentària

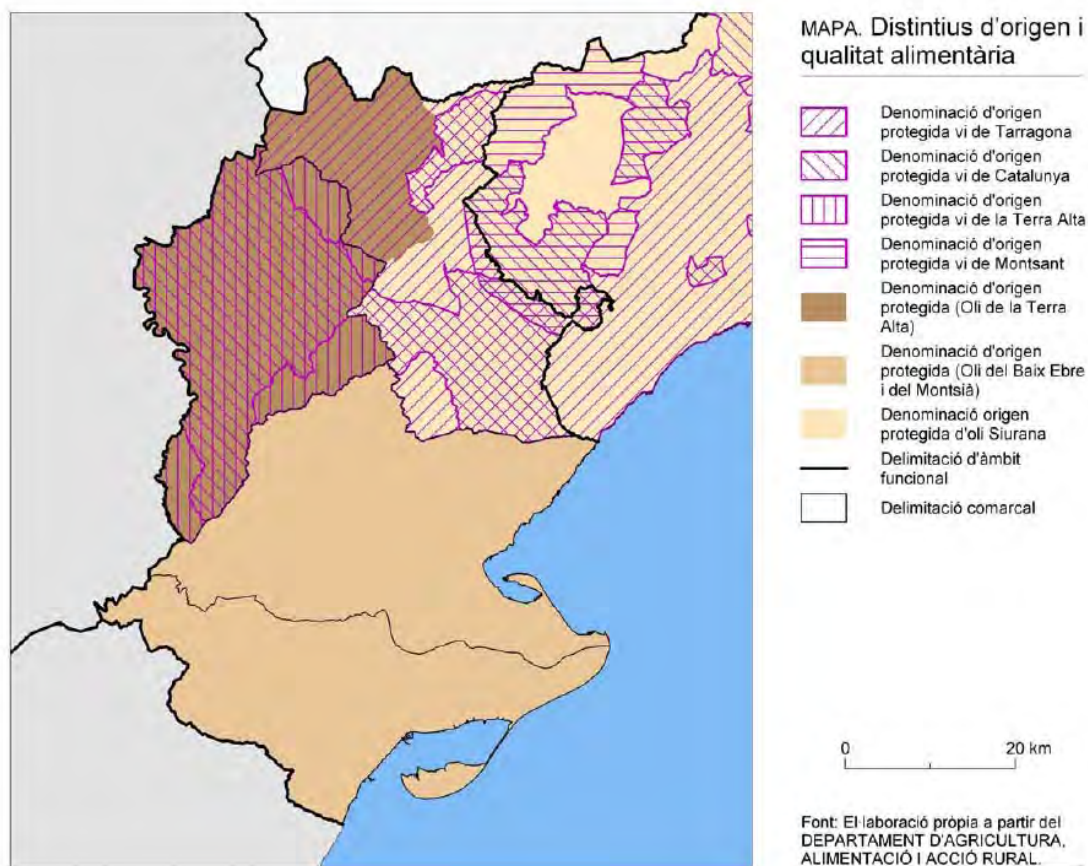

Figura 38. Recull del Plànol de Distintius d'origen i qualitat alimentària del PTPTE. *FONT: PTPTE.*

ASCÓ:

- OLI: D.D. Terra Alta
- VI: D.O. Tarragona

L'àmbit de les Terres de l'Ebre compta amb distintius d'origen i de qualitat alimentària, tant de vins com d'olis. En el cas dels vins, cal dir que la producció està emparada per diverses denominacions d'origen (D.O.).

La denominació d'origen de la Terra Alta és la única exclusiva de l'àmbit, comprèn prop de 10.000 ha de vinya inscrita, 1.872 viticultors, 28 cellers i una producció mitjana de 300.000 hectolitres. Es restringeix als municipis d'aquesta comarca.

6.1.3 Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible

El Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES) del Municipi d'Ascó, indica com a CODI D'ACCIÓ 1.2.4/2 *Incloure mesures per a la reducció d'emissions de GEH en la redacció del document d'Avaluació de Mobilitat Generada (EAMG) 1.2.4 / 2 del POUM.*

La descripció que el PAES realitza d'aquesta acció es la següent:

"Segons informació facilitada pels serveis tècnics de l'Ajuntament, està prevista la redacció del nou Pla d'Ordenació Urbanística municipal en breu. Aquesta és una oportunitat immillorable per a introduir el tema de la sensibilització ambiental enfront a les emissions de GEH que es produeixen actualment. El POUM és una eina crucial per a marcar les directrius de les pròximes construccions i ordenaments urbanístics i incloure-hi així totes les accions relacionades amb la implantació d'energies renovables així com també les encaminades a una millora en l'eficiència energètica.

Tanmateix, els POUM tenen associats en la seva tramitació els documents d'Estudis d'Avaluació de Mobilitat Generada (EAMG). L'acció proposa incloure mesures en aquest últim document que marquin i estableixin una disminució d'emissions de GEH i incloure-les en la redacció de l'esmentat document, per tal de que aquestes puguin ser vinculants. Algunes de les mesures a preveure es detallen a continuació:

- *Incentivar la mobilitat a peu pel casc urbà*
- *Establir la carretera de Camposines com a zona 30*
- *Limitar l'accés de vehicles motoritzats en alguns dels carrers del casc urbà (exceptuant l'ús en casos obligats per als veïns)."*

6.1.4 Agenda 21 Local

El municipi d'Ascó va redactar la seva Agenda 21 Local. Aquest procés va comptar amb un anàlisi de l'estat del municipi, una diagnosi i una planificació estratègica amb accions concretes i detallades per a progressió cap a un municipi més sostenible.

Aquest Pla, que es basa en la diagnosi i el fòrum ciutadà realitzats en fases anteriors de l'Auditoria Ambiental Municipal, pretén millorar la dinàmica de funcionament i l'estat ambiental del municipi.

A continuació es detallen les línies i programes del Pla d'Acció del municipi d'Ascó

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROGRAMES
1. Afavorir la cohesió social	1.1 Dinamització i coordinació del funcionament de les associacions i entitats locals 1.2. Introducció de la participació ciutadana als processos socials i col·lectius del municipi
2. Millorar i crear nous recursos i serveis a les persones	2.1. Creació de polítiques d'accés a l'habitatge. 2.2. Augment de l'oferta lúdica 2.3. Atenció a les persones

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROGRAMES
	<p>2.4. Millora dels serveis públics</p> <p>2.5. Ajudes a les famílies</p> <p>2.6. Gestió dels equipaments municipals</p>
3. Diversificar i impulsar l'activitat econòmica	<p>3.1. Revisió de les subvencions que facilita l'ajuntament d'Ascó per impulsar l'economia local</p> <p>3.2. Foment i reactivació del teixit comercial d'Ascó</p> <p>3.3. Actuacions i cerca de mecanismes de diversificació econòmica</p> <p>3.4. Creació d'infraestructures per la formació innovació tecnològica de joves i adults</p>
4. Reactivar el sector agrícola	<p>4.1. Impuls i millora econòmica de les explotacions agrícoles</p> <p>4.2. Diversificació de les possibilitats econòmiques dels mosaics agroforestals abandonats o semiabandonats</p>
5. Introduir el sector turístic en el motus econòmic d'Ascó	<p>5.1. Destinar més recursos humans, materials i econòmics per al medi ambient a l'Ajuntament</p> <p>5.2. Fomentar la participació i la sensibilització ambiental a la ciutadania</p> <p>5.3. Dotar el municipi d'organismes per tal de crear una via més directa entre la ciutadana i l'administració en conceptes de medi ambient</p>
6. Introduir criteris de sostenibilitat ambiental en la redacció dels documents de planejament urbanístic	<p>6.1. Revisió del planejament actual</p> <p>6.2. Consideració de millores ambientals en l'ordenació urbana</p> <p>6.3. Aplicació de criteris ambientals en la revisió del planejament urbanístic</p>
7. Afavorir i millorar les condicions de mobilitat	<p>7.1. Augment i millora dels serveis de transport públic</p> <p>7.2. Millora de la mobilitat al casc urbà i zona urbana</p>
8. Millorar el paisatge urbà i l'entorn escènic	<p>8.1. Redefinició d'ús i millora paisatgística d'espais públics i ambients propers al casc urbà</p>
9. Conservar i potencial la biodiversitat, el paisatge i el medi natural	<p>9.1. Aconseguir un bon estat ecològic dels hàbitats de ribera</p> <p>9.2. Millora dels serveis naturals de muntanya</p> <p>9.3. Millora dels valors i les qualitats del paisatge</p>
10. Conservar i potencial els valors patrimonials d'Ascó	<p>10.1. Estudi, promoció i divulgació del patrimoni cultural del municipi</p> <p>10.2. Línies de gestió d'elements patrimonials</p>
11. Millorar la qualitat atmosfèrica i promoure accions per contribuir a la reducció de l'efecte del canvi climàtic	<p>11.1. Prevenció de la contaminació acústica</p> <p>11.2. Prevenció de la contaminació lumínica</p> <p>11.3. Afavorir les energies renovables en la gestió municipal</p>
12. Reduir i gestionar els riscos ambientals	<p>12.1. Prevenció, reducció i gestió forestal</p> <p>12.2. Prevenció, reducció i gestió de riscos ambientals d'Ascó</p> <p>12.3. Control de les activitats econòmiques amb possible incidència ambiental</p>

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	PROGRAMES
13. Reduir la producció de residus i millora de la gestió	13.1. Gestió dels residus municipals
14. Gestionar el recurs aigua sota paràmetres de sostenibilitat	14.1. Foment de la sensibilització en l'ús racional de l'aigua

FONT: Agenda 21 municipal d'Ascó.

6.2 OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS AMBIENTALS ADOPTATS

D'acord amb el Decret 305/2006, els objectius adoptats al pla s'han de referir, com a mínim, als aspectes que s'inclouen tot seguit:

- Sostenibilitat global del model d'ordenació.
- Cicle de l'aigua.
- Biodiversitat territorial, permeabilitat ecològica i patrimoni natural.
- Qualitat del paisatge.
- Qualitat de l'ambient atmosfèric.
- Contaminació acústica i lumínica.

Donades les peculiaritats del municipi i tenint present les estratègies i objectius ambientals definits en els plans i programes de rang superior, es defineixen els objectius ambientals que s'hauran d'adoptar al POUM d'Ascó.

Els objectius formulats pretenen abastar tots aquells àmbits en què l'urbanisme pot incidir relacionats amb el medi ambient i els recursos naturals. Per aquest motiu són sistematitzats de la manera següent:

- Model territorial i ocupació del sòl (estructura urbana, consum de sòl, capacitat d'acollida del territori, mobilitat i eficiència energètica, estructura i identitat del sòl no urbanitzat, fragmentació territorial, riscos naturals i tecnològics, etc.)
- Cicle de l'aigua (riscs hidrològics, protecció dels recursos hídrics, estalvi i qualitat de l'aigua, etc.)
- Ambient atmosfèric (qualitat de l'aire, i condicions acústiques, lumíniques i electromagnètiques)
- Gestió de residus i de materials en la urbanització i l'edificació
- Biodiversitat i patrimoni natural en general. Connectivitat ecològica
- Paisatge

Taula 10. Objectius ambientals del POUM d'Ascó. *FONT: Elaboració pròpia.*

ÀMBIT	ASPECTES RELLEVANTS DEL TERRITORI	OBJECTIUS AMBIENTALS	PRIORITAT
Model territorial i ocupació del sòl	<p>El municipi presenta un nucli de població concentrat.</p> <p>Existència d'un gran nombre de masos dispersos pel terme municipal, lligats tradicionalment a l'activitat agrícola.</p>	<p>Fomentar un model urbà, compacte adaptant l'oferta de creixement residencial i productiu a les necessitats reals del municipi.</p> <p>Planejar una ordenació urbanística que afavoreixi la mobilitat sostenible en l'ús del territori</p> <p>Disminuir la dependència i l'ús del vehicle privat en desplaçaments de curta distància al nucli urbà urbans</p> <p>Facilitar i adequar l'accessibilitat universal als equipaments existents i als centres generadors de mobilitat del municipi</p> <p>Garantir la connectivitat i l'accessibilitat dels nous creixements mitjançant la definició de xarxes d'itineraris més sostenibles, amb especial cura dels modes de transport col·lectiu i no motoritzats</p> <p>Potenciar i condicionar la façana fluvial d'ambdues riberes permeabilitzant el pas del riu</p> <p>Pacificar la circulació del trànsit en el tram de travessera de la C-12B al seu pas pel nucli urbà</p> <p>Ordenar el trànsit en el casc antic com a espai de convivència entre el vehicle privat i altres modes no motoritzats</p> <p>Adequar la xarxa de camins rurals com a infraestructura de comunicació per posar en valor el patrimoni cultural i històric i fomentar l'ús del SNU com a espai de lleure i gaudi</p> <p>Adequar el model territorial per tal de minimitzar els efectes dels diversos riscos naturals i tecnològics existents al municipi</p>	1

ÀMBIT	ASPECTES RELLEVANTS DEL TERRITORI	OBJECTIUS AMBIENTALS	PRIORITAT
Cicle de l'aigua	<p>La xarxa hidrogràfica es extensa i molt ramificada degut al desguàs dels turons cap al riu Ebre.</p> <p>Al barranc de la Peixera s'ha iniciat el desenvolupament de sòl industrial.</p>	<p>Situar les àrees d'expansió urbana i industrial sobre espais adequats d'interès natural baix i no subjectes a riscos naturals i/o antròpics.</p> <p>Minimitzar el consum d'aigua derivat del planejament.</p>	4
Ambient atmosfèric	<p>La tradició energètica del municipi facilita la implantació de millores en eficiència energètica, tant en sistemes urbans com edificacions.</p> <p>Existeixen importants infraestructures viàries de comunicació que constitueixen importants focus de contaminació acústica.</p> <p>S'escampen sobre el sòl rústic del municipi nombroses edificacions amb il·luminació exterior.</p> <p>La majoria dels desplaçaments associats a la mobilitat obligada es realitzen en vehicle privat.</p>	<p>Reduir la contribució a l'efecte hivernacle mitjançant l'aplicació de tècniques d'elevada eficiència energètica, tant a nivell de sistemes urbans com en les edificacions.</p> <p>Vetllar per la correcta aplicació dels criteris ambientals i d'ecoeficiència en els edificis, tant de nova construcció com de rehabilitació.</p> <p>Promoure el desenvolupament i l'aplicació d'energies sostenibles</p> <p>Reduir la població exposada a nivells acústics no permesos per la legislació.</p> <p>Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior (públic i privat) i evitar-ne els fluxos a l'hemisferi superior, la intrusió lumínica i l'impacte negatiu sobre els organismes vius.</p>	3

ÀMBIT	ASPECTES RELLEVANTS DEL TERRITORI	OBJECTIUS AMBIENTALS	PRIORITAT
Gestió dels residus i els materials	Increment de la producció de residus a causa de l'augment del nombre d'habitatges i de població i de la creació d'un nou sector industrial.	Fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus urbans i industrials.	6
Biodiversitat, connectivitat ecològica i patrimoni natural en general	<p>La majoria del terme municipal és sòl no urbanitzable. Es caracteritza per una morfologia ondulada i una cobertura de mosaic agroforestal amb conreus de secà i reg de reforç.</p> <p>La meitat sud del municipi posseeix un important valor com a connector ecològic (PTPTE).</p> <p>A l'extrem sud-est es localitza l'espai Pas de l'Ase, inclòs al PEIN i la Xarxa Natura 2000.</p>	<p>Establir, com a element bàsic i vertebrador del model territorial, una xarxa d'espais d'interès natural, físicament contínua i connectada amb les xarxes territorials exteriors i amb les d'espais lliures urbans.</p> <p>Reconèixer els valors i les funcions dels components de l'estructura agrària d'interès connectiu.</p>	2

ÀMBIT	ASPECTES RELLEVANTS DEL TERRITORI	OBJECTIUS AMBIENTALS	PRIORITAT
Paisatge	<p>Domina àmpliament el paisatge la xarxa hídrica. Com a peça central hi ha el riu Ebre i sobre ell s'estén la plana fluvial del seu marge esquerre. El marge dret pel contrari, és un terreny ondulat cobert per mosaic agroforestal amb multitud de torrents i rieres.</p>	<p>Gestionar el paisatge per garantir-ne el manteniment regular i per dirigir i harmonitzar els canvis provocats pels processos socials, econòmics i ambientals.</p> <p>Protegir, millorar i recuperar els elements i els ambients paisatgístics d'interès (mosaic agroforestal sobre torrents abançalats amb murs de pedra seca)</p>	5
Patrimoni cultural	<p>Existència de nombroses mostres de patrimoni arqueològic i arquitectònic, principalment relacionades amb l'activitat agrícola.</p>	<p>Preservar adequadament el patrimoni i promoure'n l'estudi i la restauració, i divulgar-ne els valors.</p>	7

7 DISCUSSIÓ D'ALTERNATIVES

7.1 DESCRIPCIÓ I ANÀLISI DE LES ALTERNATIVES SELECCIONADES

Compliment de l'article 106 del Decret 305/2006

En compliment de l'article 106 del Decret 305/2006, el document d'avanç conté una síntesi de les alternatives considerades i dels objectius i criteris urbanístics, ambientals o socials que justifiquen l'elecció de la proposta bàsica sotmesa a tràmit així com la descripció de les característiques bàsiques de la proposta d'ordenació.

En aquest apartat es descriu les diferents alternatives plantejades per a definir el model del Pla, amb l'objectiu d'escollir la proposta que doni la millor resposta, de manera efectiva i coherent a les problemàtiques ambientals, socials i urbanístiques detectades a Ascó.

En aquest sentit es proposen les següents alternatives:

Alternativa 1

L'alternativa 1 planteja un POUM sense nous creixements. Proposa desclassificar els creixements previstos en les normes subsidiàries de l'any 1997 que no s'han desenvolupat (els sectors urbanitzables S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7 i S8, així com els polígons de sòl urbà no consolidat P2, P3a-1, P3a-3, P3-b, P8 i P9, la suma total dels quals ascendeix a 409.233 m² de sòl). Model que es limita a la reforma interior del sòl urbà.

Alternativa 2

L'alternativa 2, planteja mantenir els creixements urbanístics previstos en les normes subsidiàries de l'any 1997 que no s'han desenvolupat (els sectors urbanitzables S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7 i S8, així com els polígons de sòl urbà no consolidat P2, P3a-1, P3a-3, P3-b, P8 i P9, la suma total dels quals ascendeix a 409.233 m² de sòl)

La superfície de sòl residencial pendent de desenvolupar suma un total de 153.996 m². El model de creixement urbanístic residencial és l'habitatge unifamiliar de baixa densitat.

La superfície de sòl d'activitat econòmica pendent de desenvolupar, és de 255.237 m².

Alternativa 3

L'alternativa 3 planteja, a partir dels àmbits previstos en les normes subsidiàries de l'any 1997 que no s'han desenvolupat, modificar classificacions de sòl i paràmetres urbanístics, per ajustar el tipus d'oferta del sòl a la demanda actual.

Es mantenen com a creixements urbanístics d'ús residencial a desenvolupar els sectors en sòl urbanitzable S1, S2, S3 i S4, i els polígons en sòl urbà no consolidat P2, P3a-1, P3a-3, P3-b, P8 i P9. Es proposa classificar com a sòl urbanitzable no delimitat d'ús residencial els actuals S5, S6 i S7, així com un nou sector com a prolongació del carrer Fontxinxella fins l'equipament del circuit de cavalls.

Com a creixement d'ús destinat a activitat econòmica es manté el sector S8 en sòl urbanitzable. Es proposa un nou sector d'activitat econòmica situat a l'oest de la central nuclear per a la implantació d'un miniparc eòlic i centre d'investigació. En la riba esquerra del riu Ebre es preveu la potenciació d'usos de lleure i la implantació d'una marina seca.

7.2 JUSTIFICACIÓ DE L'ALTERNATIVA D'ORDENACIÓ PROPOSADA

El present Avanç de POUM proposa establir l'ordenació descrita com a alternativa 3, per les raons que s'exposen en l'apartat 7.2 Criteris del nou POUM, del document de Memòria

